

JUMS, Šviesos vaikai!

Dovanoju jums savo knygą „Šviesos Keliu“, kurią man padėjo rašyti mūsų Viešpats ir tie, kuriems rūpėjo Jėzaus Kristaus Mokymo esmė. Gal ši knyga jums padės susigaudyti šio pasaulio vertybių sistemoje, kad nepasiklystumėte tamsoje. Šią knygą skiriu tiems, kurie yra nusivylę krikščionyste. Trokštu, kad jūs išsiaiškintumėte, KODĖL taip nutiko. Kai perskaitysite knygą ir jos papildomus tekstus (virtualiame pavidale), suprasite, kad krikščionybė kaip religija netapatinama su Jėzaus Kristaus Mokymu. Jėzus Kristus buvo ne krikščionis, o Mokytojas. Kaip ir Buddha, kuris buvo ne budistas, o Mokytojas. Religija – tai dogmų, bažnytinių įstatymų, kuriuos sukūrė kunigai, rinkinys. Jėzaus Kristaus Žodį tūkstantmečių bėgyje „koregavo“ visi, kurie naudojami bažnyčios valdžia ir galia. Dabar matome, ką jie padarė. Bažnyčios ištuštėjo. Patys kunigai teigia, kad „krikščionybės nereikia Europai“, bet jie nutyli atsakymą, „KODĖL NE-REIKIA?“* Kunigai prikūrė daug skirtingų bažnyčių ir iki šiol tarpusavyje nesutaria dėl daugelio dogmų. Jėzaus Žodis išliko gyvas bažnyčios „subrokuotose“, nekanoninėse evangelijose, apokrifuose ir mistikų raštuose. Jėzaus Kristaus mintimis aš pradėdau savo knygą nuo pirmojo viršelio. Tai svarbiausios temos apmąstymui apie tai, KOKIU DIEVU tikite, KAM meldžiatės, KĄ garbinate. Jėzus Kristus sakė, kad Jam nereikia šio pasaulio garbės. Jam reikia jūsų MEILĖS. Taigi, šiuo įvadu noriu jus sudominti knyga „Šviesos Keliu“.

Nutariau visus tekstus sudėlioti į „lentynėles“ ir palikti jums savo archyvą. Bene kas nors kokį vakarą čia užklys ir paskaitys. Žinau vieną dalyką, kad ilgą laiką tirtus dalykus būtina suarchyvuoti. Gal kas nors juos papildys, gal kas nors atras kaip lobį. Kokia šalta ir nuobodi būtų krikščionybės istorija be Nag Hamadžio bibliotekos, kuri buvo atrasta 1945 metais, mažame miestelyje Aukštutiniam Egipte. Trylika į odą įrištų papiruso kodeksų buvo surasti užkasti užlydytuose molio ąsočiuose. Ačiū tiems žmonėms, kurie jautė atsakomybę už JK Žodį ir nutarė mums Jį palikti. Tai ankstyvųjų krikščionių (gnostikų) darbai. Būtent gnostikai leido tūkstančiams žmonių išgirsti Gyvajį (slaptąjį) Kristaus Mokymą. Jie skelbė, kad išsilaisvinimo kelias eina per *gnosis*, tai yra dvasinio pasaulio pažinimą. Jie mokė, kad kiekvienas žmogus yra dieviškosios kibirkšties paveldėtojas. Atminkite, kad Jėzus skelbė žmonėms TIESĄ apie jų

Dvasinę prigimtį. Pagalvokite: jei žmogus būtų tik kūnas, mūsų gyvenimas neturėtų jokios prasmės ir vertės. Dievo Tiesa ne Biblijoje, kaip teigia krikščionių ortodoksai, o MUMYSE. Iš čia kilo ir tebetvyro didžiulis susipriešinimas tarp gnostikų ir fariziejų-ortodoksu.

Didžiajai daugumai žmonių dvasinė patirtis yra „kažkokia mistika“. Taip, iš tiesų, tai priskiriama mistikai, tačiau jos negalima painioti su burtais, okultizmu ar šamanizmu. Mistika nėra nukrypimas nuo psichikos normų ar paklydimas. Tai – kelias į Dvasinės Realybės patirtį. Jei jūsų protas tai atmeta, niekada nesišinosite, KAS TAI YRA, KAS ESATE. Aprašyti dvasinę patirtį neįmanoma jokiais žodžiais. Galima gyventi (didelė dauguma žmonių taip ir gyvena) vien egoistinių interesų rūke, o galima juos „pastumti į šoną“ ir patikrinti, KAS AŠ ESU? Kas tas pasaulis, kuriame gyvenu?

Kažkada nutiko man keistas dalykas: „prilipau“ prie *šviesą skleidžiančios knygos* ir štai jau 24 metai kasdien „dirbu“ prie tos temos...teoriškai ir praktiškai. Viskas aprašyta knygoje. Ją išleidus, dirbu toliau, tai yra atlieku filosofinę, istorinę, dvasinę „reviziją“ tikslu išsiaiškinti, KAS pastojo man/mums kelią į Šviesą, kurią Jėzus Kristus vadino Dievu. Išsiaiškinau, kad buvo daug šventų žmonių, mistikų ir pasauliečių, tikinčių Dvasios Šviesa kaip TIESA. Jų mintys, darbai švyti kaip deimantai krikščionybės istorijoje. Tačiau kažkodėl bažnyčia nemėgsta kalbėti apie jų mistinius išgyvenimus. Todėl retas kas iš krikščionių žino Meisterio Eckharto, Jacobo Böhmes ar Šv. Teresės Avilietės bei daugelio kitų vardus. Šviesos (nušvitimo) siekė ne tik krikščioniai, bet ir jogai, budistai. Visi gnostikai žino, kad DVASIA-DIEVAS yra vienas visiems ir to paneigti negali niekas. Gal jums atrodo, kad Jėzus gyveno Žemėje labai seniai? Tačiau, kai analizuoji krikščionybės istoriją, įsitikini, kad viskas gyva, kaip VAKAR. Jos istorija nenutrūko – ji jaudina ir šiandien. Savo knyga neketinau nei jūsų mokyti, nei kažkur *vesti*...tiesiog norėjau atskleisti vieną nematomo, *vidinio gyvenimo kryptį*, kurios linkme judant, jis tampa mielesnis, šviesesnis, pilnesnis, gražesnis. Skaičiau labai daug knygų, kurių autoriai savo gyvenimą *aukojo*, pilna to žodžio prasme, Tos Šviesos paieškai. Per 24 gyvenimo metus sukaupiau nemažą biblioteką. Kai ką iš tų autorių pristačiau ir knygoje. Aš jiems be galo dėkinga! Slapta tikiuosi, kad jie ir jus „užkrės“ Šviesos paieška savyje. Tas „darbas“ nėra varginantis, kartais net labai malonus. Savo knyga

pradėjau rašyti nuo viršelio, ant kurio užrašiau svarbiausius Jėzaus Kristaus žodžius:

**Tai yra žinia, kurią išgirdome iš Jo ir skelbiame jums,
kad dievas yra šviesa ir Jame nėra jokios tamsybės. /1 Jn 1,5 5**

Juk jūs visi esate šviesos vaikai, dienos vaikai.

Mes nepriklausome nakčiai nei tamsai. /1 Tesalonikiečiams 5:5

**Jėzus vėl prabilo: „Aš – pasaulio šviesa. Kas seka manimi,
nebevaikščios tamsoje, bet turės gyvenimo šviesą“. /Jn 8, 12**

.....

**ŠVIESOS KELIU
Malonaus skaitymo!**

Celestina

ŠVIESOS KELIU

*Tai yra žinia, kurią išgirdome iš Jo ir skelbiame jums,
kad dievas yra šviesa ir Jame nėra jokios tamsybės. 1 Jn 1,5 5*

*Juk jūs visi esate šviesos vaikai, dienos vaikai.
Mes nepriklausome nakčiai nei tamsai. 1 Tesalonikiečiams 5:5*

*Jėzus vėl prabilo: „Aš – pasaulio šviesa. Kas seka manimi,
nebevaikščios tamsoje, bet turės gyvenimo šviesą“. Jn 8, 12*

Vilnius
2024

EVANGELIJA PAGAL TOMĄ

3 JĖZUS TARĖ:

Jei vadovai jums sakys, kad štai karalystė yra danguje,
Tuo metu dangaus paukščiai pralenks jus;
jeigu sakys jums, kad jinai yra mariose,
tuo metu žuvys pralenks jus.

**Tačiau karalystė yra jumyse ir šalia jūsų.
Kai pažinsite save, tuomet ir jūs būsite pažinti ir
sužinosite, jog esate gyvojo Tėvo sūnus.
O jei nepažinsite savęs,
tuo metu jūs esate varge ir jūs patys esate vargas.**

*****

TURINYS

ĮVADAS

ŠVIESA GAMTOS REIŠKINYS?

I DALIS

- 1 PAŽINTIS SU NEŽINOMU AUTORIU MI
- 2 ŽINGSNIS Į NEŽINOMYBĘ

II DALIS

- 1 IŠ KO VISKAS SUDARYTA?
- 2 NEMATOMA ŠVIESA
- 3 SĄMONĖS PASLAPTYS

III DALIS

- 1 VIENO DIEVO PAIEŠKOS
- 2 JŪS BŪSITE MANO DRAUGAI, JEIGU...
- 3 PROTO ŽAIDIMAI AR RAMYBĖ?

4 VIENINGA SAJUNGA
5 STABMELDYSTĖ
6 ŠVIESA DIEVO ŽODYJE IR TAVYJE!
7 ATEIK IR SEK PASKUI MANE!

IV DALIS

1 METAS RAMYBEI
2 PASKUTINIAI BUDOS ŽODŽIAI
3 AISTRŲ TRAMDYMAS, ATsirIBOJIMAS, IšMINTINGI DARBAI
4 EVOLIUCIJA IR MES
5 MEILĖS ŠVIESA IR ŠEŠĖLIAI
6 MEDITACIJA – DVASIOS TIESOS IEŠKOJIMAS
7 KUR SLEPIASI MEILĖ? /praleistas skyrius/

V DALIS

1 NIRVANA
2 IŠTIKIMYBĖ TIESAI
3 BŪTI DVASIOS KARIU
4 IšMINTINGA ŠIRDIS
5 PABUDIMO ETAPAI
6 DVASINĖ PATIRTIS IR PAKLYDIMAI

VI DALIS

1 PRAEITIS, NEUŽGIJĘ SKAUDULIAI IR VILTIS
2 BAŽNYČIA ir MES
3 BUVO ĮSAKYTA MYLĖTI! KODĖL NEMYLITE?
4 POPIEŽIUS PRANCIŠKUS APIE MEDITACIJĄ
5 POST SCRIPTUM

*****

ĮVADAS

ŠVIESA GAMTOS REIŠKINYS?

Kartais *tai*, kas arčiausia, kas mus lydi kiekvieną dieną ir per visą gyvenimą, be ko apskritai negalėtume gyventi, nelaikome ypatinga vertybe. Prie šviesos esame tiek pripratę, kad ją laikome tik gamtos reiškiniu ir viskas. Ji – kasdieninė mūsų draugė.

Vos pakilę iš patalo sakome: „Ach, kaip šviesu! Šiandien daug Saulės, važiuosime į gamtą.“ Arba priešingai: „Kokia apniūkusi diena, saulutės nesimato...tamsu, liūdna.“ Ir t.t. Daug kartų per dieną sakote ar girdite sakant: Linkiu tau šviesių dienelių. Tebūnie tavo mintys šviesios.

Ramybė

Manau sutiksite, kad be šviesos mūsų gyvenimas būtų neįsivaizduojamas. Tačiau mokslininkai teigia, kad mes matome tik labai siaurą Saulės šviesos spektrą ir negalime matyti *visos* šviesos. Mūsų akys to ir neleistų. Net žiūrėti į Saulę nepatartina. Iš fizikos žinome, kad šviesa būna balta arba spalvota. Buvo atrasta, kad Saulės šviesa yra baltos spalvos, o jos spindulys, praėjęs pro stiklinę prizmę, išskaidomas į šviesos spektrą, kurį sudaro septynios spalvos: raudona, oranžinė, geltona, žalia, žydra, mėlyna ir violetinė. Tai, ką matome, laikome objektyvia empirine tiesa. Jums tų žinių pakanka? Kitiems – ne.

Žmonės mėgsta „knaisiotis“ po ezoterines žinias. Ir kas jiems uždraus?! Kai kas kuria savo teorijas ignoruojant net mokslo žinias. Ir tai nėra blogai. Tik tokiu būdu mokslas judėjo į priekį tenkindamas proto smalsumą. Nors šiandien ezoterinės teorijos apie

efyrą jau paneigtos, bet tas žodis vis dar vartojamas. Lieka dar daug neatsakytų klausimų: kas yra sąmonė, kaip veikia protas. Žmogaus siekis pažinti supančią gamtą, kosmosą, jūrų gelmes, patį save ir savo kūno sandarą iki ląstelių bei atomų buvo ir yra milžiniškas, nesustabdomas.

Man artima vokiečių mistikės Hildegardos pasaulėjauta, kuriai „dieviškumas apsiereiškia medžiuose, vandenyse, debesyse, vėjyje, saulės šviesoje ir visoje visatoje. Hildegarda mūsų planetą suvokė, kaip gyvą, kvėpuojantį organizmą, pasižymintį protu ir gebėjimu palaikyti gyvybę.* Ji buvo ne pagonė, o krikščionė. Tokį „mistinį požiūrį į Visatą“ šiandien palaiko daug garsių mokslininkų. Vienas iš jų – kvantinis fizikas, filosofas ir kompiuterių inžinierius Bernardo Kastrupas**, daug metų dirbęs CERNE, šiandien jis rašo knygas ir teigia, kad **Realybė iš esmės yra mentalinė**. Savo požiūrį jis vadina „objektyviu idealizmu“, kuris radikaliai pakeičia mūsų supratimą apie save ir visatą, o materializmą vadina „kvailybe“.

Bernardas ne vienas *taip* mąstantis mokslininkas. Jų jau visa plejada. Taigi, Visatos ir Šviesos tyrimai tęsiasi. Ar mumyse yra šviesos? Keistas klausimas? Gal žinote, **kas yra šviesa?** Kiek klausinėjau fizikų, – tiesioginio atsakymo nesulaukiau. Jo tiesiog nėra. Pavadinoti šviesą šviesa yra paprasta, bet pasakyti, KAS ji yra...To mokslo žmonės nežino. Saulę, mūsų pagrindinį šviesos šaltinį, žmonės garbino nuo senų senovės įvairiose tautose, bet tik visai neseniai, gal prieš 200 metų, šviesa, kaip fizikiniu reiškiniu, susidomėjo fizikai. Deja jiems nepavyksta atsakyti į iškeltą klausimą, kuris labai jaudino ir reliatyvumo teorijos tėvą A.Einšteiną. Jis apskaičiavo šviesos greitį, bet pasakyti, *kas* yra šviesa, negalėjo. Ne visiems įdomi šiuolaikinė fizika, nors jos korifėjai atrado stulbinančių dalykų, pvz., kad šviesos dalelė fotonas yra vienu metu ir dalelė, ir banga. Deja, šis atradimas žmogaus pasaulėžiūros nepakeitė. Ar jūsų nestebina, kad egzistuoja ne tik elementariosios atomo dalelės, bet ir antidalelės, ne tik materija, bet ir antimaterija? Jums nekyla klausimas, ar akmenis viduje tamsu, ar šviesu? Kas ten vyksta?

Daug klausimų be atsakymų. Protą proto argumentai kai kada klaidina. Kartais taip nutinka, kad žmogus ima intuityviai ieškoti atsakymų savyje...ir pati šviesa padeda atsakyti į sunkius klausimus. Juk ne šiaip sau sakoma, kad „Šviesa yra Tiesa“. Na, pirmiausia papasakosiu, *kodėl* taip smarkiai ja susidomėjau ir kaip šviesa mane prikėlė iš „miego“.

.....

*Dr. Wilghard Strehlow. „Hildegardos Bingenietės Dvasiniai vaistai“, psl. 209.

**bernardokastrup.com

PAŽINTIS SU NEŽINOMU AUTORIU MI

Nepasakysiu tiksliai datos, bet tai įvyko 2002-ųjų metų vėly rudenį. Buvo šaltas lapkričio vakaras. Liūdnas ir tamsus. Toks tamsus, kad tikriausia tamsiau nebūna. Sėdėjau ant grindų ir abejingai masčiau, ar beverta mindžioti šią žemelę. Už lango siautė pūga. Širdyje ir galvoje buvo tuštuma. Nebeliko jokio noro būti čia. Nevarginsiu jūsų pasakojimais iš ankstesnio gyvenimo, – viskas be galo banalu: gyvenau kaip visi, daug mokiausi, daug dirbau, stengiantis išgyventi, praradau be galo daug sveikatos užsikrovusi „hobį-verslą“ ne pagal jėgas. Buvo mano kelyje godžių ir piktų žmonių, jie mane „suraitė“ taip, kad visko netekau. Po kelerių metų mintyse dėkojau tiems žmonėms. Juos teisti ne mano reikalas, – jie man davė gerą pamoką. Būtent jie mane atvedė į tą vakarą. O kas išgelbėjo?

Taigi, tą vakarą buvo žiauriai liūdna. Neverkia. Galvoje buvo *tuščia* nuo apatijos šitam gyvenimui. Nežinau, kokia jėga „įmetė“ į mano galvą keistą klausimą ir prisiminimą apie vieną seniai skaitytą knygą, kurią kažkada davė paskaityti vienas kolega. Iš karto net neprisiminiau nei autoriaus vardo, nei knygos pavadinimo. Knyga buvo rusų kalba. Turinys, kiek įstengiau tada prisiminti, buvo nekonkretus, apie viską ir apie nieką. Apie mus, apie gyvenimą. Tačiau tada kažkodėl pagalvojau, kad tai buvo *knyga apie šviesą*. Taip, būtent apie šviesą.

Prisipažinsiu – nesu fizikos specialistė, nors ji mane kažkada labai domino ir net ketinau ją studijuoti. Tačiau tos minties pakako, kad mano smalsus protas pabustų. Vėliau grįžo atmintis ir prisiminiau autoriaus vardą. Pakilau nuo grindų, įjungiau kompiuterį ir patikrinau, kas gi jis yra. Paguglinusi jo vardą be galo nustebau atradusi šimtus ir tūkstančius jam skirtų puslapių. Laikiau save apsiskaičiusia intelektualė, literatūros specialiste, o jo nežinojau. Nežinojau, nes „ezoterinės temos“ manęs niekada nedomino. Buvau mokslo sugadintas žmogus.

Pasirinkau vieną svetainę, kurioje buvo didelė to autoriaus knygų biblioteka. Išsirinkau paskutinę tame sąrašė ir nutariau atsispausdinti. Knygos įžangoje autorius rašė apie dzen, Sudzuki, japonų budistą. Viena ausimi apie jį kažką buvau girdėjusi. Pradėjau skaityti...

Foto: Just Jacx

Skaičiau ir juokiausi, skaičiau ir verkiau. „Viešpatie! – kartais mintyse sušukdavau, kurgi aš buvau, kad *tai* praleidau? Tai buvo knyga liečianti mane ir mus visus. Iš tiesų, tai buvo knyga mokanti atrasti savyje *kažkokią šviesą*, kuri pakeičia mūsų protą. Nuo tos dienos šviesos „magija“ tvirtai apsigyveno mano pavargusioje galvoje ir širdyje. Masčiau taip: jeigu tai tiesa, kas rašoma, reikia patikrinti. Protas, linkęs analizuoti ir viską sverti, kartais nuveda ir į tamsą. Aš nieko nebijojau.

Tada nieko nežinojau apie meditaciją. Autorius būtent apie ją ir rašė...Jau vėliau, kai knygą įveikiau, ėmiau pamažu daryti vieną kitą veiksmą taip, kaip buvo parašyta. Mokiausi kitaip kvėpuoti, atpalaiduoti kūną ir protą. Mano uolumas buvo begalinis. Galėjau skirti visą savo laiką tik tam „darbui“. Šio pasaulio problemos nutolo.

Na, belieka atskleisti „paslaptį“. Tą vakarą paėmiau į rankas garsaus Indijos mistiko Ošo knygą, kuri vadinosi „Manifest dzen“ (Ошо. Манифест Дзен). Ši knyga buvo sudaryta iš paskutinių pokalbių su savo sekėjais prieš mirtį. Nuo tada ėmiau krauti į galvą visiškai naujas idėjas. Ošo vardas pasaulyje buvo *labai* gerai žinomas. Tik ne man. Mane Ošo smarkiai užkabino. Beje, jis buvo filosofas pagal išsilavinimą, tad, galima sakyti, kolega.

Jau minėjau, kad tą vakarą man viskas buvo „dzin“...aš tiesiog nebenorėjau gyventi. Todėl kai perskaičiau, kad egzistuoja „technika“, kaip galima atsikratyti savojo „aš“, o supratau paraidžiui – *numirti*, man ji buvo labai patraukli. Nuo ko pradėti, nežinojau. Ošo rašė maždaug taip: kai jūs „išseinate“ už proto ribų, net idėja „aš esu“ išnyksta ir jūs jaučiatės įtraukti į egzistavimą be ribų. Tada „dzen ima žydėti“. Dzen yra pabudusio sąmoningumo būseną neturinti savyje jokio „aš“. Protas priešinsis, sieks save išsaugoti nuo sunaikinimo, nes po to jau nebeliks jokio „aš“. Ego mirs. „Kaip šaunu“, – galvojau. Ošo rašė maždaug taip: kai protas pasiduoda ir nebelieka jokio „aš“, kai esi „niekas“, tas „*niekas*“ *ima skleisti šviesą*. Kiek daug nežinomųjų! Nutariau pabandyti, kas gi nutiks „išėjus už proto ribų“? Kas per fantastika? Kaip tai

vyksta? Reiktų patikrinti, ar tai tiesa? Kodėl tas keistas „aš“ be proto ima skleisti šviesą?

Mano darbo vieta.

Nuo to vakaro perskaičiau labai daug knygų ir tekstų įvairiausiomis temomis: šviesa, dvasia, atomas, žmogus, tiesa, meilė, meditacija, budizmas, mistika, dievas, laikas, erdvė, psichologija, filosofija, sveikata, dvasinė praktika, kvantinė fizika ir daugybė kitų. Atsirado nauja biblioteka namuose. Dabar sėdžiu ir galvoju: „O kaip man jums perteikti tai, ką atradau ir suvokiau? Jeigu glaustai, – supratau, **jog tokie žodžiai kaip dievas, meilė, dvasia, šviesa yra tapatūs žodžiai, vienas kitą užgožiantys ir vienas kitą papildantys, kurių turinį žmogaus protas tūkstantmečių bėgyje visose religijose ir kultūrose ėmė ir supriešino.** Tokia proto prigimtis. Jis kūrybingas iki absurdo. Bandysiu, gal man pavyks, atskirti pelus nuo grūdų. Ir štai kas gavosi po daugelio metų...Kadangi buvau prisiekusi tai Šviesai, jei tik liksiu gyva, paskelbti tai visiems. Taip ir gimė ši knyga.

Ošo man iš karto parodė, kur link turiu judėti. Kaip nuraminti protą. Tapau uolia mokine. Ir man tai patiko. Mokiausi atpalaiduoti kūną ir kitaip kvėpuoti, pasinerti užmerkus akis į savo vidinę tylą ir tuštumą, nieko negalvoti...Pasidomėjau, ką reiškia paranajama. Susiradau papildomos literatūros. Kiekvieną dieną, vakarop, o kartais ir ilgomis valandomis dienos metu nieko kito neveikdavau tik „landžiodavau“ po savo

vidinę tuštumą. Mintys pamažu ėmė paklusti mano valiai. Pirmąsias savaites nieko ypatingo nepatyrčiau. Nemačiau jokios šviesos...

Tačiau vieną vakarą įvyko kai kas, kas mane sukrėtė, išgąsdino, o po to jau teko pripažinti, kad „ten, viduje, iš tiesų kažkas vyksta be mano valios, be mano leidimo“. Tai yra nesikišant protui.

.....

ŽINGSNIS Į NEŽINOMYBĘ

Taigi, tą lapkričio vakarą namuose buvo šalta, nejauku. Užsiklojusi storu pledu atsiguliau ant savo čiužinėlio, tikėjausi sušilti ir užsnūsti. Buvo labai tamsu.

Kaip šiandien pamenu, atsiguliau ant dešiniojo šono ir užsimerčiau. Netrukus tiesiai prieš užmerktas akis atsirado ryškus šviesos taškas, tas taškas ėmė didėti ir plėstis. Nustebau, bet nepasimečiau, buvau pilnos sąmonės. Tas taškas priartėjo ir ėmė leistis iš viršaus žemyn. Taip būna teatre, kai tamsoje atsidaroma scenos užuolaidos. Gimė nerimas, bet nieko negalėjau pakeisti. Uždanga atsidarė. Pamačiau prieš akis pilką ilgą tunelį, o aš visu kūnu pajutau įtraukiama į jį ir ėmiau lėkti. „Atskridau“ į kažkokią patalpą, ten prietema. Atpažinau kambarį, kuriame gyvenau su savo buvusiu vyru. Nuo to laiko buvo praėję daugiau kaip 30 metų. Visai buvau jį pamiršusi. Ir še tau! Atpažinau plačią „tachtą“, ant kurios mes miegodavome. Matau savo vyrą (tuo metu jis gyveno gal su su trečiąja žmona), jis ima prie manęs šlietis, kabinėtis...Aš nuo jo traukiuosi, stumiu jį, stumiu, išsivaduoju, išsigandusi staigiai grįžtu į dabartį ir atmerkiau akis.

Foto: Wallhere

Tai nebuvo fantazija. Tai buvo pergyvenimas, kurį patyrčiau lyg būčiau „įtraukiama“ į praeitį. Kai grįžau atgal į realybę, pagalvojau, kad taip sielos keliauja laiku. Nevartojau niekada jokių raminančių preparatų, nebuvo jokių dirgiklių iš šalies. Todėl sakau, tai buvo tikra patirtis. Nėra prasmės fantazuoti. Nemėgstu fantazijų. Todėl čia noriu perspėti ir jus: jei sumanysite keliauti į savo vidų, turėkite

galvoje, kad pirmos patirtys gali jus išgąsdinti. Aš neišsigandau. Pasidarė dar įdomiau. Tačiau jokios šviesos nemačiau, buvo tik prieblanda.

Nuo anos dienos praėjo gal trys savaitės. Mano „treniruotės-meditacijos“ tęsėsi. 2002 m. gruodžio 8 d. vakaras man įsirėš labai giliai ne tik į atmintį, bet ir į širdį.

Tą šaltą vakarą, kaip visada atsiguliau ant savo čiužinėlio ir apsiklosčiusi šiltai nutariau pamedituoti: užsimerkiau ir „žiūrėjau“ tiesiai prieš save. Atsipalaidavau. Kažkiek laiko ramiai kvėpavau pagal pranajamą. Vėliau pajutau, kad iš apačios į viršų kyla labai maloni šilta banga. Žinojau, kad pabudo čakros. Leidau energijai kilti, buvo labai gera. Energija intensyvėjo, stengiausi dar labiau atsipalaiduoti, nieko negalvoti, nuolat sau primindavau Ošo žodžius: *esu ne kūnas ir ne protas*... Po kurio laiko staiga netikėtai mane supurtė labai stipri elektros iškrova. Niekaip kitaip negaliu to reiškinių pavadinti, – prieš akis žibtelėjo „šviesos ekranas“, lyg kas nors būtų įjungęs televizorių. Po supurtymo energija virto švelnia ir be galo malonia. Tokia malonia, kokios niekada nesu patyrusi. Virš pakaušio bangavo palaimos bangos. Leidau joms sklisti, kol pamažu viskas nurimo, vėl suaktyvėjo protas. Tą vakarą supratau, kad einu teisinga linkme link šviesos. **Ošo buvo teisingas: ŠVIESA ŽMOGUJE YRA.** Na, žinoma, didelės dvasinės patirties turintys žmonės, geba eiti dar giliau, iki visiško savojo aš „praradimo“... Aš niekada to nesiekiau. Panašių patirčių buvo pakankamai daug, kad suprasčiau, kas nutinka ar gali nutikti kiekvienam, kai protas nurimsta...

Žinoma, ne viskas iš karto tapo aišku ir suprantama: būdavo dienų, kai *energija* (kol kas tai vadinsiu tuo moksliniu žodžiu, nors tai ir nėra teisingas žodis) tūnodavo kažkur įstrigusi ir nekildavo. Lauki lauki, o ji kaip negyva. Po ilgų meditacijos metų ėmiau suprasti ir išmokau *nieko nelaukti*. Energijos pažadinimui ypač trukdo psichologinės įtampos. O kaip gali jos netrukdyti? Juk negulėsi visą laiką, reikia keltis ir vykdyti savo pareigas šiam pasauliui, šeimai.

Aš buvau ir iki šiol likau mokslo sugadintu žmogumi. Iš vienos pusės tai mane gelbėjo, nes nuslysti į nežinią yra labai lengva. Kai kas nuo neteisingų meditacijų net ir sveiką protą praranda. Tad mąstymas net labai reikalingas. Gal todėl medituoti patariama vyresniame amžiuje. Kai aš pradėjau medituoti, man buvo jau 57 metai. Filosofinis išsilavinimas mane skatino gilintis į tokias temas: **Kas yra Šviesa? Kas yra Dievas? Kas yra Tiesa? Kas yra Meilė? Kas yra Dvasia? Ir t.t. Meditacija netrukdo mąstymui, o jį išgrynina.** Supratau, kad žodžiai dvasia, dievas, meilė, tiesa yra baziniai, kuriais tūkstantmečiais įvairios religijos ir ideologijos manipuliavo žmogumi, jį šantažavo, žaidė jo sąmoningumu. **Tai bene didžiausias nusikaltimas prieš žmogų ir jis vyksta iki šiol.**

Pirmiausia pasiryžau išsiaiškinti, *kas yra šviesa?* Ką apie šviesą kalbėjo ir rašė mistikai, įvairių religijų žymiausi mokytojai, filosofai ir pagaliau fizikai. Taip ir

gyvenau ilgai ir įdomiai tarp meditacijų ir mokslinių tyrinėjimų. Žinoma, buvo ir kasdienybė, varganas materialinis egzistavimas, kai vieną morką sriubai teko dalinti į dvi dalis. Tada supratau, kad **skurdas gali būti lengvas, kai protas nezyzia**. Dar pridursiu, kad gyventi, jaučiant savyje vidinę šilumą ir šviesą, yra labai gera ir labai sudėtinga. Net ir pabudusiam protui išvengti šio pasaulio atakų labai sunku. Sakau tiesą, anksčiau turėjau „storesnę odą“ visokiems stresams, o po to tapau daug jautresnė aštresniam, piktam žodžiui, neteisybei, melui, veidmainystei. Gyvenimas tampa komplikuotas. Gyventi reikia...

Įspėju jus visus: gal ir neverta toliau skaityti...Gal nebebus įdomu.Kam jums tos filosofijos apie "kasdienę" šviesą? Man buvo be galo įdomi ir naudinga kelionė! Tiek, kiek aš perskaičiau, duok Dieve kiekvienam! Tad nemanau, kad kažką svarbaus praleidau. Labai nesiplėsiu. Viską išdėstysiu kuo glausčiau. Į daugelį klausimų jums atsakys mokslininkai, garsūs mąstytojai, dvasios lyderiai, meditacijos meistrai, todėl aš pati daug ko neaiškinsiu, – jų autoritetas neleis suklysti ir nuklysti į lankas, kas labai dažnai atsitinka rašantiems „apie energijas“ daugiskaitoje. Tada aš ir pati nežinojau, kad ta „energija“ vadinama Dvasia.

Taigi, kokias paslaptis „slepia“ šviesa?

.....

II dalis

IŠ KO VISKAS SUDARYTA?

ATOMO PASLAPTYS

Kad pasaulis sudarytas iš nedalomų paslaptinių elementų bene pirmasis paskelbė Graikijos filosofas Empedoklis (492–432 m.pr.m.e.), vėliau Demokritas (460–370 m.pr.m.e.) ir kiti. Tada visi tikėjo, kad tie elementai yra labai maži kieti akiai nematomi rutuliukai. Tuo tarpu senovės Indijoje buvo laikomasi požiūrio, kad viskas sudaryta iš 5 elementų: žemės, vandens, ugnies, oro ir erdvės. Kinai tikėjo, kad viskas sudaryta iš žemės, vandens, ugnies, medžio ir metalo. Negalėdami paaiškinti sudėtingų gamtos reiškinių anų laikų mąstantys žmonės pasitelkė „dvasios“, „sielos“, „idėjų“ sąvokas, kurios, neva, viską valdo. Platonas teigė, kad daiktai yra tik apgaulingas, aukštesniojo pasaulio idėjų atspindys. Ir ši jo teorija tapo religijos pamatu. Ar senovės filosofų aprašytas pasaulis buvo klaidingas, „siauras“, ar Platonas klydo? Ir taip ir ne, bet mėginkim išsiaiškinti.

Žmonės tol tikėjo mažų rutuliukų egzistavimu medžiagoje, kol neišmoko tirti medžiagos sudėtingais prietaisais ir kol nepažvelgė į atomo vidų. Tik tada prasidėjo mokslo virsmas turėjęs didžiulės įtakos ir žmonių pasaulėžiūrai: daugelis nutolo nuo

mitinio religinio pasaulio ir ėmė galvoti/tikėti, kad mokslas dabar atsakys į visus rūpimus klausimus. Tikėjimas mokslu tam tikra prasme pakeitė religiją. Tačiau po kurio laiko paaiškėjo, kad ne viskas taip paprasta su ta medžiagine „realybe“, kurią matome, liečiame, tiriamo.

1803 metais anglų fizikas Džonas Daltonas (1766–1844) vėl atgaivino atomo idėją. Jis išdėstė teoriją, kurią galima patikrinti laboratorijoje. Jis suformulavo atomų, molekulių, elementų ir cheminių junginių sąvokas. Jis įrodė, kad, nors bendras atomų skaičius pasaulyje yra labai didelis, atskirų atomų tipų skaičius yra gana mažas. Daltonas taip įtikinamai išdėstė savo teoriją, kad ją per dvidešimt metų priėmė daugelis mokslininkų. Tai buvo šiuolaikinės fizikos prologas.*

Tikras fizikos mokslo proveržis prasidėjo tada, kai 1897 metais Anglijos fizikas Džonas Tomsonas (1856–1940) eksperimentais įrodė, kad atomai nėra vien tik suspausti rutuliukai ir kad juose gyvena dar mažesnės elektringosios dalelės. Vėliau moksliniais eksperimentais buvo įrodyta, kad atomai sudaryti iš mažo, bet tankaus teigiamo branduolio ir apie jį besisukančių neigiamų elektronų (e⁻). Visos fizikos istorijos nedėstysiu. Tam egzistuoja mokslininkų, atominės fizikos specialistų parašytos knygos, straipsniai, Wikipedija, kuriuos galima be problemų studijuoti. Aš nesu fizikė, kaip jau rašiau, – tad remiuosi mokslininkų žiniomis, o nekuriu savų „teorijų“. Labai vertingos savišvietai yra knygos, kurias parašė akad. Jonas Grigas, fizikos profesorius su pasauliniu vardu.

Norint protu aprėpti mokslinį pasaulio vaizdą, reikia nemažai pastangų. Net ir paviršutiniškai apžvelgti svarbiausias mokslo teorijas reikia daug jėgų. Kai kam iš šalies atrodo, jog mokslui nėra nieko švento: tai, kas vakar buvo tiesa, šiandien atmetama. Tačiau pačiam mokslui tie pasiekimai kainavo labai daug.

Šiandien žinome, kad neorganinės medžiagos nepaisant jų įvairovės, lyginant su gyvais organizmais, gana nesudėtingos. Jūs tai žinote iš mokyklinės fizikos ar chemijos kurso. Taip pat žinome, kad tarp neorganinės ir organinės medžiagos yra daug panašumų, bendrumų. Šiandien vyresnių klasių mokiniai žino, kad visi gyvi organizmai, kaip ir negyvos organinės medžiagos, sudaryti iš elektronų, protonų ir neutronų. Mūsų kūnai – irgi. Čia yra esmė.

Visos medžiagos sudarytos iš trijų rūšių dalelių! Tik tiek dalelių sudaro tokią milžinišką įvairovę!

Visa tai suprasti ir paaiškinti padeda matematika. Dabar žinoma, kad viskas sudaryta iš elementariųjų dalelių, Jos nedalios. Žodynuose nurodoma, kad elementariųjų dalelių yra jau virš 300. Elementariųjų dalelių gausa privertė susimąstyti: „O gal yra dar mažesnių dalelių? Subelementarių, iš kurių susideda pačios elementariausios dalelės?“ Kas žino...?

Pažvelkim į atomą. Šiuolaikinė atomo sandara atrodo taip, kaip paveiksliuke: aplink branduolį pastoviai juda elektronai. Branduolys sudarytas iš protonų ir neutronų,

„šokinėja“ elektronai. Net ir *negyvoje* terpėje elektronai yra aktyvūs. Bet jeigu atsiras koks nors šilumos šaltinis, kas nors akmenį paveiks...gyvenimas elektrono viduje prisipildys fotonų šviesa, jie ims šokinėti iš orbitalės, kurs elektros srovės ir išmesdami savo energiją akmenį kaitins iš vidaus.

Dabar jūs jau žinote, kad atomai nėra kieti negyvi rutuliukai. Žinote, kad jo viduje yra branduolys, apie kurį skrieja dar mažesnės dalelės – elektronai. Elektronai sudaro visų atomų apvalkalus, supančius branduolį. Visa tai atrasta *labai neseniai*. Kad elektronas yra subatominė dalelė atrado J.J.Thomson 1897m. , tyrinėdamas katodinių spindulių kolbas.

Kai laisvi elektronai juda, atsiranda krūvių srautas, jis yra vadinamas *elektros srove*. Elektronas nėra elementarus, jį sudaro fotonai.

Fotonas (graikų k. reiškia šviesa) – laikomas elementaria dalele. Viename elektrone jų yra du. **Fotonas arba šviesos dalelė** neturi elektros krūvio, rimties masės ir egzistuoja tik judėdamas šviesos greičiu. Maždaug prieš 200 m. žmonės nežinojo, kas yra šviesa. Šviesą skleidžia Saulė, žvaigždės ir dirbtiniai šviesos šaltiniai, tai yra šviečiantys objektai. Akmenys, medžiai, žolė ir kiti mus supantys daiktai nešviečia, bet mes juos matome, nes jie *atspindi* į žiūrinčiojo akis (mūsų akis) juos apšviečiančią šviesą. **Šviesos dėka mūsų akys gauna labai daug informacijos apie aplinką ir pažįsta pasaulį.**

Įvairiuose daiktuose vyksta nematomi, bet labai sudėtingi šviesos sąveikos su medžiaga reiškiniai, kurie teikia mums daug informacijos ne tik apie šviesos savybes, bet ir apie pačią medžiagą, į kurią krinta šviesa.

Pirmieji pagrindinius šviesos sklidimo ir atspindžio dėsnius suformulavo Antikinės Graikijos mąstytojai Aristotelis, Platonas ir Euklidas. 1590m. Z. Jansenas sukonstravo pirmąjį dviejų lęšių mikroskopą, o 1609 m. G. Galilėjas išrado teleskopą. Apie 1660 m. Izaokas Niutonas išplėtojo korpuskulinės šviesos prigimties teorijos sampratą teigdamas, kad *šviesos spinduliai yra dalelės ir įrodė, kad baltą šviesą sudaro viso spektro spalvos*. Jo eksperimentas su prizme baltą saulės šviesą suskaldė į vaivorykštę, kita prizmė tą vaivorykštę vėl surinko į baltą šviesą. I. Niutonas manė, kad šviesa yra srautas skirtingo dydžio be galo mažų dalelių, išeinančių iš šviečiančių kūnų. Jis sukūrė korpuskulinę teoriją. Vėliau olandų mokslininkas Č. Hiugensas padėjo pagrindus *banginės šviesos* sampratai. Bet jis nesukūrė nuoseklios teorijos, kuri būtų galėjusi konkuruoti su I. Niutono korpuskuline teorija. Tik vėlesni T. Jungo ir A.J. Frenelio darbai argumentuotai pagrindė *banginę šviesos prigimtį ir lygiaverčiai korpuskulinės šviesos prigimties teoriją. Štai kokia sudėtinga šviesos prigimtis!*

1860 m. škotas D.K. Maksvelas, tirdamas elektrą ir magnetybę, suprato, kad *elektromagnetinės bangos erdvėje sklinda šviesos greičiu. Jis padarė išvadą, kad šviesa taip pat yra elektromagnetinės bangos*. Tačiau elektrodinaminė teorija, pagrindusi šviesos kaip elektromagnetinės bangos sampratą, vis dėlto nesugebėjo paaiškinti šviesos sugerties ir emisijos dėsningumų. Tik 1900 m. M. Plankas padarė

išvadą, kad *šviesa sugerinama ir išspinduliuojama kvantais*, t.y. tam tikromis porcijomis, kurios proporcingos šviesos dažniui. Tai tarsi prieštaravo D. Maksvelo teorijai, todėl pats M. Plankas abejojo tais kvantais. Ir tik A. Einšteinas šviesos kvantams suteikė impulsą ir masę, šviesai gražindamas korpuskulinės prigimties įvaizdį. 1923 m. Lui de Broilis Einšteino idėją apie *dvilybę šviesos prigimtį*, korpuskuliarinį – banginį dualizmą, perkėlė į medžiagą. Už elektrono banginę prigimtį De Broiliui buvo suteikta Nobelio premija.

Taigi, kvantinė fizika pagilino ginčą, ar šviesa yra dalelės, ar bangos. Degant malkoms ar šviečiant elektros lemputei fotonai randasi kintant elektronų energijai. Erdvėje ji sklinda kaip banga, tačiau sąveikaudama su medžiaga elgiasi kaip dalelės. *Šis dvilypumas daro šviesą dar paslaptingesnę*. XX a. korpuskulinė ir banginė šviesos prigimtis buvo sujungta į vientisą teoriją, pagrįstą kvantine mechanika ir kvantine elektrodinamika. Aprašant kai kurias šviesos savybes patogiau šviesą traktuoti kaip elektromagnetines bangas, tačiau kitais atvejais labiau tinkama šviesos kaip dalelės sąvoka. Kai elektromagnetinės spinduliuotės srautas sąveikauja su medžiaga, poveikį lemia fotono energija. Kvantinės fizikos dėka šiandien žinome, kad elektronai turi savybių, siejamų tiek su dalelėmis, tiek su bangomis. Kadangi elektronų judėjimą erdvėje sunku apibrėžti, laikoma, kad *elektronas yra „niekur“ arba „visur vienu metu“*, ir elektrono buvimo vieta apibūdinama kaip galimybė rasti tą elektroną jo judėjimo sudaromame „debesyje“. Supratote?

Šviesa yra elektromagnetinė spinduliuotė,

kurią jaučia žmogaus akis ir kuria pagrįstas mūsų vaizdinis visatos suvokimas.

Daugelis šviesos savybių, pasireiškiančių jai veikiant materialius kūnus, aprašomi bangų parametrais. Jie rodo banginę spinduliuotės kilmę. Elektromagnetinė banga suprantama kaip du erdvėje sklindantys kintamieji laukai, elektrinis ir magnetinis. Glaustai kalbant *šiandien šviesa suprantama kaip banga ir dalelė*. Ir suprask dabar, žmogau, kas ji yra! *Banga arba dalelė?! Čia ir slypi šviesos fenomeno paslaptis*. Ir kol kas niekas nieko daugiau pasakyti negali. *Yra būtent taip*. Mūsų kūnas sudarytas iš atomų, kurių viduje vyksta tokie nuostabūs šviesos žaidimai.

Terminas “šviesa” dažniausiai vartojamas turint galvoje *regimosios šviesos* sritį, kuri apima bangų ilgius nuo 400 iki 780 nm. Bet, atminkite, regimoji šviesa sudaro tik nedidelę elektromagnetinės spinduliuotės dalį. Regimosios šviesos srities skirtingų bangos ilgių šviesą akis supranta kaip skirtingų spalvų šviesą. Žmogaus akis gali atskirti spalvas labai individualiai, intervalais nuo 20 nm iki 160 nm.

Taigi spalvos yra ne šviesos savybė, o subjektyvus fiziologinis ir psichologinis atsakas į šviesą. Akimis nemastome, akys mus apgauna. Ne mes matome šviesą, o PATI šviesa įeina į mūsų akis ir padeda pamatyti *ne tikrą* pasaulio vaizdą, o *atvirkščią* ir netgi spalvotą, nors iš tikrųjų jis gal net yra bespalvis. Tikroji šviesos spalva yra balta. Joje slypi visos vaivorykštės spalvos.

.....

NEMATOMA ŠVIESA

Fizikai sako, kad materija, deja, neturi aiškaus apibrėžimo: apytikriai nusakoma kaip *fizikinė tikruma*, iš kurios sudaryta VISATA. Svarbi materijos savybė yra jos neapibrėžtumas ir kintamumas. Elementariųjų dalelių, tokių kaip elektronai, tikslios padėties erdvėje (ir skaičiaus) neįmanoma nustatyti ne dėl techninių problemų, o todėl, jog būdami taip pat ir *bangos*, jie šios padėties iš principo neturi. Filosofijoje materija (lot. *materia* – medžiaga, daiktybė) – tai objektyvi realybė, pažįstama pojūčiais, egzistuojanti nepriklausomai nuo sąmonės ir jos atspindima, arba kažkoks medžiaginis pradai. Deja, deja, šiuolaikinė fizika sako, kad buvęs „materializmas“ liko be kojų...

Saulė – gyvybės šaltinis

Betgi, kas dar tiki „materija“, pažvelkime, kaip ji egzistuoja su tais savo nematomais atomais, kurie kažkoku būdu tampa matomi mūsų akims?

Fizikai teigia, kad tuos nematomus atomus jungia gravitacija, – tai tokie „mistiniai klėjai“ (ezoterikų mylimas terminas). Kas yra gravitacija, kas vyksta visų gyvų ir negyvų kūnų, įskaitant smulčiausias daleles (atomus, elektronus) sandaroje? Žmogus gravitacijos nejaučia, tačiau net ir mažai išsilavinę žmonės žino, kad gamtoje viskas

su viskuo sąveikauja, jungiasi ir sudarinėja molekules, ne bet kaip ir ne su bet kuo. Žodis mokslui (iš wikipedia org):

1687 m I. Newtonas paskelbė, kad gravitacija yra visuotinės traukos dėsnis, kuris teigia, kad bet kurie du materialieji taškai veikia (traukia) vienas kitą jėga, proporcinga jų masėms ir atvirkščiai proporcinga atstumo tarp jų kvadratui.

Tai yra DĖSNIS, kurio kvestionuoti negalima. O reikia žinoti, kad visi, net akiai nematomi „materialūs taškai“ traukia vienas kitą su tam tikra jėga. Gravitacija – tai bangos, jos gali būti stiprios ir silpnos. Tad jei panelė jūsų nebetraukia, galite laikyti, kad jūsų gravitacinė trauka nusilpo ir nieko čia nepadarysi.

Visa, kas egzistuoja fiziniame lygyje – tas vyksta ir mūsų kūne, mūsų psichikoje, dvasiniame lygyje. Ar visi objektai Visatoje veikia vieni kitus kažkokia jėga? Taip. Visi kūnai Visatoje sąveikauja gravitacijos jėga.

Tačiau kuo toliau vienas nuo kito yra du atskiri kūnai, tuo mažesne gravitacijos jėga jie sąveikauja. Sąveikos jėga yra atvirkščiai proporcinga atstumo tarp kūnų kvadratui. Kuo masyvesnis objektas, tuo didesne jėga jis veiks kitus objektus. Dvigubai didesnė masė reiškia dvigubai didesnę jėgą. Taigi galima sakyti, kad tik masyviausi objektai Visatoje sukuria gravitacinį lauką, kuris veikia kitus kūnus.

Apibrėžimas, kurį reikia mokėti mintinai: *gravitacija – tai visų fizinių kūnų geba traukti vienas kitą.* Tai viena iš keturių fundamentalių sąveikų gamtoje. Visi kosminiai objektai veikiami gravitacinės centro jėgos. Egzistuoja keturios fundamentaliosios sąveikos: gravitacinė, elektromagnetinė, stiprioji ir silpnoji. Kiekvienas stebimas fizikinis reiškinyss gali būti paaiškintas šiomis sąveikomis. Kvantinės mechanikos požiūriu medžiagos dalelės (fermionai) ne sąveikauja vienos su kitomis tiesiogiai, bet keičiasi sąveikos bozonais, kurie ir yra sąveikų nešėjai (tarpininkai). Kuo giliau į atomą, tuo sudėtingiau. Fotonai, šviesos kvantai, yra elektros krūvių sąveikos tarpininkai. Kitos dalelės, gliuonai, yra spalvinių krūvių sąveikos tarpininkai. Kaip vyksta gravitacija? Gravitaciją sukelia + ir – elementarūs krūviai, kurie silpnai asimetriški, t.y. ne tapatūs (vienas krūvis sunkesnis už kitą). Krūviai esantys vakuume sukuria poliarizaciją (+ –), kuri traukia visus kūnus vieną prie kito. Gravitacinė trauka – tai *elektrostatinis reiškinyss*. Kai vakuume nėra arba yra labai nedidelis kiekis kūnų (dalelių), pasireiškia antigravitacija ir todėl Visata plečiasi, o ne traukiasi. Saulės sistemoje planetas prie Saulės traukia gravitacijos jėga.

Atome veikia elektrostatinė jėga – kuloninė. Š.O. Kulonas nustatė: visi pakrauti bet kokių dydžių kūnai, o taip pat atominės ir net subatominės pakrautos dalelės, – traukia ir atstumia vienas kitą pagal Kulono dėsnį. Kuloninė elektrostatinė jėga ir niutoninė visuotinės traukos jėga vienodai mažėja didėjant atstumui tarp kūnų. **Erdvėje labai daug pakrautų dalelių (elektronų, įvairių jonų), t.y. šviesos.** Tas daleles su didžiule jėga traukia įkrauti kūnai. Dalelės prilimpa prie kūnų ir neutralizuoja krūvį. **Dalelės atomo viduje ir erdvėje, laisvame pavidale, tai nušvinta, tai užgęsta, tai priima informaciją, tai atiduoda, tai gimsta, tai miršta.**

Gravitacija atomo struktūroje didesnio vaidmens nevaidina: ji pernelyg maža palyginus su elektrostatine jėga (šviesos jėga). Tik “pakrautos“ šviesa dalelės, ir kūnai, daro didelę įtaką kitiems kūnams ir mums, žmonėms.

.....

SĄMONĖS PASLAPTYS

„Materialusis“ žmogus – ne išimtis. Jis irgi pilnas tų šviesos fotonų. Betgi žmogus – ne atomų sancaupa, – jis pasižymi sąmoningumu. Ką mokslas sako apie sąmonę? Mokslas sako: mes negalime nieko apie ją pasakyti. Tai balta dėmė moksle. Kaip į tą klausimą atsakytų nušvitę jogai, budistai ar krikščionių mistikai? Jie pasakytų unisonu: **SĄMONĖ YRA ŠVIESA** slypinti proto tyloje. Štai ta *didžioji paslaptis*.

Pažvelkime į savo kūną mokslo „akimis“. Matote paveiksluką? Gražus? Tiesa? Ar žinote, kas tai? Pristatau:

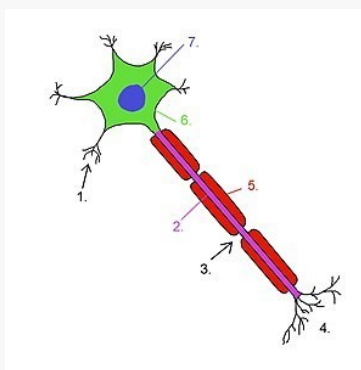

Foto Wikipedijos

Tai – neuronas. Reiktų tą žodį rašyti iš didžiosios raidės. Jis – ypatingas. Ląstelė, kurios dėka mūsų organizme per visą mūsų gyvenimą vyksta visokie reiškiniai. Ir malonūs, ir nemalonūs. Neuronai, arba nervinės ląstelės, yra pagrindinės nervų

sistemos ląstelės, kurios būdingos tiek stuburiniams, tiek ir bestuburiams gyvūnams. Jų yra įvairių rūšių.

Sensorinis neuronas – tai neuronas, kuris gauna signalą iš aplinkos (prisilietimas, skonis, kvapas, šviesa, garsas) per receptorių, transformuoja jį į nervinį signalą ir perduoda *tarpiams neuronams*, centrinę nervų sistemą (CNS). Pastarieji savo ruožtu jungiasi su *motoriniais neuronais* tame pačiame nervų sistemos segmente arba perduoda impulsą į aukščiau esančius CNS segmentus. Iš CNS signalas per *efektorinį (motorinį) neuroną* perduodamas efektorinėms (pvz.: raumens) ląstelėms.

Neuronų yra keturių rūšių. Visų neaprašinėsiu. Wikipedijoje viskas aprašyta. Manoma, kad **neuronų impulsai yra elektriniai**. O dabar mokslininkai tuo jau abejoja. Laikoma, kad tie impulsai – ne elektros, o fotonų darbas. Per neuronų „letenėles“, ištįsomis grandinėmis, nuolat zuja **šviesos fotonai**. **Apie tai – žemiau.**

Foto Wikipedijos

Jau rašiau, kad visas materialus pasaulis, matomas ir nematomas, sudarytas iš pačių įvairiausių „dalelių“, kurios viena kitą traukia negailestinga trauka ir tolsta lygiai taip pat vienos nuo kitų, kai yra veikiamos iš šalies arba kai jose vyksta įvairūs pakitimai. **Kiekvienas jūsų veiksmas, sąmonės srautas sukelia pakitimus jūsų organizme, nes neuronai jūsų kūnais skrieja kaip elektros srovė šviesos greičiu.**

Taigi, būtent per neuronus perduodami šviesos (fotonų) signalai. Jų dėka, tiksliau Šviesos dėka, įvairūs mūsų kūno organai keičiasi informacija. Šviesos dėka matome šį pasaulį. Apie Šviesos veikimą kiekviename materijos taške ir begaliniame kosmose galima kalbėti be galo ilgai. Esmė viena – visame kame slypi ŠVIESA. Senų senovėje, prieš tūkstančius metų, tikintys žmonės ėmė suvokti, kad Šviesa yra viso kas gyva Šaltinis, kad be Šviesos nėra nieko.

Atsakykite, ar galėtumėte pajudinti mažą pirštelį, kalbėti, atsisėsti ant kėdės, apskritai kaip nors judėti...be neuronų pagalbos. Aha. Nežinote. Bet gerai žinote posakį, kad „visos ligos nuo nervų“. Tai visai ne juokai. Jūsų organizme neuronų milijonai.

Pilnesnį neurono aprašymą radome interneto svetainėje ligos.lt. Skaitome: „Neuronas yra svarbiausia nervinio audinio ląstelė. Atsižvelgiant į atliekamą funkciją, yra skiriami du nervinio audinio ląstelių tipai: neuronai, kurie yra *sužadamosios ląstelės*, perduodančios elektros impulsą, ir *atraminės ląstelės*, kurios, plintant elektros impulsui, tiesiog nedalyvauja. „Nervinio impulso, kuris iš esmės yra elektros impulsas, priėmimas, sukūrimas ir siuntimas yra svarbiausios neuronų savybės. Neurono veiklą lydi *elektriniai reiškiniai* (ramybės būsenos metu jis aplinkos atžvilgiu įelektrintas neigiamai, sužadinus šis neigiamas krūvis trumpam išnyksta)“.

O kas gi yra *elektros impulsas*? Štai aprašymas: „Elektros impulsas yra *elektronų srovė* (t.y. elektros srovė), kurią generuoja potencialo skirtumas (įprastai iš neigiamo krūvio taško link teigiamo krūvio taško) per kietą, skystą arba dujinę medžiagą.“ Bet ir čia dar ne viskas parašyta. Ieškome toliau. Kas yra *elektronų srovė*? Štai geras paaiškinimas, – elektra yra dviejų pavidalų: *elektra, kuri teka* ir *statinė elektra, kuri nejudą*. Tekanti elektra vadinama srovės elektra. Milijardai elektronų skrieja laidu sudarydami srovę. O ta srovė gali ir kibirkščiuoti. Tada matome šviesą, nes nuo elektrono atskyla fotonai. Ir taip yra visuose kūnuose. Mūsų kūne tas pats. Štai kas yra elektros impulsas mūsų neurone. Pagaliau gal jau aišku? Galutinis elektros impulso rezultatas yra šviesa, kurią neša fotonas. Šviesa perduoda informaciją, kad jums reikia keltis, judėti, judinti pirštus ir t.t. Supratote su kuo turite reikalą? Vėl šviesa!

Ar žinote, kad fotonas, atsimušęs į monitoriaus juodą ekraną ima, „rašyti“ ir rodyti vaizdus. Be fotonų pagalbos nematytume nieko – tik juodą miglą. Mes savo fotonų nematome tol, kol kažkas neįvyksta. Fotonų šviesa netikėtai gali blykstelėti smegenyse ir sąmonė nušvinta. Štai jums meditacijos esmė. Nurimęs protas nušvinta ir protavimo „mašina“ pradeda veikti sąmoningai. Yra būtent toks ryšys tarp **proto ir sąmonės**. Nesistebėkite, kad net garsiausieji Indijos neuromokslininkai nesuranda atsakymo, kas yra sąmonė. Jie labai daug kalba, tyrinėja, bet iš tiesų ignoruoja jogue patirtį. Skaitome toliau:

„Kadangi sąmonės tema aprėpia platų spektrą reiškinių, modernus neuromokslas padalina sąmonę į sąmonės turinį ir sąmonės būseną. Sąmonės būseną apibūdinama žmogaus budrumu. Jei skaitant šį straipsnį Jūs tapote labiau mieguista(s), tai Jūsų sąmonės būseną šiek tiek pasikeitė. Būsenos paskirstytos į skirtingas kategorijas. Pavyzdžiui, komoje esantis žmogus netenka budrumo, tuo pačiu ir visos sąmonės. Kitoje būsenos skalės pusėje – įprastas kasdienis funkcionavimas, suteikiantis subjektyvią patirtį. Kaip kinta sąmonės būseną, priklauso nuo evoliuciškai senos smegenų sistemos – bendravimo tarp smegenų kamieno nervinių centrų ir gumburo. Sąmonės būsenas galima palyginti su nešiojamu kompiuteriu: kai kompiuterio

baterija pilna – visos programos dirba įprastu būdu; kai baterijos lieka mažiau ir įsijungia baterijos taupymo režimas – programos taip sparčiai nebedirba; pagaliau, kai baterijos nebelieka – visos programos išsijungia. Kompiuterio baterija negali mums pasakyti, kurios iš kompiuterio programų šiuo metu veikia, o sąmonės būseną nepateikia informacijos apie tuometinį žmogaus sąmonės turinį – apie ką jis galvoja, ką mato, kaip jaučiasi“.*

Gavęs šviesos impulsą, nustebęs ir šiek tiek sutrikęs, protas ims mąstyti *kitaip*...Jis pradeda *save stebėti lyg iš šono*. Taip tapsite sąmoningesni. Manau, kad protas yra statinė elektra, o sąmonė yra elektra ta, kuri teka. O gal atvirkščiai? Nežinau. Kai neurofiziologai pagaliau išsiaiškina, kas yra sąmonė, žinosime tikslesnį apibrėžimą. O kol kas patariama medituoti, kad neišprotėtume.

Čia dar ne viskas. Mokslo pasiekimais tikrai nuolat domiuosi, ypač kvantine fizika ir neurofiziologija. Skaitymas gerų tekstų mane praturtina, apšviečia. Štai ką atradau viename mokslo žurnale. Negaliu iki šiol juo atsidžiaugti. Kaip užburta virš 20 metų laukiau tos informacijos. Kad šviesa gyvena mūsų nervų sistemoje, neabejojau: kitaip nebūtų jogos, nebūtų nušvitusių žmonių ir mistikų. Nebūtų ir homo sapiens. Nieko nebūtų. Šiandien FB paklausiau vieno labai garsaus fizikos profesoriaus:

Aš: ar pritariate, kad neuronais bėgioja fotonai ir perneša informaciją?

Profesorius: Smegenyse bėgioja ne fotonai, o elektriniai signalai. ...kūnas skleidžia elektromagnetinius virpesius.

Deja, žinios sensta. Vieną šių metų (2024) dieną suvedžiau google paieškoje tam tikrus žodžius ir gavau atsakymą, kurio nesitikėjau. Pasirodo, kad iš tikrųjų ne tik monitoriuose, bet ir mūsų nervų sistemoje žaidžia tie patys šviesos fotonai. Jie priima ir perduoda nervinius impulsus, kitaip sakant informaciją. Šviesa sklindanti iš Dangaus (Saulės) atsispindi nuo daiktų ir patenka į mūsų tinklainę, mes ją „sugeriamo“ ir „užseiviname“. Šviesos dėka atsimeiname vaizdus, tekstų turinį (informaciją). Taip veikia ir dirbtinė šviesa mūsų sukurtuose elektroniniuose įrengimuose. Kompiuteriuose fotonai atsimuša į monitoriaus sieneles ir mums rašo, piešia įvairius vaizdus. Vienu žodžiu, tai, ką „užseiviname“ iš aplinkos – niekur nedingsta. Įrodyta, kad energija (informacija) amžina, neišnyksta. Tą patvirtino ir mano minėtas profesorius. Todėl atminkite, ką įsidėjote į galvą – niekur niekada nedings. Nei jūsų mintys, nei jūsų patirtys. O aš sužinojau štai ką:

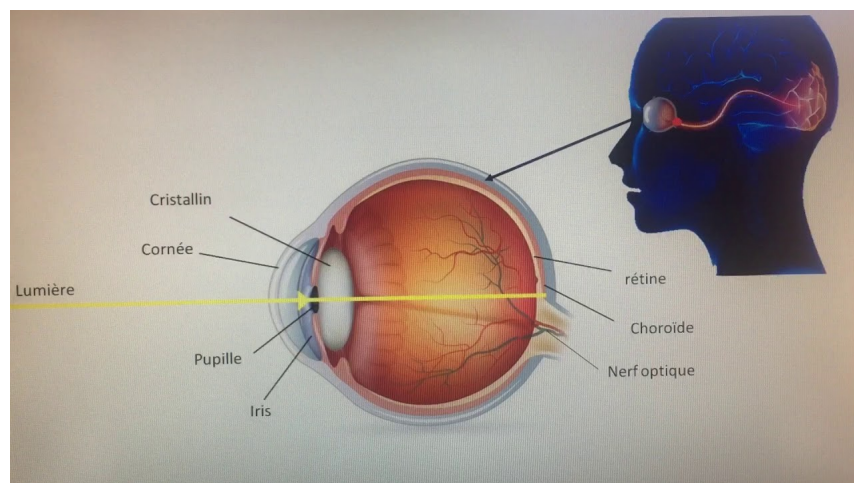
„Kanados mokslininkai laiko, kad neuronai yra sujungti vienas su kitu ne tik elektros ir cheminių ryšių sistemomis, bet ir fotonų (šviesos) tuneliais. Kalgario

ir Albertos universitetų neurologai paskelbė preprint straipsnį, kuriame teigiama, kad neuronai, sudarantys mūsų nervų sistemą, gali skleisti fotonus ir užtikrinti papildomą, šviesa pagrįstą ryšį vienas su kitu.“

Dar išsiaiškinau: tam, kad „fotonas veiktų kaip ryšio priemonė, jis turi patekti į bangolaidį, kuris nukreiptų jį iš šaltinio į imtuvą. Naudodami kompiuterinį modeliavimą, biologai įrodė, kad biofotonai gali naudoti neuronų mielino** apvaskalą kaip bangolaidį. Dabar mokslininkai bando atsakyti į klausimą, ar į smegenis gali būti *įsipainioję fotonai*. Jei atsakymas bus teigiamas (nors aš tuo neabejoju) galėsime manyti, kad mūsų smegenys yra labai galingas kvantinis kompiuteris.

Žinau, kad fizikai gali mane kritikuoti, nes skelbiu nepatvirtintas hipotezes. O tada tegu jie pasako, ar visos mokslo tiesos yra patvirtintos bandymais? Ar negyvename kartais tik hipotezių pasakose? Žmogaus patirtis – ne hipotezė. Nušvitimą patvirtino Buda, Jėzus Kristus ir daugybė mistikų. Kas dar neaišku, gerbiami profesoriai? Sąmonės šviesa gyvena mūsų neuronose ir daro stebuklus!!! Apmaudu, kad eksperimentiškai tai įrodyti negali net garsiausi pasaulio moksliniai institutai. Ir neįrodys niekada, nes „pagauti“ tą neurono „mikrošvieselę“ instrumentais neįmanoma.

Pažvelkim į save. Iš fizikos vadovėlių žinome, kad žmogaus kūne vyksta įvairios šviesos sukeltos cheminės ir biologinės reakcijos. Pati svarbiausia jų – regėjimas, pagrįstas akyse esančių fotoreceptorių gebėjimu sugerti šviesą. Kiekviena mūsų akis turi apie 125 milijonus regimosios šviesos jutiklių – lazdelių ir kūgelių, fotonams jautrių ląstelių, penktadalis mūsų smegenų apdoroja akių priimamą informaciją. Saulė skleidžia visą elektromagnetinių bangų spektrą – nuo radijo bangų iki gama kvantų. Apie pusė iš Saulės sklindančios elektromagnetinės energijos yra regimoji šviesa. Kita pusė – akiai nematoma. Mes negalime matyti visos šviesos, nes to tiesiog nepakeltų mūsų organizmai. „Mato“ ir augalai: jų chlorofilas sugeria šviesą ir tokiu būdu gauna energijos fotosintezei.

Šviesos trajektorija per akis į mūsų smegenis. Foto Wikipedijos

Atomo stebuklinga sudėtis vien šviesos fenomenu nesibaigia. Labai reikšmingą atradimą XIX a. pradžioje padarė anglas Paulius Dirakas, o vėliau ir kiti mokslininkai. Iškelta hipotezė, kad kiekvienai atomo dalelytei turi egzistuoti *anti-dalelytė*. Ką tai reiškia? 1932-aisiais K. D. Andersonas atrado pirmąją antidalelę – pozitroną. Iki 1950-ųjų jau buvo atrasti anti-protonas ir anti-neutrinas. Dabar fizikos mokslas kalba apie materiją ir antimateriją. Ką tai reiškia? Tą ir reiškia, kad mes savo joslėmis mažai ką žinome. Daugiau sužinoti padeda tik specialūs įrengimai, lazeriniai mikroskopai. Tačiau mano tikslas ne fizikos mokslo paslaptis aiškinti. Manau, kad kiekvienam žmogui dera giliau susimąstyti apie savo „materiją“. Iš tiesų nuostabą kelia mintis: jei materija turi ir kitą savo būtį – antimateriją, tai verčia manyti, kad yra ir anapusinis pasaulis. O mes juo vis abejojame.

Kaip pastebėjote, aš gerokai nutolau nuo savo pasakojimo apie tai, kaip vieną tamsų vakarą medituojant patyriau „*elektros iškrovą*“, kuri mane giliai sukrėtė, o ilgainiui išmokė kitaip žvelgti į save ir į pasaulį. Taip, Šviesa – mano Mokytoja. Tokio „nedidelio įvykio“ poveikis mano sąmonei buvo milžiniškas. Anksčiau kažkaip gyvenau tik „savo“ protu, o veiklos rezultatai buvo vien ašaros ir stresai. Jūs žinote, kiek daug prirašyta tekstų apie dvasingumą! O kas tas dvasingumas? Kame jo esmė? Kur jo ieškoti? Kodėl vieni laikomi arba save laiko dvasingais, o kiti. Nedvasingi? Juokas juokais, bet tai svarbus klausimas. Kai bėgame, kai einame, kai kalbame su kuo nors, kai pykstamės arba džiaugiamės, visais atvejais eikvojame „savo“ *energiją*, o kas ją davė, nesusimąstome. Eikvojame ją be stabdžių. Mokslas mūsų kūne rado kvantais šokinėjančius elektronus, kurie gali sukelti elektros sroveles. Jokios specifinės „*bioenergijos*“ (kaip teigia ezoterikai) mūsų kūne nėra. Tą energiją, kurios dėka judame ir gyvename, kurią pagaliau jaučiame kaip šilumą, o kartais ir kaip ugnį, dera vadinti *dvasine energija*. Juk ne laboratorijoje ji sukurta, o paties Kūrėjo. Moksliniai terminai lai lieka pas mokslininkus, o mes vadinkime tai taip, kaip Ji visada buvo vadinama tūkstantmečiais. Kai verdame vandenį ant dujų, laužo ugnies ar ant elektrinės viryklės...mes žinome, kad virdulys užverda dėka ugnies, elektros. O mes? Kai smarkiai bėgame irgi užkaistame. Užkaisti galima ir nieko nedarant. Jei pamėgintumėt nuraminti protą, mintis ir koncentruotis tik, pavyzdžiui, į savo kojos

didųjį pirštą, pamatytumėt kaip jis užkaistų, imtų trūkčioti, o vėliau užkaistų ir visas kūnas: pajaustumėte kaip ir aš tą „elektros srovės iškrovą“. Tą tiesą puikiai išmano jogai, budistai.

Taigi, nustatyta, kad visa mūsų „medžiaga“ tėra koncentruota energija. Fizikai sako, kad energijos rūšys skiriasi, bet ne iš esmės. Yra mechaninė, cheminė, elektromagnetinė, gravitacinė, branduolinė ir kitos. Kokiai rūšiai priklauso mūsų kūno energija? Pripažinkime, kad metas kalbėti aiškiai, juk gyvename ne antrame tūkstantmetyje prieš mūsų erą. Ne tik religija turi teisę į tiesą. Mokslas papildė žmonijos protą svarbiais atradimais, kurie ne paneigia, o sustiprina tikėjimą Šventąja Dvasia arba Šviesa. Žodžių gausa supainioja mąstymą. Išsigryninkime. Studijuodami šiuolaikinę fiziką ar biofiziką įsitikiname, kad esame „elektros energijos“ pilni sutvėrimai. **Šventuose raštuose įprasta žmogaus energiją vadinti *dvasine energija*, kuri pripildo visą organizmą dieviška palaima ir meile. Ir įvyksta Stebuklas. Mes tampame panašūs į Dievą.**

Mūsų realybė, mūsų gyvybė, mūsų matomas ir nematomas pasaulis pilni Šviesos. Jėzus Kristus ne veltui mus vadino „šviesos vaikais“. Taigi, pasaulis ir mes sukurti iš Šviesos. Mūsų gerbiamas mokslas tą ir patvirtino. Negalima į šviesą žvelgti tik per mokslo akinius. Viskas yra daug sudėtingiau. Na bet pradėkime kelionę nuo pat pradžios, kai žmonės dar buvo „tamsūs“, kai jie tikėjo mitais, fantazijomis... kaip teigia kartais mokslininkai-ateistai.

Kviečiu keliauti laiku senovės ir nūdienos pasauliais ieškant sąmonės šviesos pėdsakų. Pažvelkime į pasaulio religijų raidą per Šviesos prizmę. Pirmiausia – į Egiptą, kurio civilizacija siekia daugiau nei 5000 metų ir atsakykite į klausimą, kodėl faraonai garbino Saulę. Kaip tai susiję su mumis?

.....

* mokslosriuba.lt

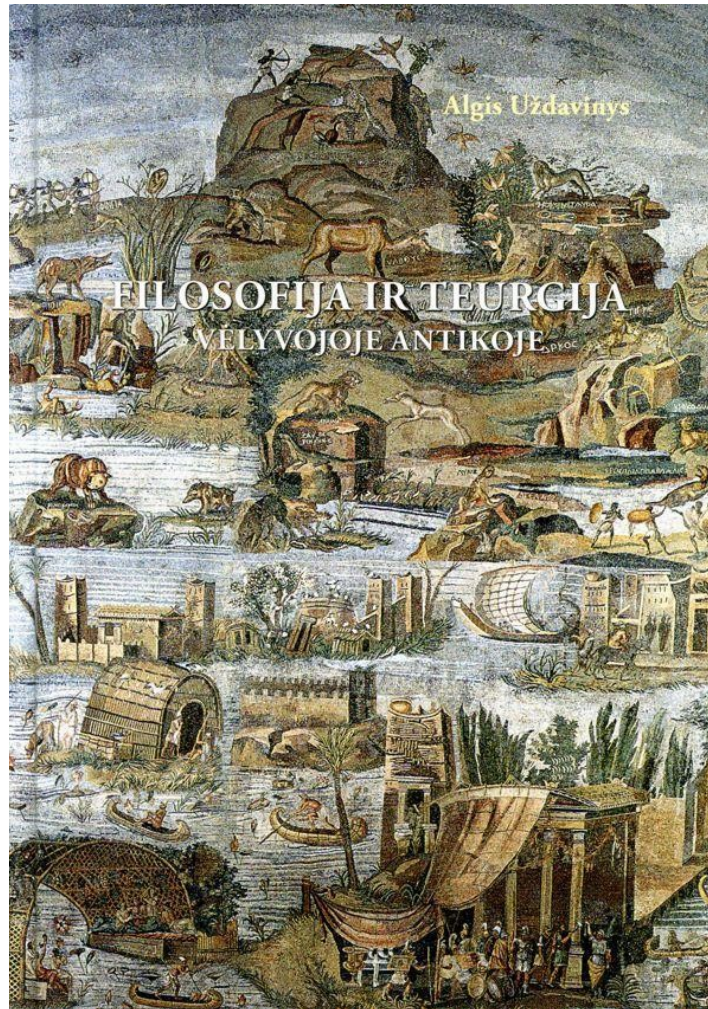
**Vokietijos patologas Rudolf Virchow pirmasis panaudojo „mielino“ sąvoką. Jis kilęs iš graikų kalbos žodžio "myelós", kuris reiškia "kaulų čiulpą", reiškiantį kažką centrinio ar vidinio. Jis manė, kad mielinai yra nervų pluošto viduje. Netinkamai palygino su kaulų čiulpais.

.....

III dalis

VIENO DIEVO PAIEŠKOS

Kuo tikėjo, ką teigė senovės Egipto filosofai gyvenę 2 tūkst. m. prieš K.? Noriu pasidalinti su jumis viena ypatinga knyga. Ji atsakys mums į kai kuriuos klausimus, kurie jaudino ir tų laikų mąstančius žmones. Tai garsaus pasaulyje lietuvių filosofo Algio Uždavinio (gyv. 1962 m. – 2010m.) monografija „FILOSOFIJA IR TEURGIJA VĖLYVOJOJE ANTIKOJE“.

Šią knygą skaičiau pagauta euforijos. Sužinojau, kad **senovės Egipto faraonai, žyniai ir didikai buvo pamaldūs filosofai**. Jie tikėjo, kad filosofija gali transformuoti sielą. atvesti žmogų prie „geresnės dalios“. Egipto elitas praktikavo filosofiją siekdamas ne tik ugdyti sielą, bet ir tirti Visatos prigimtį. Knygos Autorius drąsiai tvirtina, kad **senovės egiptiečių filosofija turėjo milžiniškos įtakos helenams, o vėliau tas idėjas perėmė neoplatonikai, krikščioniškoji teologija**. Ją perskaičiusi suvokiau, kad tokios tolimos ir skirtingos civilizacijos, nepaisant tradicijų ir kultūros skirtumų, didžiulių laiko intervalų nuostabiai suartėja giminingomis dvasingumo formomis.

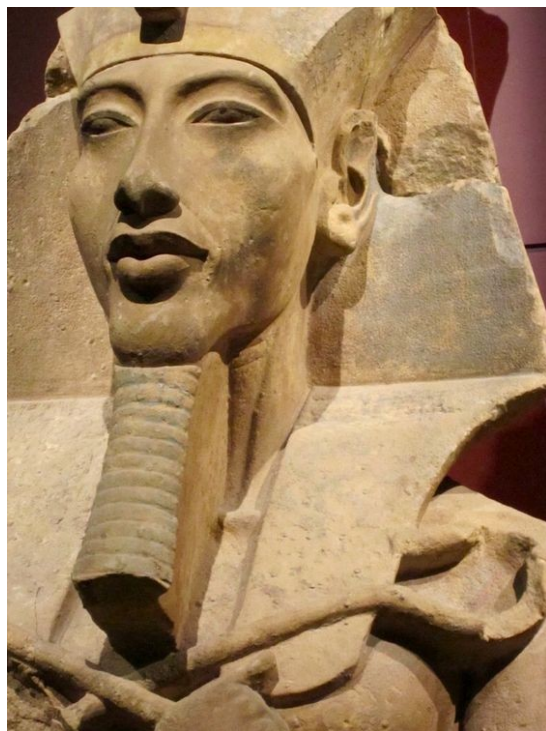
Algis Uždavinys, pats gyvenęs taip, kaip gyveno senovės filosofai Egipte, aiškina, kad **senovėje filosofai siekė vieno tikslo – glaudaus ryšio su Vieniu- Dievu-Šviesa!!! Egiptiečiai filosofai, kaip ir Rytų budistai, siekė nušvitimo!!!** Tai mane pribloškė. Anot autoriaus Egipto mistikų filosofinis gyvenimo būdas (panašus į budistinę meditaciją) vedė „sielą į gyvą, gyvai patiriamą vienybę su dieviškuoju Intelektu ir Gėriu, arba neoplatoniškuoju Vieniu“, kuris yra „anapus Būties ir Intelekt“o“. Autorius argumentais tvirtino, kad apskritai Graikijos filosofijos ištakos yra egiptietiškos. Tai buvo dar vienas atradimas, kuri mane nustebino. Senovės mąstytojų „meilė išminčiai“, pats filosofinio gyvenimo tikslas reiškė galimybę gerai gyventi *čia ir dabar*, t.y. *Vienyje, kuris žodžiais neišreiškiamas, bet yra visuomet ir tiesiogiai egzistuojantis*. **Siekimas vienybės su Vieniu – tai siekimas dvasinės Šviesos**. Kaip jautru. Tiesa?

Manau, kad piramidės, kaip ir gotikinės bažnyčios, yra dvasinio kilimo į „aną pasaulį“, pas Vienį-Šviesą-Absoliutą materialus įvaizdis ir nieko daugiau. Hernán Ariel Ferro foto.

Dažnai filosofija suprantama kaip tekstų rašymas, kalbėjimas, terminų ir tam tikrų loginių konstrukcijų vartojimas. Tokia filosofija skirta ugdyti protą. Tačiau senovėje filosofija buvo laikoma įvairiapusiu ir ypač reikliu gyvenimo menu, kuris „gydo žmogiškąsias ligas ir išgrynina sielas...“, – rašė A. Uždavinys. Egipto filosofai buvo

išventinami per **teurgines apeigas**, kurių metu buvo giedami teurginiai himnai, skaitomi dvasininkų teiginiai, vartojami simboliai, magiški užkeikimai, kontempliacija. **Filosofas turėjo tapti teurgu ir tik tada galėjo mokyti kitus.** Tapti teurgu nebuvo lengva. Teurgas turėjo siekti sielos apvalymo, gyvos vienybės su dieviškuoju Intelektu ir Gėriu. Tam buvo reikalinga askezė, praktika, t.y. dvasinis darbas, nes *dvasinės tiesos slypi žmogaus gelmėje*. Kaip tai panašu į budizmą, tiesa? Egiptiečių patirtį perėmę graikų filosofai, neoplatonikai irgi stengėsi savo sielą išgryninti, apšviesti, atskirti nuo simuliakro (kūno), kad **galėtų pakilti į „dievišką ramybę, pritinkančią labiau dievui, o ne žmogui“**. / psl.31/ **Filosofas turėjo tapti tyliu žmogumi, – jis privalėjo medituoti.**

Egipto faraono Echnatono valdymo metais klestėjo Saulės dievo Atono kultas.

Farmer Homer foto

Kad ir ką sakytų mums racionalioji filosofija apie senovės mitus, ritualus ir stebuklus, mums reikia žinoti, kad tada žmonėms visa tai buvo tikra. Mitai buvo jų tikrovės pamatas. Senovės egiptiečių kaimynai graikai buvo tiesiog apžavėti egiptiečių mistika, teurgija. Jie viską susiurbė į save ir viską perdirbo pagal save. Net iki 6a. po K. egiptiečių teurgines tradicijas plėtojo neoplatonikai gyvenę daugiau Romos imperijos rytuose, o Atėnuose ir Romoje išivyravo racionalistinis požiūris į tikrovę, žmogų ir gamtą. Tai mes iš jų ir pasisavinome. Neoplatonikų filosofų išgyvenimai mažai kuo skyrėsi nuo Rytų mistikų, budistų. Vieni ir kiti siekė nutraukti visus mentalinius saitus su prisirišimais, atsisakyti įpročių, o meditacijos metu patirti

šventumo jausmą, ramybę, „labiau pritinkančią dievui, o ne žmogui“.

Isidēmēkite. Tai reikės prisiminti kalbant apie krikščioniškąją tradiciją, jos ištakas. Susiliejimą su Dievu-Vieniu senovėje praktikavo krikščionys tol, kol veikė neoplatonizmo tradicijos. Neoplatonikas Jamblichas tvirtino, jog „dievų šviesa apšviečia objektą transcendentistiškai“, ir šviesa persmelkia matomą kosmosą. Vienatinė nedaloma dievų šviesa yra viena ir ta pati visur, ji prieinama visam kam, kas tik gali būti joje, ji viską pripildo savo tobula galia. Dieviškoji šviesa laikoma ir dieviškąja dvasia“.

Vėliau, krikščionybė, iš neoplatonizmo gavusi peno teologijai, atmetė visus su ja konkuruojančios helenistinės filosofijos aspektus. Pirmieji krikščionys gnostikai (apie juos kalbėsime atskirai) buvo fiziškai išnaikinti pačių krikščionių rankomis, o vėliau „eklesia nususuko nuo Platono“. Pagoniškas dvasingumas buvo atmestas įnirtingai, ypač ten, kur jis priešinosi integracijai į krikščioniškąjį misticizmą.

Senovės išminčiai teurgijos ir kontempliacijos pagalba pažino pasaulio sąrangą ne blogiau nei Naujųjų laikų mokslininkai. Neoplatonikas Proklas reikalavo, kad racionalią filosofiją ir galutinį žinojimą, kuris yra aukščiau už mokslą, reikia atskirti. Pagal Proklą „dialektikos pratimai yra pasiruošimas veržimuisi į Vienį, bet patys nėra pats veržimasis“. /psl. 195/ Perfrazuojant galima pasakyti, kad mąstymas padeda pažinti sielą, pažinti save, bet to nepakanka. Reikia specialių metodų gilesniam visko pažinimui.

Senaisiais laikais **Saulės garbinimas glaudžiai siejosi su soliarine teologija**, kurią praktikavo elitas – karaliai, magai, teurgai, filosofai. Filosofai atstovavo paskutinei grandžiai išrinktųjų, kurie „užbaigia soliarijų hierofanijų sekuliarizaciją, jas paversdami idėjomis. „Nepaisant bandymų atmesti mitus, – rašo A.Uždavinys, **filosofija pasuko „dieviškos šviesos“ link**, tvirtindama, kad mes negalime būti laimingi, jei filosofijos pagalba neįgysime ir nekontempliuosime tikrosios būties esinių išminties.“ /psl. 202/

Šiandien sunku būtų rasti filosofą, kuris gyventų taip kaip teurgai, – rašytų, kalbėtų ir veiktų Dievo Šviesos vienybės kryptimi. Kadangi Vienis yra neišsakomas visa ko pagrindas, jis nėra anapus (...) tų daiktų, kurių matas jis esti. **Tikrovė yra neišreiškiamą.** Žmogus yra silpnas, jis gali pasiekti tik riboto ir tik tikėtino pažinimo, linkęs vadovautis nepatikimais juslinių fenomenų aprašymais. Visi orfikų mitai ir sudėtingos bei abstrakčios neoplatonikų metafizinės konstrukcijos, kuriomis siekta *paaiškinti Tikrovę*, – visa tai išreiškia tai, kas Neišreiškiamą, o Tikrovę reikia priimti tokią, kokia Ji YRA. Matoma ir nematoma Tikrovė tapo tikra filosofine piniava,

didžiausioji proto mįslė. Manau, kad galima būtų tą mįslę, kuri tūkstantmečiais vargino žmonijos protą, paaiškinti ŠVIESOS FAKTORIUMI. Vėliau, studijuodami jogos psichologiją ir kitų autorių kūrinius, grįšime prie idėjos, kad Tikrovė yra tai, kas yra už proto ribų ir priklauso sąmonės sričiai.

Tikrovė, o tiksliau – Dievas-Vienis-Dvasia-Šviesa-Sąmonė (skirtingi jos pavadinimai) yra nedali Realybė, kurią protas įprato įvardinti vis kitaip. **Šviesa yra tai, kas VISKĄ atspindi ir jungia** (fizikų kalba „susiurbia ir išspinduliuoja“).

Mums, krikščioniams, gyvenantiems XXI a., svarbu pažinti dvasines mūsų tikėjimo šaknis. Antikos mąstytojai prisidėjo prie krikščionybės įfilosofinimo, jos dvasinio pamato kūrimo. Ano meto mitinis protas, kaip ir šiuolaikinis, mokslinis protas ieško to paties Vienio, su kuriuo siela trokšta susilieji. Vienis-Šviesa-Sąmonė yra Realybė, už proto ribų, suvokiama sąmoningumo būsenoje.

Pritariu A. Uždavinio minčiai, kad filosofinio diskurso riba yra visiškai bet kokių teiginių ar įrodymų apie tikrovę atmetimas. Ši riba yra „besąlygiška tyła“. Neįmanoma pasiekti nirvanos, visiškai tylos, Šviesos, jei galvoje lieka nors viena mintis, – pasakytų praktikuojantis tylą žmogus, nebūtinai budistas. Štai tą aš suvokiau praktikuodama meditaciją. Kas mėgsta daug filosofuoti apie tikrovę, tie niekada nepažins jos „iš vidaus“. Šviesa jiems bus tik metafora, mintims apie gerį pagražinti. Šviesa yra visame kame. Ji nesislapsto nuo mūsų. Tai mes nuo Jos slapstomės už žodžių miglos. Protingas, o tiksliau išmintingas santykis su Tikrove turėtų remtis žiniomis, kurias pavyksta įgyti tyrinėjant tiek regimąją tikrovę, tiek pačius save, – savo Tikrovę.

Senovės pasaulis suprato, kad pasaulis yra vienas, vientisas. Daugis – mūsų proto arkliukas, mėgstantis kurti tekstus, filosofuoti, tiražuoti mintis neduoda peno dvasiai, nenuramina proto, nepadedą intuityviam suvokti, kad viskas yra Vienis-Šviesa. **Kai po daug metų grįžau prie Naujojo Testamento studijų kitom akim perskaičiau, kad Jėzus Kristus mus vadino „šviesos vaikais“.**

„Modernus filosofinis diskursas visiškai užmiršo, išjuokė, nesuprato, paneigė pirminę filosofijos tikslą, laikydamas *telos (tyla)* religine fantazija, kuri priklauso irracionalumo ir despotiškumo sričiai“, – rašo A.Uždavinys. /psl. 65/ Vėlyvieji neoplatonikai žinojo, kad filosofas ir teurgas mėgdžioja Dievą, nors kartais jie pasitelkia skirtingus metodus tam, kad pasiektų tų pačių arba panašių tikslų. To paties siekia ir budistai. Tikrasis pažinimas reiškia, jog *nežinome nieko*, o šis *niekas* yra pirmą pradė tyła. *Telos* – galutinis filosofijos tikslas. Ši *šventa tyła* gali būti nutraukta tik švento dievų juoko. Labai sveika pasijuokti iš savo mokslinio žinojimo.

Algio Uždavinio knyga parodė, jog senovėje, tūkstančius metų iki Kristaus, žmonės jautė, intuityviai žinojo, kad būtent Šviesa yra visame kame, kad be jos neįmanomas gyvenimas, kad ji yra **pagrindinė viską organizuojanti jėga, kuriai dera nusilenkti**. Ir nors buvo garbinama Saulė, bet joje žmogus išvelgė *kai ką daugiau*, jautė jos magišką poveikį viskam, kas gyva. Ir žinoma sudievinio.

Pamenu, kad kai po kokių septynių metų meditacijų mano susižavėjimas Rytų filosofija ėmė blėsti, nes kilo visokių naujų klausimų, – vieną dieną pati savęs paklausiau: „**O ką apie šviesą sakė JK?**“. Grįžau prie Evangelijų ir krikščioniškos filosofijos palikimo, nes studijuodama filosofiją į kai kuriuos krikščionybės aspektus nebuvau atkreipusi dėmesio. Prasidėjo naujos senos studijos, tik visiškai kitos kokybės. Kiek daug buvo praleista. Kiek daug naujo atrasta.

Įdomu tai, kad senovės Egipto mirties ir atgimimo apeigų tradicijose buvo siekiama **sukurti „dvasios žmogų, šviesos žmogų“**. O tam reikėjo kūną „numarinti“, apvalyti ir „besileidžiančių dieviškų spindulių pagalba“ pakeisti. Ir kitose senovės pasaulio regionuose iniciacijų metu buvo imituojama „mirtis“ arba reali mirtis buvo laikoma ritualizuotu išbandymu, siekiant palaimingo nemirtingumo, kaip apdovanojimo tiems, kurie troško gyventi dorai ir atgimti soliariniame dievų Agni, Ra arba Apolono-Helijo pasaulyje. Egiptiečių „**Knyga apie kilimą į šviesą**“, kuri žinoma kaip **Mirusiųjų knyga**, nebuvo knyga apie laidojimo procedūras. Kadangi Egipte buvo tikima, kad saulės ir mėnulio karalius *ka* persmelkia visą šalį ir yra kolektyvinės sąmonės dėmesio centre, **jis gyvena kiekvienoje atskiroje būtybėje**. *Ka*, kuris kartais suprantamas kaip „antrininkas, dvynys“, yra principas, simbolizuojantis fizinius, socialinius, moralinius ir dvasinius stimulus bei tendencijas, tokius kaip gyvybę palaikanti kuriamoji maisto galia, maitinimasis, jėga, didybė, magija, nušvitimas ir pan., – rašo A. Uždavinys.

Kai perskaičiau tas eilutes, prisiminiau, kad taip kalbėjo ir Kristus savo apaštalams: „**Juk kadaise jūs buvote tamsa, o dabar esate šviesa Viešpatyje. Tad elkitės kaip šviesos vaikai**“. (NT.Efeziečiams)

.....

Kad jau paliečiau temą apie mirtį, papasakosiu dar vieną istoriją iš savo patirties. Skaičiau, kad meditaciją praktikuojantys žmonės kartais patiria „mirties“ būseną. Tai dirgino mano protą. Vieną kartą, įveikusi baimę, po kelerių metų meditacinės patirties, turėdama reikalingų žinių ryžausi patikrinti, kaip tai veikia ir ką praktiškai reiškia *išėjimas iš kūno*. Kadangi *tokios* patirties

nebuvo, drąsiai ėmiau daryti specialius kvėpavimo pratimus. Netikėjau, kad man tai pavyks.

Aš, kaip mokslo sugadintas žmogus, iš gryno smalsumo ėjau ten, kur baisu, ten kur galima patirti nuotykių ir ką nors sužinoti. Knygos – puiku, bet jei pats nepatiri – skaityk, kad nieko ir nesužinai. Noriu jums kai ką papasakoti. Gerai, kad liko mano dienoraščio užrašai. Galėsiu pasitikslinti.

Taigi, po kokių septynerių metų, kai išmokau vis giliau ir giliau pasinerti „į save“ (klaidinantis terminas), nutariau pasidomėti mirties problema. Tos temos bijojau, bet ir nenorėjau jos ignoruoti. Internete radau LABAI daug informacijos apie meditacines praktikas, kaip „išeiti iš kūno“ sąmoningoje būsenoje. Ėmiau studijuoti. Susikūriau „techniką“, ką reikia daryti žingsnis po žingsnio, kad pavyktų pakilti „į dangų“. Tai susiję su specialia kvėpavimo technika. Aš jums neaiškinsiu tos technikos esmės. Ne mano užduotis. Be to, tai nėra nepavojinga. Tuo užsiimti galėtų tik brandi, atsakinga, turinti pakankamos meditacinės patirties asmenybė. Aš rizikavau. Neturėjau laiko.

Po to, kas įvyko, manau, galiu tvirtinti, kad mirties baimė yra hipertrofuota. Tą nuolat tvirtina visi mistikai, ypač Ošo. Tačiau bijoti yra ko. Išeiti iš kūno pačiam, be guru pagalbos, nežinant, kas bus po to, nepatartina.

elearning.lk foto

Ne vieną kartą iki Tos Patirties paryčiais, kaip buvo nurodoma taisyklėse, imdavau medituoti. O vieną kartą, atlikus reikiamus kvėpavimo pratimus, kažkur „nuskendau“, bet sąmonė liko gyva. Pajutau, lyg stovėčiau ant aukšto kranto prieš vandenyną. Netikėtai tas krantas ėmė tolti, pasidarė baisu, žemė iš po kojų išslydo, prieš akis atsivėrė didžiulis van-de-ny-nas. Aš jį matau, lengvai pakylu į viršų ir lekiu...Ne. Skrendu milžinišku greičiu virš vandens. Apačioje matau bangeles, žaviuosi jomis. Skrydis neapsakomai malonus, palaima dieviška. Tačiau protas „prilipo“ prie tų bangelių ir vis aktyviau ėmė jas stebėti, žavėtis begaline erdve ir jos grožiu... pamažu grįžo aktyvi sąmonė ir vėl „įkritau“ į kūną.

Toks buvo pirmas kartas. Kitas buvo ne toks malonus. Pamenu, kad po rytinės meditacijos kūnas ėmė keistai elgtis, galvoje prasidėjo nežmoniškas triukšmas, girdėjau realiai spiegiančius, klykiančius balsus, kažką rėkiančius tiesiog į ausis. Kūnas ėmė drebėti lyg kratomas elektros srovės. Buvo baisoka, bet sąmonė nemiegojo. Kadangi buvau gerai išmokusį „pamokas“, jog nereikia į visa tai kreipti dėmesio, kad turiu nesijaudinti, nieko nebijoti ir judėti tik viena kryptimi į *šviesą*, - man pavyko atsikratyti visų „siaubiakų“ ir vėl pakilti į šviesos erdvę. Pilną dieviškos ramybės ir palaimos. Viską visada sugadina mintis: „Ach, kaip gera...“ Po to visada būdavo graudu, kad viskas baigėsi ir tenka grįžti atgal.

Pamenu dar vieną epizodą, kai po meditacijos iškart pakilau virš vandenyno, bet pasijutau gulinti ant milžiniško paukščio nugaros. Tai buvo milžiniškas kalnų erelis ir gulėdama ant jo sparnų skridau milžinišku greičiu... Tai ne fantazijos. Ne. Man tai buvo gyva, giliai į atmintį įstrigusi, realybė. Tą kartą girdėjau nuostabią muziką. Tai buvo TOKIA muzika, kuri virpino kiekvieną mano kūno ląstelę. Melodija buvo dieviška. Girdėjau kaip gieda angelų choras. Palaimos būseną buvo žodžiais neaprašoma. Bet ir vėl, nesuvaldžiusi užplūdusių jausmų, pajutau, kad leidžiuos žemyn ir atmerkiau akis. Ausyse skambėjo ta melodija visą dieną. Ją girdėjau ir kitą dieną, o grįžusi į šio pasaulio realybę ėmiau verkti. Tąkart gailėjausi, kad nesu kompozitorė, būčiau galėjusi tą melodiją užrašyti.

Nuo to laiko, mirties baimė išnyko. Realios mirties metu norėčiau, kad mano kūnas manęs nepavestų, kad neužtemtų sąmonė, kad neįkrisčiau į komą. Norėčiau mirti sąmoningai ir naudotis „gauta instrukcija“.

Tos praktikos vėliau nebetęsia sąmoningai. Mano tikslas buvo pasiektas. Kiti praktikuoja toliau, išėję iš kūno išgirsta visokių balsų, susitinka su artimaisiais... Aš nežinau, ar tai įmanoma, nes patirties neturiu. Bet visko gali būti. Sielos nemirtingos. Kad jos gali susitikti Anapus – realu.

Jei kam nutiktų toks įvykis ir jūs būsite „išmesti iš kūno“, neišsigąskite. Reiktų įsidėmėti svarbų dalyką: visų tų, siaubingų kaukiančių staugiančių balsų ir šmėklų, prieangio baidyklių neverta bijoti. Nereikia niekaip į jas reaguoti, o susikaupus „žiūrėti“ tik į priekį, „įsikabinti“ į šviesos žiburėlį prieš akis ir į jį „šauti“. O tada viskas akimirksniu išnyks, o jūsų siela pateks į nuostabią erdvę. Ten gera, šviesu. **Šviesa yra visada ir visur.** Nemačiau jokio tunelio.

Tiesa, apskritai meditacijų metu „mačiau“ (iš tiesų mačiau) įvairių vaizdinių, girdėjau įvairių garsų, kai buvo sakoma tiesiog į ausį: „Nesijaudink, aš viską už tave sutvarkysiu. Tu buvai gera mergaitė“. O kartais girdėdavau tiesiog „Aš tave myliu“.

Aš nespėliojau, kas man galėjo kažką sakyti, bet džiaugiausi kiekvienu keistu kontaktu „su kažkuo“. Psichologai ar psichiatrai imtų tai aiškinti savais būdais. Bet jei jie neturi *tokios* patirties, ką galėtų pasakyti?

Mano gyvenime būdavo labai sunkių momentų, bet niekada nesu pametusi proto, nesu beviltiškai susijaudinusi. Atvirkščiai, kuo būna sunkiau, tuo ramiau imu spręsti išskylančias problemas. O išmokus medituoti, į problemas ėmiau žiūrėti „iš aukšto“. Dažnai numoju ranka, nuvarau debesėlius į šoną. Gyvenime darau, ką reikia daryti, jei reikia padedu sau, padedu kitiems. Išmušti mane iš pusiausvyros sunkoka.

Man buvo mielos tos šviesios meditacijos, kai jų metu imdavo ir nušvisdavo erdvė prieš užmerktas akis (budistai pasakytų, kad atsivėrė trečioji akis) ir tada pamatydavau iš kažkur atsirandančias didžiules švytinčias gėles, kokių žemėje nėra, ar iškildavo prieš užmerktas akis bokšto kuoras, o aplink jų didžiuliu greičiu besisukantys debesys. Kartais matydavau senovinius rankraščius, ranka prirašytus tekstus, rašytus plunksna ir net taisytus ranka, perbrauktas eilutes. Grįžus po meditacijos, apimdavo džiaugsmas, kad vėl pamačiau „stebuklą“.

Skaitydama A. Uždavinio knygą įsitikinau, kad visi vadinami mistikai matydavo panašius dalykus, išgyvendavo panašias palaimos būsenas, šviesos pliūpsnius. Dažnai tai patyrę žmonės, pagal savo išsilavinimą ir kultūros lygį, įvairiai aiškina savo patirtį. Kartais net ima save garbinti, virsta „mokytojais“, ima uždarbiauti iš savo „dvasingumo“.

Kol esame kūne galime kiek norime filosofuoti, ginčytis, bet ten, savo viduje, „anoje realybėje“, kur nėra minčių triukšmo, viskas pasikeičia. **Filosofiniai diskursai su dvasingumu nieko bendra neturi. Tekstai rašomi „iš galvos“, be dvasinės patirties dažnai yra tiesiog klaidinantys ir nevertingi.** Nors aš ir pamėginau aprašyti savo dvasines keliones, mano žodžiai nieko ypatingo pasakyti negali. Labai norėčiau jums palinkėti, nieko nebijoti. **Tegu jus veda vidinė Šviesa. Ji yra Dvasia. Nieko kito mummyse ir už mūsų nėra. Prisiminkite Jėzaus žodžius: „Dievas yra Dvasia“, „jūs – šviesos vaikai“.** Dabar jūs tai žinote. Žinantys neša didelę atsakomybę už savo mintis ir veiksmus.

.....

JŪS BŪSITE MANO DRAUGAI, JEIGU...

Gnosticizmo amžius skaičiuoja tūkstantmečius. Persekiotas ir kankintas, jis vis dar gyvas, jo šaknys puoselėjamos. Gnostikai laiko, kad Jėzaus Mokymas tam tikra prasme yra *gnostiškas*. Kodėl? Gnostikai įsitikinę, kad Jėzus apaštalams

skelbė „slaptą tikėjimą“ (vidinį, dvasinį), o kitiems kalbėjo metaforomis, kurių daugelis taip ir nesuprato. Jėzus žinojo, kad mūsų sielos skirtingos ir joms reikia skirtingų kelių į Dievą. Mistikų ir gnostikų dvasinis gyvenimas yra sunkiai suprantamas eiliniam krikščioniui. Katalikų bažnyčia pasirinko metaforas. Tūkstantmečių bėgyje jos virto pasakomis, tiksliau dogmomis apie gerąjį Jėzų ir Jo stebuklingus darbus. Dabar bažnyčia verkia, kad žmonės nuo jos nusisuka. Buvo krikščionių, kurie Dievo ieškojo savyje. Kokios Jėzaus Mokymo mintys artimos gnostikams?

Jėzus Kristus*

Jn. Jėzus taip kalbėjo savo mokiniams:

15 Vynmedis ir šakelės

1 "Aš esu tikrasis vynmedis,
o mano Tėvas – vynininkas.

2 Kiekvieną mano šakelę,
neduodančią vaisiaus,
jis išpjauna,

o kiekvieną vaisingą šakelę apvalo,
kad ji duotų dar daugiau vaisių.

3 Jūs jau esate švarūs
dėl žodžio, kurį jums kalbėjau.

**4 Pasilikite manyje,
tai ir aš jumyse pasiliksiu.**

**Kaip šakelė
negali duoti vaisiaus pati iš savęs,
nepasilikdama vynmedyje,
taip ir jūs bevaisiai,
nepasilikdami manyje.**

5 Aš esu vynmedis, o jūs šakelės.
**Kas pasilieka manyje ir aš jame,
tas duoda daug vaisių;
nuo manęs atsiskyre,
jūs negalite nieko nuveikti.**

6 Kas nepasiliks manyje,
bus išmestas laukan
ir sudžius kaip šakelė.
Paskui surinks šakeles,
įmes į ugnį, ir jos sudegs.

**7 Jei pasiliksime manyje
ir mano žodžiai pasiliks jummyse, –
jūs prašysite, ko tik norėsite,
ir bus jums suteikta.**

8 Tuo bus pašlovintas mano Tėvas,
kad jūs duosite gausių vaisių
ir būsite mano mokiniai.

**9 Kaip mane Tėvas mylėjo,
taip ir aš jus mylėjau.
Pasilikite mano meilėje!**

**10 Jei laikysitės mano įsakymų,
pasiliksime mano meilėje,
kaip aš kad vykdaus savo Tėvo
įsakymus
ir pasilieku jo meilėje.**

**11 Aš jums tai kalbėjau,
kad jummyse būtų manasis
džiaugsmas
ir kad jūsų džiaugsmui nieko
netrūktų.**

**12 Tai mano įsakymas,
kad vienas kitą mylėtumėte,
kaip aš jus mylėjau.**

**13 Nėra didesnės meilės,
kaip gyvybę už draugus atiduoti.**

**14 Jūs būsite mano draugai,
jei darysite, ką jums įsakau.**

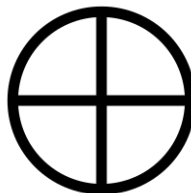
15 Jau nebevedinu jūsų tarnais,

nes tarnas nežino,
ką veikia jo šeimininkas.
Jūs aš draugais vadinu,
nes jums viską paskelbiau,
ką buvau iš savo Tėvo girdėjęs.
**16 Ne jūs mane išsirinkote,
bet aš jus išsirinkau ir paskyriau,
kad eitumėte, duotumėte vaisių
ir jūsų vaisiai išliktų, –
kad ko tik prašytumėte Tėvą
mano vardu,
jis visa jums duotų.**
**17 Aš jums tai įsakau:
vienam kitą mylėti!”**

Krikščionių mistikų pagrindinis tikėjimo šaltinis buvo *vidinis Dievas*. Kad geriau suprastume šiuos Jėzaus žodžius panagrinėkime (ir jūs patys susiraskite ir perskaitykite) dvi knygas: Tau Malachi knygą „*Slaptais Kristaus Mokymas*“ ir Evelin Anderchil knygą „*Misticizmas*“.* Trumpai jas pareferuosiu.

.....

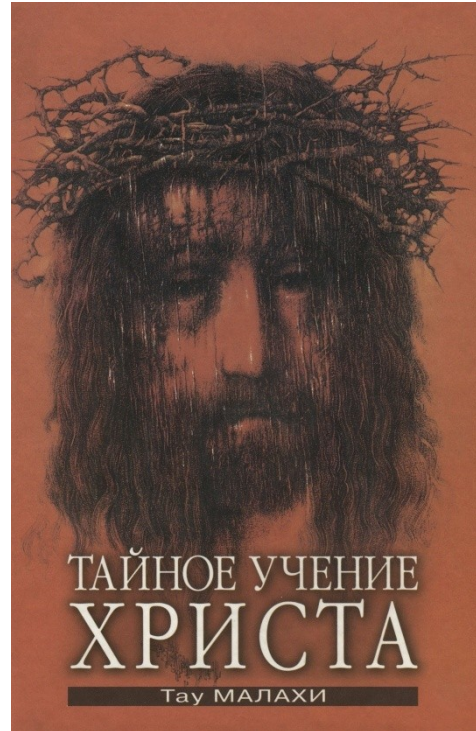
Gnosticizmas labai sena religinė kryptis, kurios šaknys siekia senąsias civilizacijas, tokias kaip Egipto, senovės Graikijos, budizmo, ankstyvosios krikščionybės ir kt. Gnosticizmas, nors ir žiauriai naikintas, išliko gyvas. Dauguma šiuolaikinių gnostikų atmetė pasaulio dualizmą ir demiurgo įvaizdį, pripažino 1945 metais Nag Hamadi kaime atrastas gnostines krikščioniškas evangelijas ir tas atradimas sustiprino gnosticizmo pamatą.

Gnostikų simbolis

Courtesy of Midnight Ink Books

TAU MALACHI ir knyga "SLAPTASIS KRISTAUS MOKYMAS"

Tau Malachi yra Amerikos neognosticizmo religinis lyderis ir rašytojas. Šiuo metu jis yra *Ecclesia Pistis Sophia*, dar žinomos kaip *Sofijos brolija*, vyskupas. Tau Malachi gimė Jungtinėse Valstijose. Jam buvo 8 metai, kai susipažino su savo dvasiniu lyderiu Tau Elijah. Aštuntajame dešimtmetyje būdamas Tau Elijah mokiniu, jis gavo dvasinį vardą Tau Malachi eben Ha-Elijah. 1983 m. Tau Malachi įkūrė *Sofijos broliją*. Be krikščionybės ir gnosticizmo, jis taip pat studijavo vadžrajanos budizmą, vedantą, sufizmą ir indėnų šamanizmą. Tau Malachi šiuo metu gyvena Kalifornijoje. Taigi, budistas grįžo prie Kristaus.

Aš ne gnostikė (*gnostikais tampama tik per iniciacijas*), man belieka tik pareferuoti minėtą knygą, kurios atskiras pastraipas išsiverčiau iš nurodyto šaltinio. Kai pasakiau, kad *esu ne gnostikė*, susimąščiau, *ar tai tiesa?* Visi tikintieji ir ieškantys Dievo *savo viduje* yra tam tikra prasme gnostikai ir mistikai. Kai bendraujame su Viešpačiu Jėzumi Kristumi visa siela ir širdimi, Jis mus girdi, palaiko, laimina ir veda. Tuo tikiu. **Jis duoda mums reikiamų žinių *Kelyje į Šviesą***. Kitaip nebūna. O ką sako Tau Malachi, turintis didelės dvasinės patirties ir kitose mistinėse sistemose?

.....

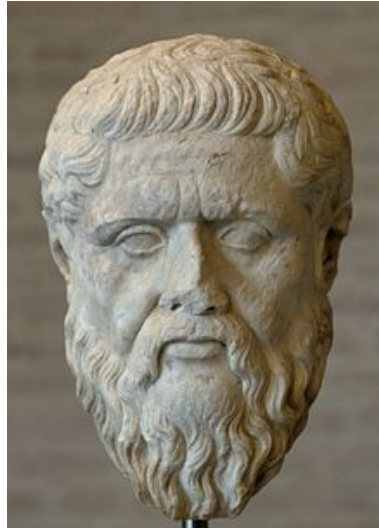
KELIAS Į ŠVIESĄ

Kai ėmiausi šio darbo, apie šiuolaikinį neognosticizmą nieko nežinojau. Tik po dešimtmečio sužinojau, kad Toks Kelias iš tikrųjų YRA. Tau Malachi knyga, anot Autoriaus, yra praktinis vadovas tiems, kurie trokšta dvasinės patirties.

Gnosticizmas – tai dvasinis savęs pažinimo kelias. Tai vidinis kelias,

reikalaujantis praktinio veiksmo. Gnostinėje krikščionybėje šis kelias į sąmoningumą vadinamas „Šviesos būtimi“ arba „Kristaus Šviesa“.

Sąvokos „gnozis“ (sen.gr. γνῶσις) autorius yra senovės Graikijos mąstytojas Platonas. Gnozio siekė islamo, judaizmo, budizmo, pagonybės, sufizmo, kabalos, dzen ir kitos tradicijos. Taigi, gnozis nėra krikščionybės atradimas.

Platonas

Gnozio terminas nusako dvasinį supratimą, išmintį (Sofiją) bei žinias, betarpiškai įgytas per asmeninę patirtį, o ne per intelektualinį mokymąsi ar teorinių žinių studijavimą. Nors minėtose tradicijose buvo būtini minimalūs teoriniai pagrindai, tačiau esminis akcentas tenka asmeniniam *dvasiniam nušvitimui*, kurio dėka žmogus suvokia savo gyvenimo prasmę, savąjį AŠ, būties esmę ir kelią į išsivadavimą iš jį ribojančios žemiškosios egzistencijos.

Terminas „krikščioniškasis gnosticizmas“, rašo Tau Malachi, daugeliui asocijuojasi su katalikybe, pravoslavija ar protestantizmu. Tačiau, patikslina Autorius, **dar gerokai anksčiau iki susiformuojant minėtoms ortodoksinėms krikščionybės atmainoms, egzistavo daugybė skirtingų krikščioniškojo judėjimo sektų, kurios rėmėsi žodiniu Kristaus Mokymo paveldu. Tai buvo galingas judėjimas siekiant nušvitimo ir dvasingumo. Po Kristaus Prisikėlimo atsirado daugybė mistinio bei gnostinio pobūdžio sektų, slaptų tikėjimų. Žmonės siekė pažinti Kristaus sąmonės gnozi. Pačioje pradžioje krikščionybė buvo tik žodinio pobūdžio tradicija, ji plito iš pirmųjų apaštalų ir sekėjų lūpų. Nebuvo vieningo kanono. Tačiau laikui bėgant senuosius sekėjus ir apaštalus keitė kiti, dauguma jų buvo išžudyti, ...ir pamažu Kristaus Mokymas apaugo naujomis tikėjimo formomis ir tolu nuo pradinio Šaltinio. Laikui bėgant žodinę tradiciją ėmė keisti rašytinė. Vėliau rašytinę tradiciją imta sisteminti, formalizuoti ir galų gale stipriausios jų buvo**

kanonizuotos. Gausus pradinis tikėjimų Kristumi spektras susiaurėjo. Net ir populiariausių versijų kiekis palaipsniui mažėjo...

Nepaisant prasidėjusio gnostikų persekiojimo ir kitaip tikinčiųjų žudymo, krikščionybėje dar ne vieną šimtmetį išliko daugybė gnostinio pobūdžio srovių, bet 325 m. Nikėjos susirinkimas nulėmė krikščionybės ateitį. Imperatorius Konstantinas Didysis, neva gavęs „dvasinės patirties“, **paskelbė Krikščionybę kaip valstybinę Romos imperijos religiją. O toliau sekė žiaurus susidorojimas su *kitaip* tikinčiaisais. Krikščionybė savo rankomis sunaikino vidinio dievo idėją vardan tvarkos imperijoje. Taip iškilo Romos katalikiškoji bažnyčia, kuriai buvo suteiktos labai didelės galios, turėjusios lemiamos įtakos Vakarų civilizacijai ir kultūrai.** Roma buvo negailestinga „eretikams“, o inkvizicijos laužuose žuvo milijonai žmonių. Gnostinė-mistinė tradicija turi mažai bendrų bruožų su dogmatine krikščionyste. 1945 metais, kai Egipte Nag Hamadi kaime buvo atrasti labai svarbūs *vidinės tradicijos* dokumentai, gnosticizmas vėl atgijo. Šiais laikais jau niekas nebegalėtų jų sunaikinti, paslėpti ir sutrukdyti jų plitimą krikščioniškajame pasaulyje.

Šv. Jonas sakė tiesą: „Šviesa šviečia tamsoje, ir tamsa jos neužgožė“. (Jn 1, 5)

Reikia džiaugtis, kad atgijo *vidinio dievo* tradicija, nes, prasidėjus sekuliarizacijai, tikintieji ėmė šalintis *išorinio* „dievo“, teatralizuoto, ritualizuoto, dogmatizuoto. Jei žmogus pastato sieną tarp savęs ir dievo esančio bažnyčioje arba Danguje, jis niekada Jo neras ir tikės mitais. Beje, vien *skaitydami* gnostikų tekstus *vidinio dievo* taip pat nerasime: **gnosticizmas yra praktika, o ne teorija.**

Neįmanoma aprašyti, kokia yra laimė susidraugauti su Tuo, kuris realiai gyvena Žmoguje. Gnostikai vadina Dvasios Šviesa. Nėra žodžių, kuriais būtų galima perteikti tą palaimos ir visaapinančio džiaugsmo būseną, kai Jis ateina į Jam atvertą širdį. Iš dėkingumo plūsta ašaros ir begalinė meilė Kūrėjui. Ta patirties nepamirštama. Tai yra mano gnozis. Liūdna, kad žmonės To nežino. Taip ir norisi šaukti: Jūs esate apgauti. Gana ritualų! Gana pasakų! Atiduokite Kristui savo širdis. Atsisakykite žemiškų žaidimų. Laikai keičiasi. Ne klimatas. Nušvirkite. Perskaitykite krikščionybės istoriją. Susimąstykime, kur keliu mes nuėjome. Kiek daug prarandame beskubėdami į ...

.....

*Jėzus Kristus. freepik.com foto.

**Labai rekomenduoju perskaityti šias knygas. Ištraukos verstos iš rusiško leidinio. Žr. psylib.org.ua. Tau Malachi knygą rasite ir svetainėje klex.ru. Ją galima rasti amazon.com anglų k.

.....

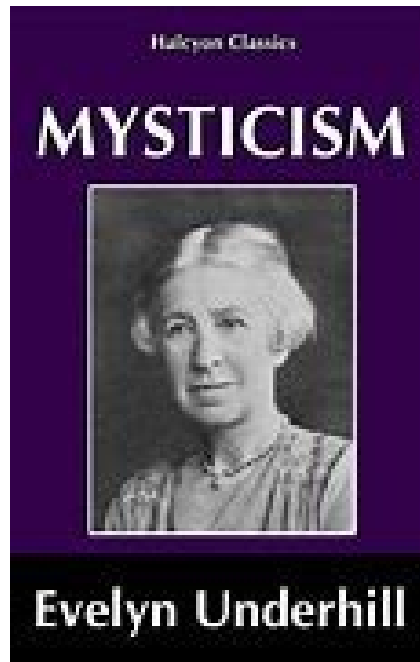
PROTO ŽAIDIMAI AR RAMYBĖ?

„Ramybė , jums, ramybė!“, – nuolat kartojo Jėzus savo sekėjams. O mes? Vietoje proto ramybės leidžiame jam žaisti...mūsų gyvenimais ir sielomis. Kartais nueiname į bažnyčią pasimelsti, bet ramybės nerandame. Neieškome. Nežinome, kur ji yra. Kaip nuraminti protą – užduotis sunki. Jėzus nežadėjo lengvo kelio. Jei mistikai tą kelią rado, – jūs irgi galite rasti. Jūsų laikas, jūsų gyvenimas, – jūsų rankose. Panagrinėkime garsios anglų mistikės ir teologės Evelyn Anderchil knygą „*Misticizmas*“. Joje bemaž visa krikščioniškojo miticizmo istorija. Tai susistemintos istorinės žinios apie tuos, kurie ieškojo Ramybės Dievo. Mistikai buvo ir yra tikrieji Kristaus apaštalai. Pasakyti, kad tai labai įdomi knyga, – reiškia nieko nepasakyti. Sunku bus skaityti rusų kalba? Skaitykite, susiradę, tą knygą kita kalba. Ir man ji buvo nelengva, bet aš jos neatmečiau, įveikiau ir žinau, kaip stipriai ji mane praturtino ir įkvėpė. Taigi, ši knyga apie tuos, kurie siekė Ramybės. O jeigu tą knygą TIK perskaitysite ir padėsite į lentyną, – bergždžias bus jūsų skaitymas. *Misticizmas* yra *praktika*, o ne teorija.

.....

Keletas štrichų apie knygos „*Misticizmas*“ autorę EVELYN ANDERCHIL

Evelyn Anderchil yra garsi savo fundamentaliomis žiniomis apie dvasingumą ir ypač krikščioniškąjį misticizmą. 1911 m. pasirodęs jos garsiausias kūrinys „*Misticizmas*“ tapo vienu populiariausių kūrinių iki pat 1946 m., kai Oldosas Leonardas Hakselis išleido savo knygą „Amžinoji filosofija“ /“*Eternal Philosophy*“/.

Evelyn Underhill. *Mysticism*.

Evelyn Anderchil gimė 1875 m. gruodžio 6 d. Ji mokėsi namuose, išskyrus trejus metus privačioje Folkestone mokykloje. Ji studijavo istoriją ir botaniką Londono Karaliaus koledže, o Aberdyno universitete jai buvo suteiktas dieviškojo daktaro laipsnis. Evelyn Anderchil tapo pirmąja moterimi, kuri dėstė Anglikonų bažnyčios dvasininkams ir oficialiai vadovavo rekolekcijoms. Ji taip pat buvo pirmoji moteris, užmezgusi ekumeninius ryšius tarp skirtingų bažnyčių ir viena pirmųjų moterų teologų, skaitė paskaitas Anglijos kolegijose ir universitetuose. Evelyn buvo knygrišystės meistrė, to mokėsi iš kai kurių garsiausių to meto knygrišių. Ji studijavo antikinę literatūrą, puikiai išmanė Vakarų dvasines praktikas ir, be teologijos, išmanė savo laikmečio filosofiją, psichologiją ir fiziką. Evelyn Anderchil buvo prestižinio politikos, kultūros ir aktualijų žurnalo „The Spectator“ redaktorė.

Savo ankstyvasias mistines įžvalgas ji apibūdino kaip „staigius išgyvenimus apie ramią, nediferencijuotą tikrovės ribą – panašią į „tylią nežinomybės dykumą“, kurioje nėra poreikio ką nors aiškinti“. Suprasdama tokių patirčių svarbą, ji visą gyvenimą stengėsi išplėsti savo mistinės patirties ribas, o jos „asmeninis egzistencinis nerimas“ paskatino ją pradėti naujus tyrimus ir rašymą.

Jos tėvas ir vyras buvo teisininkai. Savo būsimą vyrą Hubertą Stuartą Moore'ą Evelyn pažinojo nuo vaikystės. Jie susituokė 1907 metų liepos 3 dieną. Pora vaikų neturėjo. Ji reguliariai keliaudavo po Europą, pirmiausia po Šveicariją, Prancūziją ir Italiją, kur domėjosi menu ir katalikybe, taip pat aplankė daugybę bažnyčių ir vienuolynų. Nei jos vyras protestantas, nei tėvai nesidomėjo dvasiniu gyvenimu. Daugelis draugų ją tiesiog vadino „ponia Moore“. Jos gyvenime buvo ir nedorėlių. Ji buvo produktyvi autorė, išleidusi daugiau nei 30 knygų savo mergautine pavarde arba *John Cordelier*

pseudonimu. Agnostikė Evelyn pamažu ėmė linkti prie neoplatonizmo, vėliau – prie katalikybės.

Jos dvasinis mentorius 1921–1924 m. buvo baronas Friedrichas von Hügelis, kuriam patiko jos rašymas, tačiau jis buvo atsargus dėl mistikos. Jis paskatino Evelyn laikytis „labiau kristocentriško požiūrio“, nors anksčiau ji laikėsi teistinio ir racionalistinio požiūrio. Ji apibūdina savo mokytoją kaip „nuostabiausią vyrą...tokį šventą, teisingą, sveiko proto ir tolerantišką“. Po jo mirties 1925 m. Anderchil vis dažniau ėmė rašyti apie Šventąją Dvasią. Ji tapo žymia figūra Anglikonų bažnyčioje kaip kapeliono padėjėja, vedanti dvasines praktikas. Ji buvo dvasinė vadovė šimtams žmonių, radijo laidų vedėja ir *kontempliatyvios maldos propaguotoja*, ją kviesdavo skaityti paskaitų.

Edvardo VII viešpatavimo laikotarpiu Evelyn, kaip ir dauguma jos amžininkų, „užsikrėtė“ romantizmui būdingais jausmais. Tais laikais buvo domimasi „mistiniais, psichiniais, psichologiniais, okultiniais ir kitais dvasiniais ieškojimais. Anglikonizmas Evelyn atrodė absurdiškas, palyginti su jos pačios vidiniu pasauliu. Ji ieškojo „gyvenimo prasmės“, nes tiek ji, tiek daugelis jos kartos žmonių nustojo praktikuoti ortodoksinę religiją ir pradėjo „žiūrėti į savo širdį“. Šis „dvasios amžius“ buvo toks laikotarpis, kai staigus socialinių tabu susilpnėjimas paskatino individo emancipaciją ir norą siekti mistinio El Dorado, kurį niekino senos, „paniurusios ir neįautrios ankstesnės kartos“. Evelyn Anderchil mirė Londone 1941 m. birželio 15 d. Žymiausias Evelyn darbas yra „Misticizmas. Žmogaus dvasinės sąmonės prigimties ir raidos tyrimas“ (1911). Šiame darbe autorė atmetė 1902 m. Williamo Jameso studiją „Religinės patirties įvairovė“ dėl jos abejingumo. Pats Jamesas prisipažino, kad jo paties idėjos visiškai užblokavo jo prisilietimą prie mistinių būsenų malonumo.

Evelyn nuolat pabrėždavo: misticizmas yra praktinė veikla, o ne teorija. Tai absoliučiai dvasinė veikla. Misticizmo esmė, turinys ir metodai yra meilė. Mistika susijusi su tam tikru psichologiniu patyrimu. Prieš atverčiant šį garsųjį anglų mistikės šedevrą, noriu pacituoti šveicarų mistiko, kunigo, mąstytojo ir teologo Maurice Zundel (1897–1975) žodžius, kurie susišaukia su Evelyn Anderchil kvietimu pažinti *vidinį dievą*: „Religija nėra pasyvus palaimos laukimas, pamirštant mąstyti.

Religija yra dalyvavimas Dievo veikime, siekiant pagal Jo paveikslą kurti šviesų, džiaugsmingą ir gražų pasaulį“. „Esame panirę į kaltinimus vieni kitiems, bet kalti esame visi. O visų labiausiai kalti esame mes, krikščionys vidutinybės, visur kur tik galima dauginantys kryžiaus ženklus, bet pamirštantys tą begalinį skausmą, kurį kelia atsisakymas mylėti, kryžiaus kančios priežastis“. „Kiekviename iš mūsų slepiasi mistinis pašaukimas, apie kurį dažniausiai nė nenutuokiame. Mūsų „aš“ mus apsunkena ir mums reikia tarsi „išgyti“ nuo savęs pačių. Mes esame išties laimingi tik tada, kai pametame iš akių save pačius, kai ištirpstame mus pranokstančiuose dalykuose.“

.....

KAS YRA MISTIKAS?

Knygos „Misticizmas“ autorė savo pasakojimą apie tuos paslapčių pilnus žmones rašo: „Mistikas yra labai specifinis asmenybės tipas; toks žmogus negali pasitenkinti tuo, ką kiti vadina gyvenimo patirtimi, ir yra linkęs, kaip teigia mistikų niekintojai, „neigti pasaulį, kad pasiektų Tikrovę“. Tokių žmonių sutinkame Rytuose ir Vakaruose, senovės, Viduramžių ir šiuolaikiniame pasaulyje. Vienintelė jų aistra yra kažkokio neapčiuopiamo, dvasinio tikslo siekimas: paieška „išėjimo“ ar „grįžimo“ į norimą būseną, kurioje jie galėtų patenkinti savo absoliučios tiesos troškulį. Šios paieškos jiems yra viso jų gyvenimo prasmė. Dėl jo jie lengvai aukojasi, kas kitiems žmonėms atrodo siaubinga. Kaip netiesioginis tokių paieškų aktualumo patvirtinimas yra tas, kad visur, kur tik šie žmonės pasirodydavo, jų tikslai, doktrinos ir metodai iš esmės buvo vienodi. Jų patirtis galiausiai sudaro galingą įrodymų rinkinį, stebėtinai nuoseklų ir dažnai vienas kitą paaiškinantį; to negalima ignoruoti, jei norime suvokti mistiko dvasios energiją ir potencialias galias arba suvokti jo santykį su nepažįstamuoju pasauliu, kuris yra už pojūčių ribų“.

„Mistikai yra dvasinio pasaulio pionieriai ir mes neturime teisės atmesti jų atradimų vertės vien todėl, kad neturime galimybės ar drąsos atlikti savo pačių tyrimus“. E. Anderchil pabandė aprašyti ir patvirtinti jų patirtį. Misticizmas yra taip toli nuo kasdieninio mąstymo, kad jo supratimui ir įvertinimui reikia „*apvalyti savo protą*“. Reikia pažvelgti į šį dalyką (misticizmą) sąmoningai, išvalius savo mintis nuo išankstinių nuostatų ir susitarimų, sąmoningai atsisakius savo sustabarėjusio įpročio „matomą pasaulį“ laikyti tiesa, kuri kyla iš proto tinginystės, kad mokslas yra „tikra“, o metafizika – ne. Kritikuodami vizionierių, poetų ir šventųjų konstruktus, turime sugriauti savo kortų namelius, nusileisti, kaip sako mistikai, į „savo nieką“ ir patiems išstudijuoti kiekvienos įmanomos žmogiškosios patirties pagrindus“.

Ryškiausi misticizmo bruožai.

„Dvasinė žmonijos istorija demonstruoja dvi skirtingas pamatines pozicijas *Nematomojo* atžvilgiu ir atitinkamai du būdus, kuriais žmogus bando jį suprasti. Šiuos metodus čia vadinsime „magiškais“ ir „mistiniais“. Tačiau tai pasakę, iš karto turime pridurti, kad nors kraštutinėmis apraiškomis šie du metodai smarkiai kontrastuoja, riba tarp jų nėra taip aiškiai apibrėžta. Remiantis tomis pačiomis nuostatomis, jie dažnai klaidina tyrėją, nes vartoja tą pačią kalbą, priemones ir metodus. Todėl didžioji dalis to, kas iš tikrųjų yra magija, visiškai nepagrįstai

priskiriama mistikai. Tiesą sakant, abi srovės reprezentuoja du priešingus to paties dalyko polius – *transcendentinę žmonijos sąmonę*. Tarp jų – visos didžiosios religijos...viename skalės gale grynoji mistika „sklandžiai pereina“ į religiją arba, kitu požiūriu, iš jos išauga. Kiekvienas giliai religingas žmogus tam tikra prasme susijęs su mistika, ir joks mistikas negali būti nereliginas, jei ne teologine, tai bent psichologine šio žodžio prasme. Kitame skalės gale, kaip matysime vėliau, religija lygiai taip pat priartėja prie magijos.

Esminis skirtumas tarp magijos ir mistikos yra tas, kad magija nori gauti, o mistika nori duoti – nemirtingos ir antagonistinės pozicijos, kurios visada pasirodo vienu ar kitu pavidalu. Tiek magija, tiek mistika, ...naudoja visą psichinį mechanizmą, sąmoningą ir nesąmoningą, kad pasiektų savo tikslą – ir abi teigia suteikiančios ieškantiesiems galių, kurių paprastas žmogus neturi.

Mistikoje valia susijungia su emocijomis aistringame troškime pakilti virš pojūčių pasaulio, kad Aš pasiektų meilės sąjungą su Vienu, Amžinu ir Galutiniu Objektu. Tai poetinis ir religinis temperamentas, kuris veikia tikruosius būties lygius.

Magijoje valia susijungia su intelektualiu astringu viršjutiminių žinių troškimu. Čia intelektualus, agresyvus, mokslinis temperamentas siekia išplėsti sąmonės ribas, kad apimtų viršjuslinį pasaulį – akivaizdžiai priešingą mistikai.

Taigi matome, kad...**mistika ir magija atitinka dvi amžinąsias Aš aistras – meilės troškimą ir pažinimo troškimą, atskirai atspindinčias širdies ir intelekto troškimą galutinės tiesos.** Trečiąją...transcendentinės filosofijos poziciją vargu ar reikia įtraukti į mūsų tyrinėjamų temų spektrą, nes tai yra grynai akademinis požiūris, o magija ir mistika remiasi praktika ir patirtimi.

Mistikais, anot Anderchil, mes nevadiname visų, gebančių dalinai ar meniškai nujauti tikrovę, kaip ir muzikantu nevadiname kiekvieno, mokančio groti fortepijonu. Tikrasis mistikas yra žmogus, kuris geba peržengti grynai meninę ar vizionierišką būseną ir pakyla iki genialumo lygio; jo transcendentinė sąmonė sugeba užvaldyti įprastą, o jis pats ryžtingai veržiasi į Realybės glėbį. Kaip menininkas yra tam tikrame santykiyje su reiškinių pasauliu, suvokdamas ritmus ir atrasdamas tiesą bei grožį, paslėptą nuo kitų žmonių, taip ir tikrasis mistikas yra tam tikrame santykiyje su transcendentiniu pasauliu, kuriame jaučia tikrą įtampą ir malonumą. kurių mes vis dėlto neįsivaizduojame. Mistiko sąmonė yra tam tikru būdu transformuota, jis gyvena visiškai kitokiu suvokimo lygmeniu, palyginti su kitais žmonėmis, ir tai, žinoma, reiškia, kad jis mato kitokį pasaulį... Todėl mistika nėra atskira vizija, ne trumpalaikis tikrovės žvilgsnis, o išbaigta gyvenimo sistema su savo teisėmis ir pareigomis. Kaip

kiti žmonės yra pasinėrę į natūralų ar intelektualinį gyvenimą ir į jį reaguoja, taip mistikas pasineria į dvasinį gyvenimą ir į jį reaguoja. Jis siekia galutinio susitapatinimo su šio gyvenimo, kurį jis vadina „Sąjunga su Dievu“, interesais. Mistikai buvo vadinami vienišomis sielomis, bet tiksliau juos būtų galima vadinti vienišais kūnais, nes jų itin draugiškos sielos siunčia ir priima signalus iš visų pusių.

Tikroji mistika yra aktyvi ir praktiška, o ne pasyvi ir teorinė. Tai yra organiškas gyvenimo procesas, tuo, kuo iš tikrųjų užsiima visas Aš, o ne kažkas, apie ką jo intelektas turi nuomonę. Mistiko tikslai yra visiškai transcendentiniai ir dvasingi. Jis neketina nieko pridėti, tyrinėti ar tobulinti matomoje visatoje.

Pagal Anderchil, mistikas siekia „ištirpti“ gyvame Meilės objekte, bet netyrinėja objekto. Gyva sąjunga su Vieniū – galutinis mistiko tikslas – yra tam tikra gyvenimo būseną arba forma. To negalima pasiekti nei intelektualiai suvokiant jo naudą, nei per intensyviausią emocinį siekį. Tam reikalingas sunkus psichologinis ir dvasinis procesas – vadinamasis mistinis kelias – apimantis visišką asmenybės pertvarkymą ir naujos arba gana latentinės sąmonės formos išlaisvinimą, perkeldamas Aš į būseną, kartais netiksliai vadinamą „ekstaze“, bet kuriai labiau tiktų „Vienovės Sąjunga“.

Mistikas Šv. Bernaras de Klervo

Taigi mistika nėra nuomonė ar filosofija. Tai neturi nieko bendra su okultinių žinių paieška. Viena vertus, misticizmas – tai gebėjimas kontempliuoti Amžinybę, kita vertus, jo negalima tapatinti su jokiais religinio ekstremizmo apraiškomis. Misticizmas, rašo Evelyn, – tai tobulas Meilės Dievui įsikūnijimas, menas užmegzti sąmoningą ryšį su Absoliutu. Mistiko gyvenimas žemėje tikra paslaptis. Nors jis gyvena tarp žmonių, bet lyg ir ne šiame pasaulyje...Anderchil rašo, kad mistiko „gyvenimas Vienovėje dažnai vyksta tarp žmonių, bet jis nepriklauso šiam pasauliui. Ji priklauso kitiems egzistencijos lygiams, kurie yra nepasiekiami žodžiams...ir protui. Mes, „žemės slėnio“ gyventojai, galime tik žvilgtelėti į tų kelių išrinktųjų, kurie save perkeitė, gyvenimą. Jie yra toli nuo mūsų ir kvėpuoja kitokiu oru. Jų

patirties reikšmė žmonijai tikrai neišmatuojama. Jie yra mūsų pasiuntiniai pas Absoliutą.

Savo darbais ir likimais mistikai parodė, kad transcendentinis gyvenimas įmanomas. Iš esmės jų pavyzdyje, rašo Anderchil, matome ne ką kitą, o pažadą ir liudijimą, kad sielos gali persikeisti ir atsiverti Dievo Meilei. Ieškokite vidinio dievo savyje, o ne pasakų bažnyčioje! Mistikais galime vadinti ir budistus. Žinoma ne visus...

VIENINGA SAJUNGA

Budistas Džozefas Goldšteinas (prie šio autoriaus plačiau sustosime kitame skyriuje) savo knygoje „Vieninga Dharma“* pristato du krikščionybės šventuosius: ŠVENTĄJĮ KRYŽIAUS JONĄ ir ŠVENTĄJĮ PRANCIŠKŲ ASYŽIETĮ. Jie abu krikščionių mistikai. Bet tegu tai jūsų nestebina! Jiems Autorius paskyrė tryliktąjį knygos skyrių. Kai tai perskaičiau, supratau: visi mistikai, kur jie begyventų, kuo betikėtų, visi kartu jie priklauso ŠVIESOS SAJUNGAI, kuri dirba visų žmonių labui. Prie jos prisijunkite ir jūs! Negalvokite, kad esate kitokie. Jūs irgi galite nušvisti.

Šv. Kryžiaus Jonas

Kai kurių krikščionių mistikų raštuose randame mokymų, kurie atitinka mūsų praktiką. Štai ką rašė šventasis Kryžiaus Jonas: „Ne dėl noro stokos susilaikiau nuo rašymo jums, nes tikrai linkiu jums visokio gėrio, o todėl, kaip man atrodė, kad viskas, kas būtina, jau pakankamai pasakiau, o ko reikia (jei tikrai reikia) yra ne raštų ir ne žodžių barstymo, kurių dažnai sėjame daugiau nei reikia, – bet tylos ir darbo. Ten, kur tariami žodžiai blaško dėmesį, – tyla ir darbas renka mintis ir stiprina dvasią.“

Todėl, kai žmogus jau suprato, kas buvo pasakyta jo labui, nebėra būtinybės klausytis ir toliau diskutuoti. O tereikia pradėti rimtai praktikuoti tai, kas buvo išmokta, ir daryti tai tyliai ir dėmesingai...“

Štai ką rašė šventasis Pranciškus Asyžietis (1182-1226):

„Jei jūsų širdis klaidžioja ir atitrūksta [nuo minties temos], gražinkite ją labai švelniai... Ir net jei per pamokos valandą nieko kito nedarėte, tik vėl ir vėl grįžote širdimi [prie minties temos], o kiekvieną kartą ji vėl ir vėl nukrypavo į šoną, – tuomet ir šiuo atveju pasibaigusi valanda buvo praleista naudingai“. Jis tiesiog moko meditacijos technikos. Ir nuoširdžiai pataria:

Šv.Pranciškus Asyžietis

„Neverta nusiminti, jei, nepaisant pastangų, mintys klaidžioja ir retkarčiais pasiduoda svajonėms. Kiekvieną kartą, kai suvokiate, kad jūsų protas klaidžioja, švelniai sugražinkite jį prie kvėpavimo arba kūno pojūčių. Ir nesvarbu, kiek kartų tai atsitiks per tą valandą, jei kiekvieną kartą sugražinsite mintis, laikykite, kad tą valandą praleidote gerai. Būk švelnus sau. Ir būk atkaklus“. Šv. Pranciškus įspėja, kad „šiam darbe vyks didelė ir svarbi transformacija“.

Budistas Džozefas Goldšteinas knyga rodo, kad mistikai visada randa bendrą kalbą, nes *ta kalba* yra Šviesos siekis, tylos ir palaimos būtis. Krikščionių ir budistų mistikai visada vienas kitą supranta.

.....
STABMELDYSTĖ

Nors teigiama, kad anglų rašytojo Oldoso Leonardo Hakslio knyga „Amžinoji Filosofija“ nurungė E. Anderchil knygą „Misticizmas“, bet taip nėra. Jos viena kitą papildė naujais dvasingumo aspektais. Jie keičiasi žmonijai judant į priekį. Minėtos O. Hakslio knygos skyriuje, pavadintame „Stabmeldystė“*, sužinome, kaip lengvai krikščionys atšalo nuo Jėzaus mokymo ir vėl įkrito į patogią ir neįpareigojančią stabmeldystę.

Oldosas Hakselis pastebi, kad „Išsilavinusiems žmonėms primityviausios stabmeldystės formos netenka patrauklumo. Jie lengvai atsispiria pagundai manyti, kad tam tikri gamtos objektai yra dievai arba kad tam tikri simboliai ir atvaizdai reprezentuoja dieviškų būtybių formas, todėl juos reikia garbinti ir jais įtikėti. Bet išliko dar daug fetišistinių prietarų net iki šių dienų. Nors šių prietarų liko, jie prarado pagarbą. Primityvios stabmeldystės formos traktuojamos taip pat, kaip girtavimas ir prostitucija – jos toleruojamos, bet joms nepritariama. Įprastoje vertybių hierarchijoje jie užima vieną žemiausių vietų.“

Oldosas Leonardas Hakselis

Bet, pasirodo, kad jau pastebimos modernesnės stabmeldystės formos! Filosofas piktinasi, kad „švietimo sistema neigia pačias primityviausias stabmeldystės formas, bet kartu smerkia arba geriausiu atveju ignoruoja Amžinąją filosofiją ir dvasinę praktiką.“ Lankydamas universitetų bibliotekas, Oldosas Hakselis pastebėjo, kad knygos apie dvasinę religiją ten buvo kur kas mažiau paklausios nei viešosiose bibliotekose, kuriose lankosi vyrai ir moterys, nepatyrę ilgalaikių akademinų studijų privalumų ar trūkumų.

Filosofas siūlo visas stabmeldystės formas suskirstyti į tris pagrindines grupes: technologinę, politinę ir moralinę. Anot jo, „technologinei grupei priklauso pačios naiviausios ir primityviausios stabmeldystės formos; jų šalininkai, kaip ir žemesniosios stabmeldystės atstovai, mano, kad atgaila ir išsivadavimas priklauso nuo materialių objektų – šiuo atveju technologinių naujovių. Technologinė stabmeldystė – religija, kurios doktrinos tiesiogiai ar netiesiogiai skleidžiamos iš laikraščių ir žurnalų reklaminių puslapių“.

O.Hakslis kaip pranašas anuomet skelbė, kad „tikėjimas technologiniais stabais yra toks nuoširdus, kad šiuolaikinio žmogaus mąstyme neįmanoma rasti (nepaisant visų mechanizuoto karo pamokų) jokių pėdsakų apie senuosius ir labai tikroviškus puikybės ir neišvengiamo atpildo mokymus. Kalbant apie technologines naujoves, plačiai paplitęs įsitikinimas, kad mes iš jų kažką gauname ir nieko mainais neduodame – tai yra, galime mėgautis visais sudėtingų, labai specializuotų ir nuolat tobulėjančių technologijų privalumais nieko neprarasdami“.

O.Hakslis pliekia moralinius stabmeldžius, kurie yra „iš dalies realistai, nes supranta, kad techninės naujovės ir visokios organizacijos savaime negali garantuoti dorybės triumfo ir laimės augimo; visuomenę sudarantys ir mašinas valdantys asmenys tampa arbitrais, nuo kurių priklauso, ar žmonių santykiai bus padorūs ir visuomenėje bus tvarka“. **„Moralės čempionai“, pagal filosofą, praranda realybės jausmą ir pasiduoda stabmeldystei, pradeda garbinti ne Dievą, o savo moralinius idealus, suvokdami juos kaip savaiminį tikslą, o ne kaip būtiną sąlygą Dievo pažinimui ir meilę Jam“.**

O. Hakslis nuoširdžiai piktinasi fanatizmu yra stabmeldystės forma, nes jame slypi moralinis blogis, nes būtent fanatikas garbina tai, ką sugeneruoja jo paties troškimai. Jam atrodo, kad stabmeldystė yra moralinis defektas, nes ji „reprezentuoja artimiausią mūsų protui idėją, užimančią Kristaus vietą, vienintelio, kuris negali virsti stabu ir sėti stabmeldystę, nes Jis darniai sujungia savyje visas tobulumo idėjas“.

Oldosas teigia, kad **„tik Kristuje yra tiesa, teisingumas ir visos kitos savybės... Mąstymo siaurumas veda į nuodėmingumą, nes slopina atskirų mūsų moralinės prigimties budrumą, iš ko ir kyla nuodėmingumas“.** O kiek daug to mąstymo siaurumo pavyzdžių mes pastebime šiais laikais!!! „Dorybė, kuri kyla iš tobulos meilės Dievui ir Jo pažinimo, visiškai nepanaši į „Rašto aiškintojų ir fariziejų teisumą“, kurį Kristus priskyrė prie didžiausių moralinių blogybių...O.Hakslio gyvenimo epochoje klestėjo nežabotas fanatizmas, spiritizmas, Blavatskajos

„draugelių“ šėlsmas. Iš tiesų, neįmanoma nepritari mąstytojui, kad **aukščiausios moralinės stambeldystės formos neleidžia aptikti Dievą ir Tikrovės pažinimą.****

.....

*Cituota iš: Олдос Хаксли. ВЕЧНАЯ ФИЛОСОФИЯ. ИДОЛОПОКЛОНСТВО.

**Mano paryškinimai.

.....

ŠVIESA DIEVO ŽODYJE IR TAVYJE!

Antrą kartą gyvenime sunkiai susirgau. Tai buvo senos ligos paaštrėjimas. Prieš kelioliką metų buvau apsigydžiusi tą ligą be vaistų, praktikuojant sveiką gyvenseną, mankštą, mitybą, meditaciją, o paskui...teko aukoti viską, kad padėčiau artimiausiems žmonėms. Nebeliko ramybės, meditacijos. Teko susitaikyti su tuo, kas yra. Dabar, kai svarbiausias darbas atliktas, vėl sugrįžo ramybė, kurios dėka galiu susikaupti darbui. Kasdien prašau Dievo, kad Jis man padėtų tą darbą užbaigti. Tai, ką buvau pasižadėjusi, atlikau. Kaip mokėjau, – taip. Gal mane kas nors papildys, pataisys. Būsiu dėkinga. Toks buvo mano kelias. Aš neraginu eiti tuo pačiu keliu. Aš nieko nemokau, – tik dalinuosi.

Mano mylimiausia Jėzaus Kristaus ikona kabo virš mano lovos*

Ne tik meditacija mane mokė. Ieškodama atsakymo, *kas yra šviesa*, labai daug skaičiau. Žinojau apie rankraščius, kurie buvo atrasti dar 1945 m. Egipte Nag Hamadi kaime. Tarp jų buvo ir **Tomo evangelija**. Tačiau tada, nors ir studijavau filosofiją, juos perskaičiau paviršutiniškai. Siela dar miegojo. Ir pamiršau. Po daugelio metų vėl grįžau prie krikščionybės istorijos ir pradėjau ieškoti joje „šviesos elementų“. Kas gerai su ja susipažinęs, žino, kaip šimtmečių bėgyje bažnyčios hierarchai ir filosofai-pasauliečiai neatsakingai interpretavo Dievo Žodį ir kitus sakralinius tekstus. Neoplatonikai, o vėliau aristotelininkai Jį papildė savo filosofijomis. Neoplatonizmas ir gnosticizmas išnyko maždaug 6a., jie buvo paskelbti erezija, o pirmųjų krikščionių veikalai pamažu užmiršti. Augustinizmas laikėsi maždaug iki 14 a., kol savo žodžio netarė Šv. Tomas Akvinitis. Bažnyčia ketino jį pasmerkti už erezijų skleidimą, bet paskui apsigalvojo. **Protas buvo reabilituotas kaip naudingas instrumentas Dievo pažinimui ir praktiniam gyvenimui. Tai buvo itin rimtas krikščionybės virsmas iš dvasingumo į racionalizmą, kurio pasekmes jaučiame mūsų laikais. Norisi pasakyti dar stipriau – tai buvo krikščionybės saulėlydžio pradžia.**

Romos imperija, vykstant kryžiaus žygiams, skatino miestų augimą, vystėsi menai, užkariautų pagoniškų šalių turtai plaukė į Amžinąjį miestą ir jis klestėjo. Bažnyčios tapo dar gražesnės, dar puošnesnės, o tikėjimas dar dogmatiškesnis. Bažnyčios tarnai visai pasileido. Žmonės piktinosi jų gyvenimu. Atėjo laikas reformuoti bažnyčią. Liuterio ir Kalvino „dėka“ gimė naujos bažnyčios, nors Jėzus kalbėjo TIK apie Vieną Vienintelę. Krikščionybė visai nutolo nuo Žodžio Šviesos.

Jaunystėje katekizmo dogmos man buvo sunkiai suvokiamos. Daug daugiau davė filosofijos studijos. Pradėjau kritiškiau vertinti visa, kas skelbiama. Ėmiau pati ieškoti atsakymų. Pats rimčiausias postūmis, kuris mane sugrąžino prie Kristaus, buvo klausimas: *kas yra šviesa?*

Noriu priminti jums, kad evangelijos buvo suformuotos praėjus beveik 300 metų po JK Prisikėlimo. Kas ir kaip jas formavo, ką atmetė, kodėl – lieka paslaptimi. Mane domino labiau, ***kas įvyko iš karto po JK Prisikėlimo?*** Ir tai galima atsekti. Liudijimų buvo daug. Jėzų lydėję ir Prisikėlimą regėję apaštalai pasklido į visas keturias puses ir ėmė skelbti Gerąją Naujieną. Po Prisikėlimo Kristus sugrįždavo pas savo mokinius iš Dangaus ir juos mokė, stiprino dvasiškai, ruošė apaštaliniam darbui. JK atsakinėjo į mokinių klausimus. Tuo metu raštingų žmonių buvo labai mažai. Kas mokėjo užrašinėti tai, *ką girdėjo iš Gyvojo Dievo lūpų*. Kristus turėjo ne tik 12 apaštalų, bet ir tūkstančius sekėjų. Jie irgi klausėsi Jo pamokslų ir realiai gyveno šalia Jo. Po Prisikėlimo kai kurie sekėjai ėmė vieni kitiems siųsti žinias, laiškus, palaikė ryšius. Taip atsirado nemažas kiekis liudijimų, kurie vėliau, Romos imperatoriaus įsakymu,

buvo surinkti, susisteminti, „atsijoti“ ir iš jų buvo sukurtos gerai žinomos keturios kanoninės evangelijos / pagal Matą, Morkų, Luką ir Joną /. Pirmųjų krikščionių darbus, gnostikų liudijimus Bažnyčia laikė apokrifais, erezijomis. Romos imperijos suvienijimui reikėjo stipraus vieno Dievo ir religinės dogmos. Pagoniškoji Roma liovėsi kovoti su krikščioniais, juos persekioti ir kankinti. Krikščionybė kurėsi ant Jėzaus apaštalų ir sekėjų kraujo. Besiformuojančios bažnyčios hierarchai apaštalų raštus sistemino, dalis jų pražuvo, ir kaip minėjau, kai kurie buvo atrasti 1945 m. Nang Hamadi kaime.**

Tomo evangelija iki šiol nepriskirta prie Naujojo Testamento, t.y. nekanonizuota. Ši evangelija yra autentiška. Svarbiausia, kaip minėjau, kad ji buvo parašyta remiantis Gyvojo Dievo, grįžusio pas savo mokinius po Prisikėlimo, žodžiais. Būtent tada apaštalai gavo Šventosios Dvasios krikštą, jiems buvo duotos ypatingos galios (pvz. gebėjimas kalbėti kitų tautų kalbomis) ir jie iškeliavo į visas pasaulio puses, iki Žemės pakraščių, skelbti JK Mokymą. Jie visi buvo nužudyti ir nukankinti kaip „eretikai“ ir kenkėjai. Dievo žodį su kalaviju rankose mums nešė ne jie, o kryžiuočiai.

Tomo Evangelijoje nėra Jėzaus gyvenimo aprašymo, – ten užrašyti tik Jėzaus Kristaus atsakymai į konkrečius mokinių klausimus. Aš ją čia skelbiu, nes esu įsitikinusi, kad Dievo Žodį kiekvienas krikščionis privalo išgirsti autentišką, o ne redaguotą. Norėdama atkreipti jūsų dėmesį į kai kurias teksto vietas, aš jas paryškinau. Tomo evangelija mane įkvėpė. Praėjus keliems metams po visokių savojo aš tyrinėjimų, meditacijų, gera buvo grįžti prie to, kas Tikra, prie Pradžios, – tai yra prie Šviesos Žodžio. Būtent Tas Žodis Tomo evangelijoje ir dominuoja. Tada galutinai suvokiau, kad **Šviesa yra Dvasia, Ji gyvena mumyse, o mes Joje. Supratau, kad Dievo karalystė ne Danguje, o mūsų širdyse. Ši pamoka man buvo svarbiausia. Tomo evangelija sudėjo visus taškus ant „i“.** Kristaus Žodis, kurį savo ausimis girdėjo dvylika, – neįkainojama Dovana Žmogui. Būtent Tą Žodį visi girdėjusieji nešė į pasaulį. Jie nežinojo, nei kas yra Platonas, nei Aristotelis. Dabar sukame galvas, kaip atskirti pelus nuo grūdų...ieškodami Absoliuto apibrėžimo.

.....

Keletas minčių iš „TOMO EVANGELIJOS“

(Iš Nag Hammadi bibliotekos)

Štai slapti žodžiai, kuriuos pasakė gyvasis Jėzus ir kuriuos užrašė Didimas Judas Tomas.

Ir Jisai tarė: **Kuris ras šių žodžių prasmę, neragaus mirties.**

Jėzus tarė: **Ieškantysis tenesustoja ieškojęs, kol neras, o kai ras, nebeturės ramybės, o kai nebeturės ramybės, bus labai nustebintas ir ims viešpatauti virš visko.**

Jėzus tarė: **Pažink tai, kas yra prieš tavo akis, ir tai, kas yra nuo tavęs paslėpta, tau bus atidengta; juk nėra nieko paslėpta, kas neišaiškėtų.**

Jėzus tarė: Galbūt žmonės mano, kad atėjau taiką pasauliui duoti, ir jie nežino, kad **atnešiau į žemę susiskaidymą: kalaviją, ugnį, karą.** Iš tiesų jų bus penketas viename name – trys prieš du ir du prieš tris: tėvas prieš sūnų ir sūnus prieš tėvą, ir jie stovės vieni.

Jėzus išvydo žindomus kūdikius. Jis tarė savo mokiniams: Šitie žindantys kūdikiai panašūs į tuos, kurie įžengia karalystėn. Jie tarė: Vadinasi, karalystėn įžengsime, tapdami kūdikiais? Jėzus tarė jiems: **Kai iš dviejų padarysite vieną, išorę padarysite tokią kaip vidų, viršų – kaip apačią, ir kai vyrą ir moterį padarysite vienu taip, kad vyras nebūtų vyras, o moteris nebūtų moteris, kai padarysite akį vietoj akies, ir ranką vietoj rankos, ir koją vietoj kojos, atvaizdą vietoj atvaizdo, tuomet įžengsite į [karalystę].**

Jo mokiniai tarė: Parodyki mums vietą, kur tu esi, nes mums būtina rasti jį (asmenį). Jisai tarė: **Kas turi ausis, teklaus! Šviesa yra šviesos žmogaus viduje, ir jis tampa šviesa visam pasauliui. Jeigu jis netampa šiesa, tamsa yra jis.**

Jėzus tarė: **Mylėki savo brolių kaip savo sielą; sergėki jį kaip savo akies vyzdį.**

Jėzus tarė: **Krislą matai savo brolio akyje, bet nematai rasto savo akyje.** Kai pašalinsi rąstą sau iš akies, tuomet pamatysi, kaip pašalinti krislą iš savo brolio akies.

Jėzus tarė: **Jeigu nesusilaikysite nuo pasaulio, nerasite karalystės; jei šabo nešvęsite kaip šabo, neišvysite Tėvo.**

Jėzus tarė: Aš atsistojau pasaulio viduryje ir pasirodžiau jiems kūno pavidalu. **Aš radau juos visus girtus ir neradau nė vieno trokštančio, ir mano siela nuliūdo dėl žmonių vaikų, nes jie yra akli savo širdimi ir nemato, kad pasaulin atėjo, būdami tušti; jie stengiasi ir išeiti iš pasaulio tušti.** Tačiau dabar jie yra girti. Kai jie mes savo vyną, tuomet ims gailėtis.

Jėzus tarė: Jei dvasia buvo kūno priežastis, tai – stebuklas. O jei kūnas (buvo) dvasios priežastis, tai – stebuklą stebuklas. Betgi aš stebiuosi: **kaip [šitas] didžiulis turtas radosi tokiam vargė.**

Jėzus tarė: **Fariziejai ir raštininkai gavo žinojimo raktus (ir) paslėpė juos.** Jie neįėjo patys ir neįleido kitų, kurie norėjo (įeiti). **Tačiau jūs būkite gudrūs kaip gyvatės ir nekalti kaip balandžiai.**

Jo mokiniai tarė jam: Kas tu esi, kuris mums tai sakai? (Jėzus tarė jiems): **Argi nepažįstate, kas esu, iš to, ką sakau?** Bet jūs pasidarėte kaip žydai, nes jie mėgsta medį (ir) neapkenčia jo vaisiaus,(arba) mėgsta vaisių ir neapkenčia medžio.

Jėzus tarė: Kuris piktžodžiaus prieš Tėvą, tam bus atleista, ir kuri piktžodžiaus prieš Sūnų, tam bus atleista; **tačiau kuris piktžodžiaus prieš Šventąją dvasią, tam nebus atleista nei žemėje, nei danguje.**

Jėzus tarė: **Palaiminti vienišieji ir išrinktieji, nes jūs rasite karalystę, nes jūs esate iš jos (išėję) (ir) vėl į ją sugrįšite.**

Jėzus tarė: Jeigu jūsų klaus, iš ko esate gimę, sakykite: **Mes esame gimę iš šviesos, iš ten, kur šviesa gimė pati iš savęs;** ji [pakilo] ir pasirodė jų atvaizdu. Jeigu jūsų klaus, kas esate, sakykite: **Esame jos sūnūs ir esame gyvojo Tėvo išrinktieji.** Jeigu jūsų klaus, koks yra ženklas jūsų Tėvo, esančio jumyse, sakykite: Tai judėjimas ir ramybė.

Jo mokiniai tarė jam: Kurią dieną stos ramybė mirusiems ir kurią dieną ateis naujasis pasaulis? Jisai tarė jiems: **Ta ramybė, kurios laukiate, yra atėjusi, bet jūs nepažįstate jos.**

Jo mokiniai tarė jam: Dvidešimt keturi pranašai skelbė Izraelyje, ir visi jie skelbė apie tave. Jisai tarė jiems: **Jūs palikote gyvąjį, esantį jūsų akivaizdoje, ir kalbėjote apie mirusiuosius.**

Jėzus tarė: **Palaiminti vargšai, nes jūsų yra Dangaus karalystė.**

Jėzus tarė: **Žiūrėkite į Gyvąjį, kol esate gyvi, tam, kad nenumirtumėte ir nemėgintumėte pamatyti jį, nepajėgdami jo pamatyti.**

Jėzus tarė: Dvejetas ilsėsis vienoje lovoje - vienas mirs, kitas gyvens. Salomėja tarė: Žmogau, kas tu esi ir kieno tu (sūnus)? Tu atėjai į mano gultą ir valgei nuo mano stalo. **Jėzus tarė: Aš tasai, kuris gimė iš to, kuris vientisas; man duota tai, kas yra mano Tėvo.** (Salomėja tarė): Aš esu tavo mokinė. **(Jėzus tarė jai): Todėl sakau: Kai jis bus vientisas, jis bus pilnas šviesos, o kai bus atskiras, jis bus pilnas tamsos.**

Jėzus tarė: **Būsime palaiminti, kai jus ims niekinti ir persekioti, ir jie neras vietos ten, kur jus persekiojo.**

Jėzus tarė: Aš esu šviesa, kuri yra virš jūsų. Aš esu viskas; viskas kilo iš manęs, ir viskas grįžo į mane. Perskelkite pliauską: aš esu ten; pakelkite akmenį, ir ten jūs rasite mane.

Jėzus tarė: Kuris yra arti manęs, tas - arti ugnies ir kuris yra toli nuo manęs, toli nuo karalystės.

Jėzus tarė: Atvaizdai yra apreikšti žmogui, ir šviesa, kuri slypi juose, yra paslėpta Tėvo šviesos atvaizde. Jis pasirodys, ir jo atvaizdą slėps jo šviesa.

Jėzus tarė: Ateikite pas mane, nes mano jungas yra lengvas, o mano viešpatavimas yra švelnus, ir jūs atrasite ramybę sau.

Jėzus [tarė]: Kas ieško, tas ras, [ir kuris beldžiasi], tam bus atidaryta.

[Jėzus tarė]: Jei turite pinigų, neduokite už palūkanas, bet duokite [...] tam, iš ko jų negausite.

Jėzus tarė: Tėvo karalystė panaši į moterį, (kuri), paėmusi truputį mielių, [įdėjo] į minkymą (ir) padarė iš jo didelius kepalus. Kas turi ausis, teklauso!

Mokiniai tarė jam: Tavo broliai ir tavo motina stovi lauke. Jisai tarė jiems: Štai jie, kurie vykdo mano Tėvo valią, yra mano broliai ir mano motina; tai jie įžengs į Tėvo karalystę.

Jėzus tarė: Kai iš dviejų padarysite vieną, jūs tapsite žmogaus sūnumi, ir jums tarus: Kalne, persikelk, – jis persikels.

Jėzus tarė: vargas kūnui, kuris priklauso nuo sielos; vargas sielai, kuri priklauso nuo kūno.

Jo mokiniai tarė jam: Kokią dieną ateis karalystė? (Jėzus tarė): Ji neateis, kai laukiate. Nepasakys: Štai jinai čia. Arba: štai jinai ten; tačiau Tėvo karalystė plyti žemėje, o žmonės nemato jos.**

.....

Kai perskaitysite bent porą kartų Tomo evangeliją suprasite, kad tekstas lyg užkoduotas. Jį suvokti kai nėra dvasinės patirties nelengva. Pavyzdžiui, šie žodžiai: „Jo mokiniai tarė: Parodyki mums vietą, kur tu esi, nes mums būtina rasti jį (asmenį). Jisai tarė: Kas turi ausis, teklauso! Šviesa yra šviesos žmogaus viduje, ir jis tampa šviesa visam pasauliui. Jeigu jis netampa šviesa, tamsa yra jis.“

Panašu, kad tada, o ir dabar, Kristaus Žodžio nesupranta daugelis. Gal nepatikėjo tuo, ką išgirdo. Anuomet tai suprasti buvo tiesiog neįmanoma. O jūs, mielieji, matantys Šviesą, Ją irgi ignoruojate? Tamsa – ne akyse, o širdyje. Šviesos karalystė – jūsų širdyse.

.....

*Foto: ru.wikipedia.org. Ši ikona yra Šventos Jekaterinos vienuolyne.

** Kas yra Nag Hamadi biblioteka? The Nag Hammadi Library sudaro 13 senovinių gnostinių tekstų rinkinys, atrastas 1945 m. Egipte, netoli Nag Hamadi miestelio. Šie tekstai buvo paslėpti IV amžiuje ir buvo atrasti tik XX a. viduryje. Rinkinyje yra įvairių gnostinių traktatų, evangelijų ir filosofinių tekstų, kurie buvo uždrausti ir pamiršti krikščionių ortodoksijos. Lietuviškai šis rinkinys dažnai vadinamas „Nag Hamadi biblioteka“ arba „Nag Hamadi tekstai“. Prie svarbiausių tekstų priskiriama „Tomo evangelija“ ir „Egipto evangelija“. Pastarojoje rasti šie žodžiai: „Ką jūs matote, tai yra netikras. Tik tas, kas yra nematomas, yra tikras. Ir kas nežino to, kas yra nematomas, tas nežino, kas yra tikra.“ Kita mintis: „Pistis Sophia“: „Aš esu pirmas ir paskutinis, vienintelis tikras. Aš esu šviesa, ir ta šviesa nebus prieinama tiems, kurie nieško tiesos. Tiesos ieškotojai matys šviesą ir pažins ją, nes ji yra visame kame ir visiems duota kaip šviesa, tačiau tik tie, kurie ieško, galės ją suprasti.“ Daugiau rasite čia: lt.wikipedia.org/wiki/Nag_Hamadžio_biblioteka.

***Tomo evangelija.lt. wikisource.org/wiki

.....

ATEIK IR SEK PASKUI MANE!

Tai buvo tikras atradimas! Studijuojant Ošo radau knygą, kuri vadinosi „*Ateik ir sek paskui mane*“*, parašytą pagal keturias kanonines evangelijas iš Naujojo Testamento! Tai mane labai nustebino ir nudžiugino. Negi Ošo tikėjo Kristumi? Ošo knygų pats nerašė, – jo kalbas užrašinėjo mokiniai į juostinius anuomet magnetofonus ir iš jų formavo knygas. Skaityti Ošo labai įdomu: man tai buvo gyvos studijos, pripildžiusios mano sielą šiluma ir sustiprinusios mano tikėjimą Dievo Žodžiu. Taip, taip. Tas budistas mane atvedė, tiksliau gražino prie Kristaus. Po septynerių metų meditacijos man kilo klausimas, o ką apie šviesą sakė Jėzus? Klausimas buvo ne naivus, o esminis. Ošo man padėjo į jį atsakyti. Jo dėka aš grįžau prie sakralinių šaltinių studijų, – norėjau žinoti daugiau ir giliau. Ošo man padėjo susigaudyti dvasiniuose moksluose.

Keturių tomų Ošo knyga „Ateik ir sek paskui mane“, sukurta pagal keturias evangelijas teko skaityti rusų k. Jas rasite internete arba bibliotekose.

Ne vienam gali kilti klausimas: kodėl Jėzaus gyvenimo liudininkai, apaštalai, kartu su Juo valgę duoną ir žuvį, matę Jo stebuklus, Juo abejojo? Kodėl visi Jo mokiniai Jį išdavė? O juk tai tiesa! Jie nesuprato JK žodžių! Negalėjo patikėti tuo, ką girdi? Jį ir dabar daug kam sunku suprasti dėl labai neįprastos Jo kalbėjimo manieros – kalbėjimo metaforomis. Net filosofai, neblogai įsigilinę į krikščionybės istoriją, kažkodėl nukrypsta į „dievo paieškas“ proto užkabariuose, kur Jo tikrai nėra. Proto konstruktai priklauso tik protui. Aš padariau kitą išvadą: **Jėzaus žodžiai buvo pernelyg atviri ir aiškūs, kad net sunku buvo jais patikėti!** Sunku tikėti, nes turime savyje baisią „užsklandą“! Tos užsklandos vardas – protas. Būtent jis neteisingai „sijoja“ – pelus pasilieka, o grūdus išmeta. Ar galima su protu susitarti, kad jis pasitaisytų? Galima. Reikia *mokėti* jį nuraminti. Tam reikalinga ramybės meditacija. Juk pamenate, kaip Jėzus kartojo savo sekėjams: **Ramybė jums. Ramybė!** Protui galime patikėti, ir tai ne visada, žemiškus reikaliukus, tačiau bendravimui su Dievu ir Dievo pažinimui – protas ne patarėjas. Kodėl pats Jėzus kartais turėdavo slėptis nuo įkyrių persekiotojų? Jam reikėjo pabūti vienam su savo Dievu Tėvu? Gal Jis ką nors slėpė? Jis „slėpė“ Šviesą, kurią išvydę mokiniai užsidengdavo akis. Štai jų liudijimai:

NT. Mt 17 *Jėzaus atsिमainymas*

¹ Po šešių dienų Jėzus pasiėmė su savimi Petraž, Jokūbą ir jo brolių Joną ir užsivedė juos nuošaliai ant aukšto kalno. ² Ten jis atsımainė jų akivaizdoje. Jo veidas sužibo kaip saulė, o drabužiai tapo balti kaip šviesa. ³

Noriu jums pacituoti vienos katalikės mintis** apie Kristaus atsımainymą iš kažkada skaityto straipsnio. Jį parašė tikrai puiki Naujojo Testamento žinovė, neprisistačiusi

savo vardu. Aš nenoriu jums primesti tik savo požiūrio. Tie patys klausimai kyla ne man vienai:

„Taigi Kristus – tikras Dievas ir tikras žmogus – ant Taboro kalno apsireiškia kaip pati tikriausioji Šviesa, nuo pat pradžios buvusi pas Dievą (plg. Jn 1, 2), tačiau pasaulis Jo nepažino, nes buvo paskendęs tamsybėse. Taborė Jėzus mums apsireiškė kaip galingasis begaliniu grožiu spindintis Dievas, kaip tikroji Šviesa, gyvenanti tarp mūsų (plg. Jn 1, 14). Kristus – tikroji Šviesa mus apšviečia, guodžia, moko, suartina su vienatiniu Dievu ir vienus su kitais. Jo Šviesos apšviesti galime naujai suvokti Dievą, save ir pasaulį“.

Autorė teisingai pastebi: *„Sklaidydami Senąjį Testamentą atrasime, kad Dievo galybė įveikia mus supančias tamsumas ir apsireiškia mums kaip tikroji Šviesa. Visur, kur kalbama apie Dievo susitikimą su žmogumi, Jo apsireiškimą žmogui, minima ugnis ir jos nešama šviesa. Štai Mozei Dievas apsireiškė degančiame, bet nesudegančiame krūme, pabėgusį iš Egipto Izraelį dykumoje lydėjo ugnies stulpas, Dievui duodant Dešimt įsakymų ant Sinajaus kalno švysčiojo žaibai, liepsna perėjo Dievui sudarant sandorą su Abraomu. Žmogus nujautė, kad per didingus gamtos reiškinius byloja pats Dievas. Tačiau ta ugnis ir šviesa, iš kurių Dievas kalbėjo žmonėms, neįveikė didžiulio atstumo, skiriančio Kūrėją nuo kūrinio. Mozė buvo tiesiog įspėtas nesiartinti prie krūmo, Izraelis irgi buvo įspėtas nesiartinti prie Sinajaus. Senojo Testamento žmogus dar negalėjo išvysti Dievo, gyvenančio žmonių aplinkoje ir asmeniškai į jį besikreipiančio.“*

„Tuo tarpu Taboro kalne šis begalinis atstumas tarp Dievo ir žmogaus tarsi išnyksta. Viena vertus, ir Jėzaus atsimainymą lydėjo Dievo didybės pasireiškimas. Todėl Jo mokiniai persigando ir apstulbo. Apaštalai krito kniūpsti, išgirdę Dievo balsą iš šviesaus debesies (plg. Mt 17, 6). Bet Jėzus neleido jiems pasilikti persigandusiems. Jis priėjo prie mokinių, juos palietė ir tarė: „Kelkitės, nebijokite!“ (plg. Mt 17, 7). Gamtiniai, bauginantys Dievo apsireiškimai baigėsi. Jo apsireiškimų pilnatvė – pats Kristus, iš Jo sklindanti dieviškoji šviesa, kurioje „gera būti“ (Lk 9, 33). Dievo apsireiškimas nekelia baimės, nes sklinda iš mylinčio Kristaus širdies.“**

Jėzus, save vadinęs “pasaulio šviesa”, dažnai kartodavo kitiems (kaip akliems): “AŠ ESU”. Lyg klaustų: ar esate akli, kad nematote? Tame “AŠ ESU” – visa „paslaptis“. Suvokime pagaliau, kad ŠVIESA YRA, buvo ir bus. Ji amžina. Jei filosofai ir ieško kažkokio Absoliuto, – tai Jis yra Šviesa. Apmaudu ir juokinga, kad Jėzaus mokiniai regėję Jį ir Jo darbus, Juo netikėjo. Tai stebina? Ne. Akys mato tik nuo daiktų paviršiaus sklindančią šviesą, o ne savo ir kitų vidinę šviesą. Kol man prieš akis neblykstelėjo Šviesa, aš irgi netikėjau, kad Ji yra manyje.

Ta užsklanda (protas) nepraleidžia sąmonės šviesos spindulių. Reikia su protu susitarti, kad jis pasitrauktų, nurimtų. Jam reikia ramybės, tylos. Reikia tiesiog BŪTI. Ne samprotauti. Kai suvoksite savo „AŠ ESU“, nebereiks jokių žodžių. Pabandykite. Bendravimui su Dievu – protas ne patarėjas. Net Jėzui kildavo poreikis slėptis nuo mokinių ir jį persekiojusios minios, kad galėtų pabūti VIENAS PATS. Tokia buvo Jo malda Dievui Tėvui. Tai galime vadinti *krikščioniška meditacija*, jei reikia tos būsenos apibrėžimo.

Protas, laikantis šviesą tik “gamtos reiškiniu”, demonstruoja tik savo neišmanymą. Įsivaizduokite pasipūtėlį, kuris stovi Dievo akivaizdoje ir sako „Dievo nėra“. **Jėzus protą vadino “velniu”.** Šviesa yra Dievo kūnas ir kraujas, Gyvoji Dvasia. Šviesa reali ir nėra nieko realesnio už Ją.

**“Jame buvo gyvybė,
ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa.**

**Šviesa spindi tamsoje,
ir tamsa jos neužgožė.**

**“ Buvo tikroji šviesa,
kuri apšviečia kiekvieną žmogų,**

ir ji atėjo į šį pasaulį.” // Jn 1, 1–18

Atsikratykime žodžių gausos. DIEVAS, ŽODIS, DVASIA, ŠVIESA, MEILĖ, TIESA, REALYBĖ, BŪTIS – jie visi giminingi žodžiai, bemaž sinonimai. Kai mes juos atskiriame – skaldome Vieningą Pasaulį, nuklystame nuo TIESOS. Visa, kas mus supa yra ŠVIESA. Ji yra mūsų SAĖMONĖ. Medituojant nušvinta protas ir aplanko SAĖMONĖS ŠVIESA. Kas tiki Dievo Žodžiu – tas palaimintas, nes jis pažįsta Tiesą. Šviesą galima net išgirsti. Fizikai sako, kad šviesa vibruoja, skleidžia bangas ir net “triukšmą”. Gal Šviesa gali prabilti žmogaus balsu? Dievo Žodį girdėjo ne tik Jėzus Kristus. Buvo ir daugiau girdėjusių. Šviesa – Realybė. Nėra dviejų realybių. Pasaulis – ne dualus, o vientisas ir vieningas Šviesoje.

Kadangi Dievas viską sukūrė iš Šviesos, Jis ir pats yra Šviesa. Visa Šviesa mums nematoma. Mes matome tik tiek, kiek leista. Nuo Dievo Šviesos žmogus apaktų ir net sudegtų. Mozė matė tik „degantį krūmą“, prie kurio bijojo priartėti. Dievo Šviesą regėjo tik Jėzus Kristus:

“Dievo niekas niekada nėra matęs, tiktai viengimis Sūnus Dievas, Tėvo prieglobstyje esantis, mums jį atskleidė”. Jn1,18.

Jėzus yra Šviesos liudytojas. Šviesa tokia akivaizdi, kad tikėjimui Ja nereikia nei mokslinių, nei religinių, nei filosofinių samprotavimų. Į žemiau esančias eilutes galite kontempliuoti, daugybę kartų kartoti, kad gerai įsimintumėt, kad:

“Pradžioje buvo Žodis.

**Tas Žodis buvo pas Dievą,
ir Žodis buvo Dievas.**

Jis pradžioje buvo pas Dievą.

Visa per jį atsirado,

ir be jo neatsirado nieko,

kas tik yra atsiradę.

Jame buvo gyvybė,

ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa.

Šviesa spindi tamsoje,

ir tamsa jos neužgožė.

**Buvo Dievo siųstas žmogus,
vardu Jonas.**

Jis atėjo kaip liudytojas,

kad paliudytų šviesą

ir kad visi per jį įtikėtų.

Jis pats nebuvo šviesa,

bet turėjo liudyti apie šviesą.

Buvo tikroji šviesa,

kuri apšviečia kiekvieną žmogų,

ir ji atėjo į šį pasaulį.

Jis buvo pasaulyje,

ir pasaulis per jį atsiradęs,

bet pasaulis jo nepažino.

Pas savuosius atėjo,

o savieji jo nepriėmė.

Visiems, kurie jį priėmė,

jis davė galią tapti Dievo vaikais

tiems, kurie tiki jo vardą,

kurie ne iš kraujo

ir ne iš kūno norų,

ir ne iš vyro norų,

bet iš Dievo užgimę.

Tas Žodis tapo kūnu

ir gyveno tarp mūsų;

**mes regėjome jo šlovę
šlovę Tėvo viengimio Sūnaus,
pilno malonės ir tiesos”.**
NT, Jn, 1-14

Jėzus Kristus nieko nuo mūsų neslėpė. Atvirkščiai, Jis buvo siųstas tam, kad atskleistų mums visą tiesą apie Šviesą, kuri yra Dvasia, Meilė ir pats Dievas.

Nuo neatmenamų laikų Rytų kraštų žmonės, visų pakraipų budistai irgi siekė tik Šviesos. Didžiausias jų siekis – Nirvana arba nušvitimas. Senojo Tibeto gyventojai, praktikuojantys religijas Bon, Dzogčen irgi siekia to paties. Jas praktikuoja Dalai Lama. Jis, panašiai kaip Jėzus, skleidžia pasauliui Šviesos Žodį. Jo klausosi milijonai žmonių. Jis moko visus ramybės, meilės, kuri kyla tik iš vidinės šviesos. Ne iš proto. Apie Rytų religijas pasikalbėsime ir dar daugiau, atskirai.

.....

*Minėtą Osho knygą „*Ateik ir sek paskui mane*“ jūs surasite internete anglų ar rusų kalbomis. Pamatysite, su kokia meile Indijos mistikas, budistinių meditacijų meistras, dėsto Jėzaus Kristaus Mokymą. Krikščioniams – tai puiki pamoka.

** zodistarpmusu.lt

.....

IV dalis

METAS RAMYBEI!

Na ką gi, pradedam! Laukti ir laukti kažko, kol dangus nugiedrės, kol bus laiko, kol vaikai užaugs, kol biznis susitvarkys, kol studijas baigsite...laikas pabėgs, jo nesustabdysite. Jį reikia stabdyti sąmoningai ir ryžtingai. Laikas slidus, apgavikiškas, viliūgiškas ir netikras. O mums reikia Tikrumo. Naktis meditacijai netinka. Naktį reikia miegoti, o štai ankstyvas rytas, kai saulė jau ketina keltis iš patalų – pats metas. Linkiu sėkmingo starto. Kantrybės. Nusiteikimo niekada nemesti Kelio dėl takelio. Meditacija – tikras turtas. Kol bažnyčia mūsų to nemoko, mokykimės patys. Aš mokiausi, kaip rašiau, iš Ošo kygų. Man labai patikto jo knyga „*Psichologijos ezoterika*“ *(Ošo „*ezoterika*“ šiek tiek pašaipiai vadino „*egzotika*“). Aš negaliu tų knygų išversti, tai parengiau trumpą anotaciją.

Kažkas iš Meistro mokinių paklausė, kame meditacijos paslaptis? Ošo atsako, kad meditacija nėra indiškas metodas, tai yra „augimas“, viso jūsų gyvenimo proceso augimas, per visą jūsų gyvenimą, reikia augti meditacijos link. Mylimi Ošo žodžiai, kuriuos jis nuolat kartoja, kad meditacija yra „asmenybės žydėjimas“. Tie žodžiai yra „užkoduoti“ ir nepabandžius medituoti neįmanoma nieko suprasti. Mūsų protas, įspėja Ošo, nėra meditacinis, todėl prieš medituojant protą reikia *visiškai pakeisti*. Ir čia prasideda visi sunkumai. Kaip pakeisti protą? Kas per nesąmonė? Pirmiausia reikia žinoti, kad protas kuria mintis, t.y. nuolat verbalizuoja. Protas geba bet koki reiškinį paversti žodžiais ir būtent tie žodžiai tampa kliūtimi, kalėjimu. Ošo tvirtina, kad nuolatinis objektų ir *egzistencijos vertimas į žodžius* yra kliūtis meditaciniam protui.

Todėl pirmiausia būtina sąlyga *protą sustabdyti*. Tiesiog žiūrėkime į objektus, bet jų neįvardinkite. Treniruokimės. Tegul daiktai egzistuoja, tegul žmonės egzistuoja, bet nevadinkime daiktų, žmonių, reiškinių jokiais žodžiais ir ne pridėkime prie to, ką matome savo emocijų. Tai visiškai įmanoma, tai natūralu. Aš suprantu, kad dabartinė žmogaus būseną yra nenatūrali, mes taip įpratome prie jos, kad visus pojūčius nuolat įvardijame žodžiais. Pilame juos ir tiek. O reiktų nutilti.

Nesakyti „man gera“, kai esi prie mylimojo, o tiesiog pajauti buvimo jausmą. Be žodžių. Kai esi įsimylėjęs, jauti buvimą, o ne žodį. „Jei įsimylėjęliai netyli, – pastebi Ošo, vadinasi, meilė mirusi. Ir tada tuštumą jie užpildo žodžiais. Kai meilė gyva, nėra žodžių, nes pati meilės egzistencija yra tokia visa apimanti ir viską sutraukianti, kad nebelieka žodžių.

Ošo nedraudžia kalbėti: „Kai egzistuojate kaip socialinė būtybė, jums reikia kalbėti, bet kai esate vieni su egzistencija, turite sugebėti kalbą išjungti. Jei nežinote, *kaip* ją išjungti, kalba vis įsijungia ir įsijungia, – tampate bejėgiais, tampate vergais“. Kai protas yra šeimininkas, sukuriama nemeditacinė būseną. Ir priešingai, kai esate šeimininkas, jūsų būseną tampa meditacine. Meditacija vyksta tada, kai tampate savo proto šeimininkais. Štai ir visa paslaptis.

Iš tiesų, gyvenimas visada naujas, o žodžiai visada seni, tie patys. Per juos mes pabėgame nuo gyvenimo, nuo egzistencijos. „Išsilavinęs teologas, – juokauja Meistras, yra visiškai miręs, nes jis nieko daugiau nedaro – tik kalba ir kalba“.

Kadangi Ošo buvo filosofas, dažnai cituoja Vakarų mąstytojus: „Sartre‘as savo autobiografinę knygą pavadino „Žodžiai“. Mes gyvename žodžiais. Tai yra, mes negyvename. Dėl to kaupiasi tik žodžiai ir nieko daugiau. Žodžiai kaip nuotraukos. Pamatai kažką gyvo ir nufotografuoti. Fotografija mirusi. Tada mirusias nuotraukas

sudedate į albumą. Žmogus, negyvenęs meditacijoje, yra tarsi miręs albumas. Jame liko tik žodiniai momentiniai vaizdai, tik prisiminimai. Nieko gyvo, viskas tik kalba“.

Ošo sako, kad meditacija – tai gyvenimas tyloje. Tyla nėra sąmonės praradimas. Pats Ošo kiekvieną laisvą minutę išnaudodavo meditacijai. Jis nepripažino mantrų, kurios gali „užhipnotizuoti“, nes žodžių kartojimas gali sukelti nuobodulį ir protas tiesiog užmigs. Jei visą laiką dainuosite „Ram-Ram-Ram“, jūsų protas užmigs. Kalbos barjeras išnyks, bet jūs tapsite nesąmoningi. O reikia būti SĄMONINGU tyloje. Autohipnozė nėra meditacija, tokioje būsenoje galima tik regresuoti.

Ošo ragina patyrinėti save, pajauti savo psichiką. Kuo tylesni tapsite – tuo sąmoningesni būsite, tuo geriau išvelgsite skirtumą tarp patirties ir žodžių. Tarp dviejų žodžių visada yra tarpas, kad ir koks mažas jis būtų. Kitaip būtų ne du žodžiai, o vienas. Svarbiausia yra tarpai...ne tik tarp žodžių, bet ir tarp įkvėpimo ir iškvėpimo. Kai nekvėpuoji – negali mąstyti. Tame tarpe yra tyla. Kuo sąmoningesnis būsite, tuo lėtesnis taps ir protas. **Jei susikoncentruosite į intervalus tarp įkvėpimo ir iškvėpimo, į tarpus tarp žodžių, mintys ir žodžiai išnyks, būsite įmesti į meditaciją.**

Atminkite, kad jūs turite tapti savęs stebėtojais, o žodžiai yra stebėjimo objektas. Kai nėra žodžių, virstate intervalu, bet žinote, kad esate egzistencinėje situacijoje. Štai kas yra meditacija, – būti viename su egzistencija, būti totaliai joje ir tuo pačiu būti sąmoningu.

Supratimas apie tylą ateis su patirtimi. Jei nesistengsite stabdyti žodžių, nepajausite tylos. Supratimo negalima perteikti. Nei aš, nei joks meistras negali jums duoti *savo supratimo*. Aš galiu jums tai pasakoti, Ošo gali pasakoti, bet dirbti ir patirti galite tik jūs patys. Štai tada įvyks „**susitikimas su dieviškumu, susitikimas su egzistencija**“, – sako Ošo.

Kai toks susidūrimas įvyksta, nuo jo nebėkite. Būkite su juo. Iš pradžių bus baisu. Taip ir turi būti. Kai susiduriame su nežinomybe, kyla baimė, nes mums nežinomybė primena mirtį. Todėl **kiekviename intervale pajusite mirties artėjimą. Tada mirkite!** (Ošo mėgsta gąsdinti) Kai būsite tokioje būsenoje – numirkite. Ir būsite prikeltas. Tyloje išgyvendamas savo mirtį, atgimsite gyvenimui. Patikėkite, kad šie žodžiai yra tiesa ir nebijokite tiesos.

Dar Ošo pataria būti ieškotoju, bet netapti mokiniu. Netapti jokio guru mokiniu. Dvasinis mokymas kyla ne iš žodžių, o iš visur supančios tylos. Net turgaus aikštėje, minioje, tarp žmonių ieškokite tylos, ieškokite tylos tarpų viduje ir išorėje, ir vieną

dieną atsidursite meditacijoje. Šitais Ošo patarimais patikėjau tada, kai dar nieko nežinojau apie meditaciją ir turiu pasakyti, kad man tai buvo kelio atradimas. Pamėginkite ir jūs. Meditacija ateis pas jus pati, jos negalima atvesti. Būkite jai atviri, pasiekiami. **Meditacija ateis kaip taip, kaip atėjo pas Buda, ji atėjo pas Jėzų, ji atėjo pas kiekvieną, kuris yra pasiruošęs, atviras ir ieškantis. Tačiau nesimokykite to iš žodžių, nes būsite apgauti. Protas visada ieško kažko lengvo. Tai tampa išnaudojimo šaltiniu. Tada atsiranda guru ir užnuodytas dvasinis gyvenimas. Pavojingiausias žmogus yra tas, kuris išnaudoja dvasinius ieškotojus. Jei kas nors tave apiplėšia, tai nėra taip rimta, bet „jei kažkas nužudo arba sustabdo tavo meditacijas, dieviškumą, ekstazės troškimą, tai yra nuodėmė, didelė ir neatleistina“, – stiprūs ir teisingi Ošo žodžiai. „Klaidžiot tamsoje, jei nieko daugiau negali padaryti. Pačios klaidos tave atves į supratimą, kuris išves iš tamsos. Jėzus pasakė: „Tiesa yra laisvė“. Suprask šią laisvę. Tiesa visada ateina per supratimą“.**

Kai tu išnyksti tyloje, – tavęs nebėra ir tu medituoji. Kai esi „nuskendęs“ savo „bedugnėje“, meditacija yra, tada ego nebelieka. Tada yra Gyvenimas. **„Štai ką religijoje reiškia Dievas: Aukščiausioji Būtybė. Tai yra visų religijų ieškojimų esmė, tačiau jos niekur negalima rasti išbaigto formoj, atminkite tai, jei kas nors tai neigia. Eik paskui savo jausmą ir nebijok nesėkmių. Pripažink nesėkmes, bet nekartok tų pačių klaidų. Užtenka vienos klaidos. Žmogui, kuris ir toliau klysta ieškodamas tiesos, visada atleidžiama. Tai pažadas iš pačių egzistencijos gelmių“. Ošo čia kalba kaip Kristus. Ar ne?**

Aš tik perpasakaju Ošo mintis su savo intarpais, o skaityti reikia pačiam, įsiklausant į kiekvieną žodį, priimant jį į širdį ir protą. Tada bus rezultatas.

.....

*Rekomenduoju paskaityti visą knygą - Ошо Раджниш. „Психология эзотерики“, psylib.org.ua.

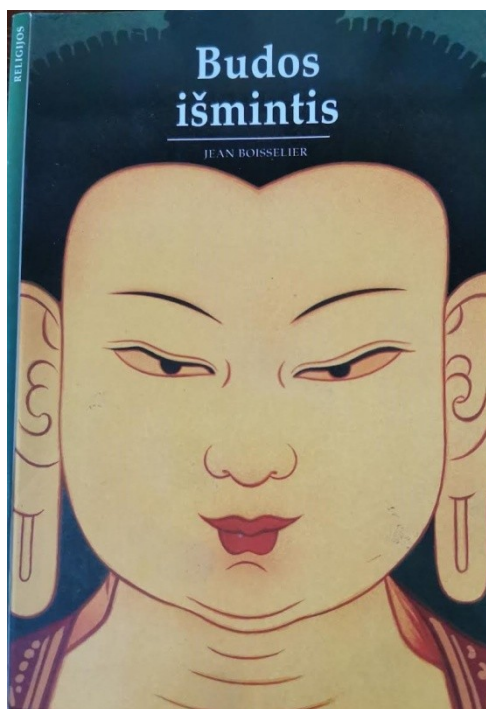
.....

PASKUTINIAI BUDOS ŽODŽIAI

„Visa, kas sukurta, yra laikina, atkakliai darbuokitės savo pačių išsigelbėjimui“.

Tuose žodžiuose visa budizmo filosofija, nuostabiai tinkanti bet kokios religijos atstovui. Juos atradau vieno prancūzo, humanitarinių mokslų ir indologijos studijų daktaro, Jeano Boissellier mažutėje gausiai iliustruotoje knygelėje „Budos išmintis“. J. Boissellier, pasitelkęs istoriją ir legendą, pasakoja apie

gyvenimą To, kuris panoro išvaduoti žmones iš kančios ir kurio doktrina šiandien apšviečia beveik pusę žmonijos.

VI–V amžiuje pr. Kr., kai pasirodo Buda ir išplinta jo religija, intensyvi dvasinė veikla jau virė didžiuliam plote – nuo Graikijos iki Kinijos. Indijoje minties bruzdėjimas prasidėjo dar anksčiau: II tūkstantmečio pr. Kr. pradžioje svarstymai apie kosmoso sandarą, savęs pažinimą ir gyvybės tapsmą iškilo į pirmą planą. VIa. pr.Kr. princas, kilęs iš Šiaurės Indijos, palikęs savo tėvus ir turtus, siekdamas surasti atsakymą į visuotinę kentėjimo ir mirties mįslę, Sidharta Gautama tapo Nubudusiuoju, Buda, Palaimintuoju, kuris atnešė Gerąjį Mokymą milijonams žmonių. Jis tapo religijos, kuri per du su puse tūkstantmečio prisitaikė prie tautų, vietovių, kultūrų ir klimatų, pradininkas. J. Boisselier pasakoja apie paskutines Budos dienas žemėje: „Žinodamas, kad jau artėja pabaiga, jis kiek įmanydamas stengiasi skleisti Mokymą, patarti vieniems ir kitiems, ypač Bendruomenei, kuri netrukus neteks savo vadovo...Buda sakė:

„Aš jau tapau paliegusiu seniu; jau priėjau kelio galą...būkite patys sau gelbėtojai; te nebūna jums kito švyturio ir kito prieglobsčio kaip Mokymas“.

Tas Mokymas rodė kelią į vidinį nušvitimą.

.....

AISTRŲ TRAMDYMAS, ATsiribojimas, Išmintingi Darbai

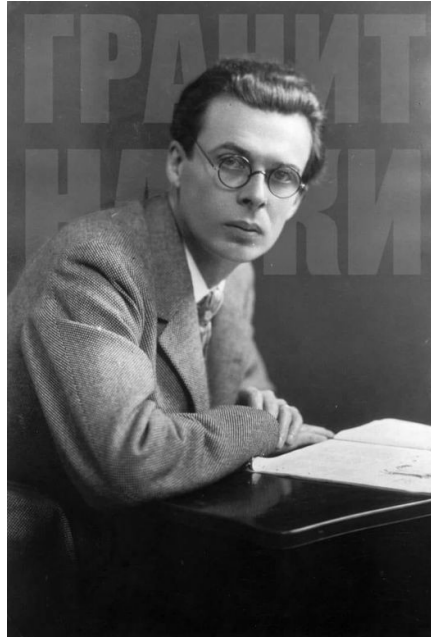
Grižkime vėl prie Oldoso Hakslio. Nors jis pristatomas kaip anglų rašytojas fantastas, bet man jo knygos į fantastiką nepanašios. Jo knyga „Amžinoji Filosofija“ pilna išminties, tikėjimo Dievu ir kritiško žvilgsnio į žmonių ydas. Mąstytojas atkreipia mūsų dėmesį į stabmeldystės apraiškas, kurių mes dažnai ir nepastebime. Jis bene pirmasis pastebėjo, kad civilizuoame pasaulyje kultūra tampa stabmeldystės objektu. Mąstytojas klausia: „Jūs, matyt, vis dar įsitikinę, kad kultūra išgelbės pasaulį? Neišgelbės! Ne! Jokie vangogai ir rafaeliai, jokių bethovenų ar mocartų muzika mūsų neišgelbės, jokios gražiausios gotikinės bažnyčios ar ikonos, – neišgelbės. Nereikia savęs apgaudinėti. Tegu kultūra lieka, – ji suteikia daug džiaugsmo kuriančiajai sielai ir meno vartotojams. Bet tai ne stabas garbinimui“. Argi ne tiesa?

O juk tiesa, kad Dievas mums rekomenduoja žavėtis savo *meninius kūrinis*, kurių pilna aplinkui. Dievas stebi mūsų širdis. Mes ir patys – *Jo meniniai kūriniai*. Kaip gali būti kitaip? Jo Šviesa mus peršviečia lyg rentgeno spinduliai: kiekvieną mūsų kūno skaidulą, kiekvieną mūsų emociją. O kas Jis mums? Tas Dievas? Labai artimas ir mylimas? Jis reikalingas tik kai kada: kai yra laiko, kai kažkas nutinka, kai kažko negera...Jūs patys puikiai žinote, kaip ir kiek mylite Jį, savo Viešpatį, savo Artimąjį. Veidmainiauti neverta. Esame nuogi prieš Jį. Santykis su Dievu – ne religija. Apie tai savo knygoje kalba O. Hakslis.

O. Hakslis pastebi, kad žmogus linkęs *prie ko nors, kas jam patinka*, prisirišti. Patys to nepastebėdami, lengvai įkrentame į stabmeldystes. Nekritiškai vertindami savo kasdienes „ritualus“, potraukius, įpročius, gyvename kaip "kareiviai"...O reiktų savo dienas pajvairinti naujais įspūdžiais. Pavyzdžiui, nueiti į vaikų teatrą, pasiplaukioti baidare Nerimi per visą Vilnių, pasėdėti kokios nors aikštės nuošalėje ir tiesiog stebėti žmonių "skruzdėlyną" su juo nesusitapatinant, užsukti į "svetimos" religijos bažnyčią...ir t.t. Pamatysite, kiek daug šviežių emocijų patirsite ir praturtėsite. Tik neužsiciklinkite prie savo kasdienių „ritualų“: kavučių, pietavimo nustatytu laiku, parodų centro lankymo...

„Žmogus, kuris siekia tapti menininku, filosofu ar mokslininku, dažnai renkasi skurdo ir mažai apmokamo sunkaus darbo gyvenimą“, – šventa tiesa, ar ne? Tačiau tai jokiū būdu ne vienintelis išbandymas, kuriam jis pasišvenčia, – pastebi mąstytojas. Menininkas turi atsisakyti visiems įprasto polinkio žvelgti į dalykus savanaudiškai ir utilitariškai. Filosofas skeptikas turi pažaboti savo sveiką protą, o tyrinėtojas – atkakliai kovoti su pagunda mąstyti standartiškai ir supaprastintai, kad išmoktų klusniai siekti Paslaptingosios Minties. Tai, kas tinka kūrėjams, galioja ir jų darbo vaisių vartotojams. Iš tiesų, mes sekame paskui menininką, kai esame parodoje prilimpame prie kokio nors garsaus tapytojo paveikslo. Norime pasijausti dideliais meno žinovais. O tampame snobais.

Hakslis kviečia prisiminti Sokratą, kuris *sutramdė savo protą ir išgėrė*, įrodydamas savo teisingumą, *nuodų taurę*, kurią jam pasiūlė savo aistrų netramdę bendrapiliečiai.

Aldous Leonard Huxley

Oldosas prisimena didvyriškas Galilėjaus ir jo amžininkų pastangas prieš aristoteliškas klišes, apie tokias pat didvyriškas pastangas, kurių dabar reikalaujama iš bet kurio mokslininko, įsitikinusio, kad visatoje yra kai kas daugiau nei tai, kas buvo atrasta remiantis Dekarto receptais. „Toks aistrų suvaldymas apdovanojamas tam tikra sąmonės būseną, kuri beveik tolygi dvasinio grožio pajautai. Menininkas, o filosofas ir mokslininkas taip pat, yra menininkai, pažįsta estetiškos kontempliacijos, atradimo ir suvokimo palaimą. Intelektinio, emocinio ir vaizduotės darbo vaisiai yra tikrieji vaisiai; bet jie nėra absoliutus gėris, ir jei vertinsime juos kaip savaiminį tikslą, pateksime į stambeldystę. Pajungti kūrybai valią, troškimą ir triūsą – dar ne viskas; reikia pajungti pažinimą, mąstymą, jausmus ir vaizduotę“, – apibendrina Oldosas.

O. Hakselis primena, kad „žodis „kultūra“ yra vokiškas ir rašomas raide „K“ (Kultur), Pirmojo pasaulinio karo metais jis sulaukė pašaipios paniekos. Dabar viskas pasikeitė. Rusijoje literatūra, dailė ir mokslas tapo nauja humanistine šventąja Trejybe. Tačiau Sovietų Sąjunga nėra vienintelė šalis, kurioje egzistuoja Kultūros kultas. Dauguma intelektualų kapitalistinėse demokratijose taip pat meldžiasi kultūrai. Protingi, vandenį ir ugnį įveikę žurnalistai, apie viską rašantys su tam tikru cinizmu, viską žinantys apie Dievą, Žmogų ir Visatą ir kiaurai peržvelgiantys absurdišką pasaulio beprasmybę, tiesiogine prasme alpsta iš džiaugsmo, kai kalba eina apie kultūrą. Su entuziazmu, kuris kai kada atrodo tiesiog juokingai, jie kviečia mus dalintis savo *grynai religiniu požiūriu į Aukštąjį Meną*, kurį reprezentuoja naujaisi sienų tapybos pavyzdžiai. Jie tikina žiūrovus, kad kol kokia nors ponis X rašo savo nepakartojamus romanus, o ponas Igrekas – kritinius straipsnius, pasaulis ir toliau lieka protingai surėdytas, nepaisant akivaizdžių tai paneigiančių ženklų. Tas pats pernelyg entuziastingas požiūris į Kultūrą, tas pats tikėjimas, kad Taikomoji Dailė ir Literatūra yra savitiksliai ir gali klestėti izoliuotai nuo protingos ir

tikroviškos gyvenimo filosofijos, – prasiskverbė net į mokyklas ir universitetus. Tarp „progresyviai“ mąstančių pedagogų yra tokių, kurie ko gero tiki, kad viskas bus gerai, kol paaugliams bus suteikta galimybė „išreikšti save“, o maži vaikai bus skatinami „kūrybai“ dailės būreliuose. **Bet, deja, plastilinas ir saviraiška neišspręs ugdymo problemų. Iš tiesų, kai suvoki, kiek daug kultūros mus supa, ir kaip mažai jos patiriame savo gyvenime betarpiškai, kaip nuožmiai į visus santykius braunasi chamizmas, – kalbėti apie kultūros ir meno poveikį sielai, neverta. Gydančiojo sielai poveikio neturi nei technologijos, nei „Šimto geriausių knygų“ serija, - priduria Hakslis. Beje, tokia stipri švietimo kritika buvo išsakyta prieš daugiau nei du su puse šimtmečio, bet šiandien ji tokia pat aktuali. Autoriaus skepticizmas aukštinamos kultūros atžvilgiu, smarkiai žeidė snobų širdis ir gydė visuomenę.**

Bet yra ir kitoks požiūris į laimę, kurios visi siekia: „Laimingas bus tas, kuris, atsiribojęs nuo visokių vaizdinių, sutelks dėmesį į save ir nukreips mintis į Dievą, galiausiai paliks ir pamirš visa, kas tam trukdo. Tik tokiu būdu, savo nuogomis, tyromis, paprastomis emocijomis ir protu jis, savo viduje, sieks sąlyčio su tyriausiu ir artimiausiu objektu – Dievu. Todėl žinokite, kad visas jūsų santykis su Dievu priklauso tik nuo jūsų proto, emocijų švarumo ir valios. Iš tiesų, šio santykio negali palaikyti jokie kūno organai ar išoriniai veiksniai. Jį galima patirti tik per tai, kas sudaro žmogaus esmę – per suvokimą ir meilę. Todėl, jei trokštate greito ir saugaus kelio į tikrąją palaimą, švarinkite, nuoširdžiai susikaupe, savo širdį ir protą. Pridėkite prie viso to visišką ramybę ir jausmų pusiausvyrą, nukreipkite savo širdies impulsus į viršų. Dirbkite nuolankiai tik širdimi ir, likę tvirti ir nepasiekiami jokioms tuščioms fantazijoms, galėsite tvirčiau **įsikibti į Dievą savyje**, – taip tvirtai, tarsi siela jau būtų įžengusi į amžinąjį „dabar“ – tai yra į dieviškumo būseną“.

Tai iš tiesų nuostabios mintys iš dvasinės patirties, kuria dalinosi autorius. **„Pakilti pas Dievą – reiškia įeiti į save“, – taip gali kalbėti nebent gnostikas. Hakslis tęsia, kad tas, kuris įeina į save ir pakyla virš savęs, pakyla pas Dievą. Todėl protas turi pakilti virš savęs ir pasakyti:**

„Tas, kuris stovi aukščiau visko, ...yra aukščiau visko, ką „aš žinau“.
Pasinerdamas į tylą, į šį visapusišką gėrį, protas išmoksta nurimti ir su visa aistra įsikibęs į aukščiausią savyje esantį gėrį, amžinai jame įsitvirtinti. „Tęskite šią dvasinę kelionę, kad taptumėt tvirti ir giliai pažintumėte tikrąjį gyvenimą, kuris yra pats Dievas. Ir tada jūs gyvensite ramiai, nejausdami laiko ir erdvės kismo, tyliose dieviškumo sferose, paslėptose nuo pašalinių akių, – cituoja Hakslis Albertą Didįjį. Ar tai nepanašu į krikščioniškos meditacijos paskaitą? Man – labai panašu. Vadinasi, buvimas Dievuje yra aukščiau už paveikslų kontempliaciją parodų salėse.

.....

* Citatos verstos iš Oldoso Hakslio knygos „Amžinoji Filosofija“ šeštojo skyriaus rusiškojo leidinio. Susirasite tą knygą internete. Gaila, kad šio autoriaus vertimų į lietuvių kalbą nėra.

.....

EVOLIUCIJA IR MES*

Dabar, kai pasaulis įklimpęs į karus ir prieštaravimus, daug kam kyla mintis, kur juda žmonija? Kodėl ji neprogresuoja? Ošo mintys apie mūsų dvasinę būklę ir evoliuciją labai svarbios ir pamokančios. Ošo teigia, kad už savo sielos evoliuciją atsakingi esame tik mes patys. Ne Dievas danguje ir ne kaimynas. Tik mes patys atsakingi už savo elgesio padarinius. Vystymasis vyksta arba nyksta, žmogus degraduoja arba dvasiškai kyla, – tai priklauso nuo paties žmogaus. Niekam mūsų evoliucija nerūpi. Evoliucija – tai asmeninis rūpestis. Žinoma, bažnyčia turėtų mums padėti. Apie tai – vėliau. Ošo kaip visada atsakinėja į savo sekėjų klausimus.

„Kartais sakoma, kad evoliucija yra sąmonės plėtimosi procesas. Medžiai turi daugiau sąmonės nei uolos, žmonės turi daugiau sąmonės nei gyvūnai, Buda turi daugiau sąmonės nei paprastas žmogus. Nirvana, Mokša, „aukščiausiojo AŠ suvokimas“, „nušvitimas“ ir t. t. Sakoma, kad jei fizinė materija yra visiškai nesąmoninga, tai, tarkime, Buda yra visiškai sąmoningas; paprastas žmogus užima tarpinį lygį, – jis nei toks, nei kitoks. Ar ateityje žmonės, kaip rūšis, galės pasiekti visišką sąmoningumą? O kaip apibūdintumėte evoliucijos tašką, kuriame jis yra dabar?“ Klausimas nušvitusiam meistrui iš tiesų labai rimtas...

Ošo atsakymas, pamenu, mane pribloškė. Jis kalba kaip biologijos specialistas. „Su žmogaus atsiradimu spontaniškas evoliucijos etapas baigėsi. Žmogus yra nesąmoningos evoliucijos galutinis produktas. Su juo prasideda sąmoninga evoliucija, kuri reprezentuoja paties žmogaus vystymąsi. Nesąmoninga evoliucija yra nevalinga ir natūrali. Tai atsitinka savaime. Jos eigoje atsiranda sąmonė. Atsiradus sąmonei, nesąmoninga evoliucija baigiasi, nes jos tikslas pasiektas. Žmogus yra sąmoningas. Tam tikra prasme jis pakilo virš gamtos. Gamta jame nieko nebegali pakeisti; paskutinis natūralios evoliucijos produktas tapo realybe. Žmogus yra laisvas nuspręsti, vystytis toliau ar ne. Antra, kitaip nei nesąmoninga, sąmoninga evoliucija – individuali, tai ne universalus reiškinys: ji neapima visos rūšies. Nuo šiol evoliucija tampa individualiu procesu. Sąmonė sukuria individą. Iki jos atsiradimo individas neegzistavo, egzistavo tik rūšis. Kol evoliucija nesąmoninga, procesas vyksta automatiškai; jis yra *tikras*. Egzistencija yra mechaniška, iš anksto nustatyta. Tačiau atsiradus žmogui ir sąmonei, atsiranda ir *netikrumas*. Predestinacija išnyksta. Evoliucija gali tęstis arba ne. Vystymosi potencialas egzistuoja, bet jo įgyvendinimas – kiekvieno iš mūsų asmeninis reikalas. Atsiranda pasirinkimo galimybė“. Ošo įsitikinęs, kad **pasirinkimo būtinybė sukėlė nerimo fenomeną**, nes kitos rūšys nežino, kas yra nerimas. Nei jūsų šuo, nei katinas ramiai sau miega ar laksto ir tikrai

nesimato, kad nerimautų. Gyvūnai yra stebėtojai. Jie viską mato ir akimis, ir ūsais. O mes atsipalaiduojame ir visiškai pamirštame saugumą.

Iš tiesų, pasirinkimas yra negrižtamas, mes negalime jo atšaukti, pamiršti ar atsisakyti. Tai lemia mūsų likimą. Tuomet kyla klausimas, o **ką man daryti? Net ir galimybė nesirinkti turi tokias pačias pasekmes kaip ir bet koks kitas pasirinkimas. Gali blogai baigtis ir pasirinkimas, ir nesirinkimas. Man atrodo, kad būtent šiuo metu pasaulis ima suvokti, kad pasirinkimas jau nebegelbsti. Kai, pavyzdžiui, vyksta klimato kaita, kai visklą skandina vanduo, apie kokią pasirinkimą galima kalbėti? Reikia gelbėti. O kaip? Kas jus išgelbės? O kur buvote iki tol? Kodėl neieškojote pagalbos anksčiau. Buvo miela gyventi ant upės kranto ir grožėtis panorama. O tai virto nelaime. Ši situacija yra pasekmė to, kaip mes gyvenome tada, kai galėjome rinktis...Bet tada mūsų sąmonė miegojo.**

Evoliucija būna universali ir spontaniška, individuali ir sąmoninga, o kalbant apie žmogų, teigia Ošo, geriau būtų vartoti terminą „revoliucija“. Su žmogaus atsiradimu atsiranda revoliucijos galimybė, kai sąmoningos evoliucinės pastangos vyksta atsakingai. **Paprastai žmogus stengiasi išsisukti nuo atsakomybės už savo evoliucinį vystymąsi... Žmogus labai bijo laisvės. „Vergas neatsako už savo gyvenimą, – rašo Ošo. kiti viską nusprendžia už jį. Šiuo atžvilgiu vergo padėtis labai patogi: nėra jokios atsakomybės naštos. Vergas yra laisvas ta prasme, kad jis vengia būtinybės sąmoningai rinktis.“**

Tas sunkus klausimas, *ką man daryti?*, sukelia vidinį konfliktą ir tada žmogus suvokia, kad **pasirinkimo – rinktis ar nesirinkti – nėra**. Nesąmoninga evoliucija baigėsi. Galite kurį laiką dirbtinai panirti į nesąmoningą būseną, bet ilgai joje išlikti negalėsite. Tai prieštarauja jūsų žmogiškajai esmei. **Žmogus turi sąmonę; ir jis negali jos atmesti**. O juk iš tiesų, sąmonės evoliucija neprasideda savaime. Jūs turite ją rintis pats. Jeigu jūs jos nesirinksite (o būtent tai dauguma žmonių renkasi), gyvensite didžiulėje įtampoje. Taip prieš mus pasirodo pasaulis, pripildytas tiek daug žmonių, kurie nežino nei kelio, nei tikslo.

Taigi, mielieji, kol galite – rinkitės sąmoningumo kelią, kurio moko meditacija. Visi Ošo tekstai veda į TAI, į sąmoningumo suvokimą. O To neįmanoma išsiugdyti be sąmoningų pastangų. Negalime grįžti į nesąmoningą evoliucijos fazę. Durys užsitrenkė, tiltas už mūsų jau sugriuvęs. Todėl geriau paklauskite nušvitusio meistro patarimo: **„Sąmoningas tobulėjimas reikalauja pastangų. Iš esmės tai vienintelis žmogaus vertas kelias“**. Žmogaus kelias ir keliai neišvengiamai susijęs su galimybe

pasiklysti, nes jame nebėra nieko iš anksto aiškaus. Tie keliai veda į miglą, o ne į šviesą. Tokia situacija sukelia vidinio diskomforto jausmą. Dažnai pasimetę žmonės renkasi blogiausią pasirinkimą – savižudybę. Ošo sako, kad toks poelgis būdingas tik žmogui dėka jo negebėjimo rinktis. Jei nesirinksite *sąmoningos evoliucijos*, jums lieka visos galimybės rinktis...blogiausią variantą. Todėl ir rašau šią knygą, nes esu dėkinga tai Rankai, kuri mane sustabdė ir nuvedė į Šviesos kelio ieškojimą.

Ošo įspėja, jei neturėsite drąsos, sąmoningumo (nuo savęs pridursiu: kurio moko meditacija), išgyvensite lėtą, visą gyvenimą trunkančią savižudišką egzistenciją, vilkdami savo dienas laukiant mirties kaip išsilaisvinimo.

Mes ir tik mes patys esame atsakingi už savo vystymąsi. Tačiau norėdami išvengti atsakomybės, kurią mums užkrauna gyvenimas ir evoliucija, kuriame stabus ir ieškome prieglobsčio egzotiškuose (ezoteriškuose – mano pastaba) įsitikinimuose. Mes stengiamės perkelti savo atsakomybę kitam, kitiems. Bandysite išsisukti nuo atsakomybės, pasitelkdami alkoholį ir kitas sąmonę drumsčiančias priemones, šis infantilus atsakomybės vengimo metodas tik atitolins momentą, kai teks susidurti su problema akis į akį. Tad kas geriau, Dievas, Tyla, Sąmonės Šviesa ar rizika netekti galimybės rinktis Gyvenimo?

.....

* Šios **OŠO** mintys verstos iš knygos Ошо Раджниш „Психология эзотерики“. Skaitykite internete - psylib.org.ua. Paryškinimai – mano.

.....

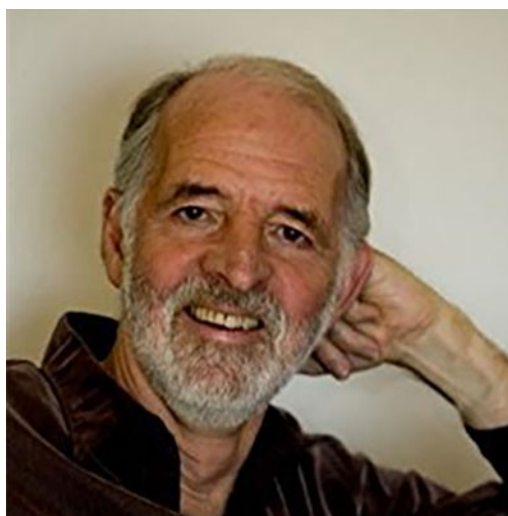
MEILĖS ŠVIESA IR ŠEŠĖLIAI*

Mes visi siekiame mylėti ir būti mylimi, tačiau mūsų intymiuose santykiuose pasitaiko daug skausmo ir konfliktų. Psichologas Johnas Welwoodas* teigia, kad, kaip budizmo mokyme egzistuoja skirtumas tarp absoliučios ir santykinės tiesos, taip reiktų išmokti atskirti absoliučią ir santykinę meilę savo gyvenime. Ir tik nuoširdus noras pamatyti ir išgydyti savo *nemeilės žaizdą* gali mus paskatinti būti dėmesingiems ne tik meditacijos metu, – daug svarbiau tai praktikuoti santykiuose. Mes gyvename stichiškai, kaip išeina...Jei sutinkame kokią patrauklią būtybę, ją įsimylime, bet paskui nežinome, ką toliau daryti. O toliau...daug variantų. Niekas mūsų nemokė, KAIP reikia mylėti.

Johnas Welwoodas savo straipsnyje „*Tobula meilė, kurios siekiame ir netobula meilė, su kuria gyvename*“* pripažįsta, kad dauguma iš mūsų pamena momentus, kai mes mylėjome laisvai ir atvirai, bet dažnai mums buvo sunku

išlaikyti tokią meilę ten, kur ji yra svarbiausia, t.y. santykiuose su partneriais. Kodėl atsiranda skirtumas tarp tos „absoliučios meilės, idealios meilės, kurią pažįstame savo širdyse“ ir vadinamos „santykinės meilės“, kuri labai netobulai pasireiškia kasdieniame gyvenime? Jeigu meilė tokia graži ir galinga, tai kodėl žmonių santykiai tokie sunkūs ir reikalauja iš mūsų didelių įtampų? „Jei meilė yra laimės ir džiaugsmo šaltinis, kodėl mums taip sunku jai visiškai atsiverti? – klausia Johnas Welwoodas.

Manau, kad daug kas susiduria su panašia problema, tad verta ją patyrinti.

Johnas Welwoodas

Dabar, kai gyvenimas bemaž jau praeitas, ir visos žaizdos užgijusios, aš nei už ką nenorėčiau grįžti į jaunas dieneles ir vėl viską patirti iš naujo. Eiti į Gyvenimo kelią be žinių „kaip mylėti“, yra labai rizikinga ir painu. Nei šeima, nei mokykla, nei bažnyčia to nemokė. Bažnyčia ir dabar griežtai pasisako prie vadinamą „lytinį švietimą“. O be reikalo! Vaikai privalo žinoti, kas vyksta žmonių santykiuose.

Johnas Welwoodas sako, kad „beveik visų mūsų santykių problemų gelmėje aptinkame gilią „širdies žaizdą“, kuri turi įtakos ne tik mūsų asmeniniams ryšiams, bet ir viso mūsų gyvenimo kokybei. Ši žaizda pasireiškia kaip persmelkiantis nemeilės jausmas, gilus įsitikinimas, kad mes tokie, kokie esame, iš tikrųjų esame visai neverti meilės. Jaučiamės atskirti nuo meilės ir tai išjungia mūsų gebėjimą pasitikėti. Taigi, net jei ieškome meilės ar tikime ja, mums vis tiek sunku jai atsiverti ir leisti jai tekėti per save“.

Tikra tiesa, kai „įsimylite, to žmogaus buvimas yra toks nuostabus ir džiaugsmingas grožis jūsų gyvenime, kad tiesiogine prasme pakerti jūsų širdį. Kurį laiką skaisti viską

priimančios meilės saulės šviesa liejasi ant jūsų taip, kad tirpstate iš palaimos“...O kuo baigiasi? Padraugavus keletą metų poros skiriasi ...kartais taikiai, o kartais viena kuri pusė dėl išsiskyrimo kenčia pragaro kančias arba kerštauja. Tokių pavyzdžių pilna kasdienybė. Ne visi eina konsultuotis pas psichologus.

Johnas rašo, kad absoliuti meilė nėra kažkas, ką turėtume ar galėtume suvaidinti ar imituoti. Tai natūraliai pasireiškia tada, „**kai esame visiškai atviri kitam žmogui, sau, gyvenimui... Besąlyginės meilės šviesa pažadina mumyse snaudžiančių galimybių sėklas, padeda joms sunokti, žydėti ir duoti vaisių; leidžia mums atskleisti savo unikalias dovanas, kurias norėtume pasiūlyti gyvenimui**“. Aš tai galvoju, kad kol sielos nesugadintos, t.y. netraumuotos, jos yra atviros meilei. **Absoliuti meilė yra meilė būties lygmenyje, – teigia Johnas. Tačiau jauni žmonės nesuvokia tokių dalykų kaip „būti“.** Kai du žmonės susitinka vienas su kitu „*atviros Būties lygyje*“, jie puola vienas kitam į glėbį ir mažai mąsto apie tai, kas bus. O jeigu kelią pastoja baimė, tūnanti mūsų ikipatyriminėje būsenoje, kurią suformuoja mūsų artimieji, mokykla ir bažnyčia, – gali ir atšaldyti tą pirmąjį meilės jausmą. Baimės akys didelės. Jei kas nors nepaiso tų draudimų ir patiria, kaip „**tekanti per mus šviesa išlieka mumyse**, mūsų širdyse, susiformuos kitoks patyrimas. Mes natūraliai trokštame šio tobulo meilės maisto, kuris taip pat yra mūsų giliausia esmė, mūsų gyvybės kraujas“. Ne kiekvienam tokia laimė duota.

Ar ne apie tokią patirtį mums pasakoja Ošo, kalbėdamas apie meditacijos galią. Juk būtent meditacija mus moko Tokios Meilės, tokio besąlygiškumo Realybės atžvilgiu? Kai esame „paskiepyti“ baimės vakcina, TOKIOS meilės niekada nepatirsime. Sutinku su Johnu, kad absoliuti meilė padeda mums užmegzti ryšį *su tuo, kas iš tikrųjų esame*. Ir todėl tai gyvybiškai svarbu. Didelė nuodėmė užkirsti kelią tokiai Patirčiai.

O kaipgi susiformuoja vadinama „santykinė meilė“? Su ja esame gerai pažįstami. Nors Johnas kalba apie „užkimštus kanalus“, kurie neleidžia patirti tos absoliučios meilės, mano nuomone, priežastis yra įdiegta baimė ir ego. Tą baimę turėjau ir aš. Aš jos atsikračiau sulaukusi jau brandaus amžiaus. Bet, deja, ta „absoliuti meilė“ liko nerealizuota. Aš ją radau per meditaciją.

Teisingi psichologo žodžiai: „Kai mūsų skausmas yra paslėptas, jis supūliuoja“ ir tada „susiduriame su santykine meile“. Santykinę meilę iš tiesų galima lyginti su debesimis ir Saulės šviesa, kai „dangus užtemdytas debesų, santykinė meilė yra nepilna, nepastovi ir netobula. Tai nuolatinis šviesos ir šešėlių žaismas. Absoliučios meilės spindesys visa savo pilnatve gali prasiskverbti pro šešėlius tik

retomis trumpalaikėmis akimirkomis“. Mes ne visi esame psichologai ir savęs iš šalies nematome. Nors kartais save kontroliuojame, bet kaip dažnai visus mūsų gerus siekius nužudo ego. Laimingi užauga vaikai, kurie patiria besąlygišką tėvų meilę. O jeigu jų nebuvo? Aš nepamenu nei mamos, nei tėvelio meilės. Gyvenau „stichiškai“. Gal tie, kurie patiria tėvų meilę, paskui jos ilgisi, ima galvoti, kad meilę turi duoti kažkas kitas.

Johnas Welwoodas pabrėžia, kad būtent „čia ir gimsta viena fundamentaliausių žmogaus iliuzijų – mintis, kad mūsų laimės ir gerovės šaltinis slypi kažkur išorėje ir priklauso nuo kitų žmonių pritarimo, priėmimo ir rūpesčio“. O jei ir vaikystėje nebuvo jokios meilės iš aplinkinių, vadinamų „artimųjų“, kaip tada gyventi su meilės žaizda? Baisu žinoma, kai „vaikai susiduria su sąlygine meile, meile, kuria negalima pasikliauti arba kuria yra manipuluojama, jų širdyse susiformuoja baimės mazgas. Tai **pagrindinė meilės žala**, kuri psichoanalizėje vadinama „narcisistine žaizda“, nes žaloja mūsų, kaip individo, jausmus ir gebėjimą mylėti save. Ši trauma tokia skaudi, kad vaikai bando ją išstumti iš sąmonės. Taip gimsta nepasitenkinimas ir nepasitikėjimas kitais. Įgyjame „šarvus“ ir jų „dėka“ mes tampame bejausmiai. Iš viso to gimsta mūsų pasipiktinimas, kuris tampa galingiausiu ginklu mūsų gynybiniame arsenale. „Būtent nežinojimas, kad esame verti meilės ir mylimi – tokie, kokie esame – neleidžia šiai žaizdai užgyti. Manome, kad tai priklauso nuo kitų žmonių“. Iš tiesų, tada pradėdame kaltinti kitus. O kas gi mus tokius gydo?

Johnas rašo, kad reikia surasti meilės šaltinį. Taip, sutinku. Tas šaltinis ne kituose, o kaip tik priešingai – mumyse, tik jis buvo aklinai uždarytas. Ne visi susigaušo, kur yra tas Meilės šaltinis. Kurioje mūsų vietoje? Kas mums parodo pirštu į tai, kas padeda? Niekas. Anglų rašytojo D. H. Lawrence mintis: „Tie, kurie eina ieškoti meilės, atranda tik savo nesugebėjimą mylėti“, mane liūdina. Gaila ir skaudu, kad taip nutinka. Bet taip neturėtų būti, jei mes, suaugusieji, tai žinodami, imtume savo vaikus mokyti meilės ieškoti savo širdelėje.

Idėja, kad *kiti yra meilės šaltinis*, bet tik ne aš, mus klaidina. Mus pasmerkia „klaidžioti skausmo dykumoje“. Tik nekaltinkime savo vaikų: ko neišmokėme, to iš jų ir nesulauksime.

Gražūs danų filosofo Sørenio Kierkegaardo žodžiai, kad tikroji meilė priima kitą nepaisant jo trūkumų, tarsi pakyla virš jų. Ir šaunus jo patarimas mylėti kitus kartu su jų silpnybėmis, klaidomis ir netobulumais... Nereikėtų atsiriboti nuo mylimojo dėl jo silpnybių. Tačiau pradėti privalome nuo savęs: „Pirmas žingsnis, kurį galime padaryti, kad išlaisvintume pabaisą nuo šios naštos, yra

pripažinti, kad mūsų širdis yra užtvirta. O pažvelgę už šios tvoros galite rasti savyje sužeistą, nuo kitų atkirstą erdvę, kurioje įsigalėjo nemeilės jausmas. Jei sugebėsime su juo elgtis atsargiai, be spaudimo ir neigimo, atrasime didelį švelnumą, slypintį pačioje mūsų žmogiškumo šerdyje“.

Širdį įmanoma pagydyti tik besąlygišku atsidavus „meilės Dievui“. To ir moko meditacija.

.....

*Cituota su eroskosmos.org redaktoriaus leidimu.

** Daugiau apie autorių theosophia institute.org/ ir čia: johnwelwood.com

.....

MEDITACIJA – DVASIOS TIESOS IEŠKOJIMAS

Ir vėl apie meditaciją. Argi tai ne svarbiausia tema šiuolaikiniame nervingame pasaulyje, kuris smunka bala žino kur ir niekas rimtai nenusiteikęs jį gelbėti...? Kai didžiausių valstybių (ir kai kurių mažų taip pat) vadovai yra garbės ištroškę narcizai, pamišėliai ir įvairių dvasios ligų atstovai, kas lieka? Jų daug, jų rankose korporacijos, bankai ir ginklai, valdžia ir net bažnyčia su vyskupais. Dabar internete rašoma, kad JAV Prezidentą rinko daugiausia protestantai. O Rusų stačiatikių bažnyčiai (Русская православная церковь) vadovauja, kaip rašoma spaudoje, kažkoks buvęs banditėlis, o dabar apsirėdęs auksiniais rūbais šventina ginklus skirtus žudyti Ukrainos žmones. Tokie „dvasininkai“ vykdo nusikaltimus prieš žmogiškumą ir niekas negali jų sustabdyti. Negali, nes juos palaiko analogai – vadinami „masėmis“. Et! Bala jų nematė! Gal kada nors ir jie nušvis...

Mes geriau pasikalbėkim apie proto nuraminimą ir savo sielos gelbėjimą. Kai po kurio laiko gyvenimo tyloje protas aprimsta – žmogus pasikeičia: dingsta reakcingumas, o pats virsta mąstytoju, stebinčiu viską, kas vyksta jame ir aplink jį. Žmogus tampa sąmoningu. Ramybės nepraktikuojantis žmogus visada bus nenusipėjamas, protarpiais „reakcingas“ ir pavojingas tiek sau, tiek kitam. Kol žmogus nemoka kontroliuoti savo „vidinio turinio“, jis gali sužaloti savo sveikatą, gyvenimą, santykius. Jis gali prarasti viską ir nepastebėti grėsmių, pavojų. Daugybę skaudžių pavyzdžių iš mūsų gyvenimo kasdien transliuoja internetas ir spauda.

Kaip ryžtis meditacijai, jei net toks meditacijos meistras kaip Ošo „gąsdino“, kad meditatorius praras „save“? Ar ego yra tas „aš“, ar turime kitą „AŠ“, kuris yra kaip dievas žmogui? Ošo mėgo juokauti. Jei visko bijosite, nieko ir nesuprasite, nieko nepatirsite. Meditacija – jūsų pasirinkimas. Jei visko bijote, jei psichika jautri, – geriau nebandykite. Ieškokite kitų nusiramino „vaistų“, pavyzdžiui, knygų skaitymo, palaimos gamtoje.

Kai kas kelia klausimą, ar katalikas gali medituoti ir neišduoti krikščioniškojo tikėjimo? O kaip galėtų išduoti savo vidinį dievą, jei žmogus praktikuoja ego ramybę? NĖRA tame jokios išdavystės. Gana niekus taukšti!!! Bažnyčia sugalvojo siaubą baubą kunigams ir mums gąsdinti. Per keliolika metų meditacija ne tik neatskyrė manęs nuo tikėjimo Jėzumi Kristumi, – atvirkščiai, sustiprino tikėjimą Jo Žodžiu. Kitaip ir šios knygos nebūtų buvę. Pastebėjau, kad krikščionis visai nesidomi krikščionybe, turi tik maldaknygę ir tikrai ne visi suvokia, *kas ten parašyta*.

Ieškantys Dievo giliau analizuoja Kristaus Žodį, domisi mistikų darbais, kitomis tikėjimo formomis. TAI NE nuodėmė. Jėzus – Ramybės Mokytojas pats ieškodavo tylios vietos, kur galėtų pabūti vienas *su* savo Dievu Tėvu, – ne, PABŪTI DIEVUJE. „Ištirti“ Jame, Šventoje Dvasioje...Apie tai liudija Jo atsimainymo istorija.

Kol vadovausimės tik mums primestomis baimėmis, niekada neišsilaisvinsime iš ego, kuris siekia bet kuria kaina išlikti ir dominuoti. Kovoti su juo beprasmiška. Lai jis sau egzistuoja, o *aš galiu laikinai nuo jo atsijungti. Užmerkti akis ir paskęsti savo tyloje*.

LABAI blogai, kad bažnyčia nemoko nei kunigų, nei tikinčiųjų, KAIP TAPTI VIENU SU DIEVU TĖVU, o dar ir gąsdina. Meditacija/kontempliacija (prie tos temos dar grįšime) turi būti privaloma dvasine praktika visiems kunigams. Pirmiausia jiems, kad jie galėtų deramai ta patirtimi dalintis su tikinčiais. Pagaliau meditacija – tai galingas celibato problemos sprendimo būdas. Patyręs Gyvąją Dievo meilę savyje – kunigas nesieks fizinės meilės per moters kūną, kartais ir vaiko išnaudojimo. Kunigas bus apsaugotas nuo pedofilijos nuodėmės. Šuolaikiniai kunigai, kaip rašoma spaudoje, slepia savo „meilės ryšius“ bažnyčios pašonėje. Ką sakė Jėzus? Dvasioje vyras tampa moterimi, o moteris vyru, vanduo tampa vynu. Tai ne mano fantazijos. Tai Jėzaus metaforų paslaptis. Praėjo 2000 metų, o bažnyčia vis dar miega ar apsimeta mieganti? Reikia belstis į jos „duris“. Kunigus būtina mokyti Vienybės su Dievu Tėvu Jėzaus pavyzdžiu. Štai ką skelbė **evangelistas Tomas**:

„3 Jėzus tarė: Jei vadovai jums sakys, kad štai karalystė yra danguje, tu metu dangaus paukščiai pralenks jus; jeigu sakys jums, kad jinai yra mariose, tu metu žuvys pralenks jus. Tačiau karalystė yra jumyse ir šalia jūsų. Kai pažinsite

save, tuomet ir jūs busite pažinti ir sužinosite, jog esate gyvojo Tėvo sūnus. O jei nepažinsite savęs, tuo metu jūs esate varge ir jūs patys esate vargas.*“

Kam mums tas vargas, kai gyvenimą galime paversti džiaugsmu! Apie meditaciją prirašyta daug prieštaringų dalykų ir tai klaidina. Meditacijos mokymai tapo verslo rūšimi. Sunku pasirinkti gerus mokytojus neturint patirties. Daugybė „guru“ jus kviečia, pririša, kartais gąsdina... Už jų paslaugas reikia brangiai mokėti. Ne visi gali sau tai leisti. Pačiam pabandyti galima ir reikia. Ošo buvo už meditaciją be jokių guru. Pasitikėti verta tais meistrais, kurie yra apmokyti vienuolynuose, turintys ilgą meditacijos praktiką. Prie tokių priskirčiau vipassanos meditacijos meistrus.

Nuoširdus pasitikėjimas, kad Dievas, kuris jus sukūrė, kuris jums davė Dvasios Šviesą, jus globoja, yra svarbiausias orientyras gyvenime ir meditacijoje. Meditacija – ramybės ir tylos būseną pailsins kūną ir sielą. Jūsų čakros, apie kurias nieko neišmanote (mūsų organizmo liaukos, gaminančios hormonus ir fermentus, gydo be vaistų nuo moteriškų ir vyriškų ligų). Meditacija – tai tokia *dzin būseną*, kurios išmokti gali kiekvienas. Jos *būtina* išmokti, kad išvengtumėte „protingojo“ pasaulio pavojų, kad taptumėte sąmoningi, laisvi, fiziškai sveiki, dori, mylintys artimus ir tolimus žmones. Taip gyventi *gera*. **Taip gyventi įsakė Jėzus ir Buda.**

Nereikia jokių ašramų, jokių religijų, – mokė Ošo prieš palikdamas kūną. Savo mokiniams jis liepė palikti jo ašramą Punoje, keliauti į savo šalis, gyventi aktyviai tarp žmonių ir ten medituoti. Sakė: „Bus sunku“. Bet tik *taip* reikia gyventi. Ilgalaikis atsiskyrimas nuo žmonių pavojingas, ydingas, egoistiškas. Kai tai supratau, nebeberbiu „medituoklių“, kurie myli *tik save*.

Kaip medituoti tarp žmonių? Labai lengva. Eini gatve ir laviruoji minioje su visu sąmoningumu. Matai viską aplink ir save einantį. Eini gražiu takeliu. Eini ir kvėpuoji: keturi žingsniai įkvėpei orą, keturi žingsniai – iškvėpei ir aštuoni žingsniai – nekvėpuoji, bet eini. Pamatysite, kiek daug jėgų sutaupysite ėjimui, kaip bus lengva *skristi oru*. Pasijausite bekūnėmis būtybėmis. Medituoti galima visur. Darbo vietoje, norint pailsėti, autobuso stotelėje ar kelionėje. Išmintingi verslo vadovai sukuria puikias sąlygas darbuotojams, kad jie galėtų pailsėti ramybėje.

Tiesiog trumpam atsijunkite ir tarkite sau su šypsena: aš ne kūnas, aš ne protas. Taip mokė mane Ošo. Tokios meditacijos, nesiekiant nirvanos, visiško atsipalaidavimo, labai reikalingos tam, kad palengvintumėte gyvenimo našumą ir sumažintumėte stresą. O streso pilna kiekviena diena. Nuo tos akimirkos, kai atmerkiate akis lovoje, pradate nerimauti: „Oi, reikia skubėti į darbus. Oi, reikia gaminti šeimai

pusryčius...oi ...oi... oi...“ O galima tą patį daryti ramiai, džiaugsmingai, lengvai. Tiesiog reikia „išjungti ego baimes“.

Visai kas kita *gili meditacija*. Jai reikia pasiruošti. Reikia įsitikinti, kad iš tikrųjų galite skirti laiką tik sau ir niekas iš artimųjų jūsų nepasiges, niekas nepaskambins telefonu. Jis turi būti išjungtas.

Aš įpratau medituoti atsigulus ant kietesnio čiužinio. Kai atsigulu – atpalaiduoju visą kūną pagal „jogo mirties“ metodą. Darykite taip: įtempkite dešinės kojos raumenis ir atpalaiduokite, pajauskite, kad „kojos nebėra“. Įtempkite kairės kojos raumenis ir atpalaiduokite, paskui atpalaiduokite rankas, sėdynę, nugarą, pilvą, krūtinę, kaklą ir pagaliau galvą. „Pereikite“ vidiniu žvilgsniu per visą kūną ir pajauskite, ar tikrai esate „negyvi“. Jei taip, ramiai žvelkite užmerktomis akimis į erdvę prieš trečiąją akį (tarp antakių) ir stebėkite savo mintis. Pasistenkite valios pastangomis jas nuraminti. Be įtampos, švelniai. Kvėpuokite pagal pranajamą. Išmokite to. Tai labai supaprastintas metodas. Bet pradžiai, pabandymui labai tinka. Primenu: kai nekvėpuojate – mąstyti negalite. Kai išmoksite stebėti mintis kaip debesėlius danguje – ramybė ateis savaime. Tada sužinosite, ką reiškia šie „užkoduoti“ žodžiai:

„22 Jėzus išvydo žindančius kūdikius. Jis tarė savo mokiniams: Šitie žindantys kūdikiai panašūs į tuos, kurie įžengia karalystėn. Jie tarė: Vadinasi, karalystėn įžengsime, tapdami kūdikiais? Jėzus tarė jiems: Kai iš dviejų padarysite vieną, ir kai vidų padarysite kaip išorę, išorę kaip vidų, ir viršų kaip apačią, ir kai vyrą, ir moterį padarysite vienu taip, kad vyras nebūtų vyras, moteris nebūtų moteris, kai padarysite akis vietoj akies, ir ranką vietoj rankos, ir koją vietoj kojos, atvaizdą vietoj atvaizdo, tuomet įžengsite į [karalystę].*“

.....

Pamėginkite patys sau atsakyti, *kodėl tie žindantys kūdikiai panašūs į tuos, kurie įžengia karalystėn?* Pasufleruosiu: kūdikiai yra tyros sielos, neužteršto proto, švarios sąmonės žmoğučiai, – ir mums dera tokiais tapti...Jums niekas nepadės *tokiais* tapti? Bažnyčia moko nebent dievobaimingumo, o su baimėm toli nenuvažiuosime. Nebent iki garsiosios Vasaros gatvės...Baime lengva manipuliuoti. Geriau jau jūs tikėkite Jėzaus, mistikų, šventųjų, nušvitusiujų mokymais, – tokių žmonių yra visose religijose.

.....

*Tomo evangelija

.....

KUR SLEPIASI MEILĖ?

/praleistas skyrius/
.....

V dalis

NIRVANA

„Nirvana“ – sakralus budizmo žodis. Labai norėjau jus supažindinti su bene garsiausiu Vakarų budizmo meditacijos meistru amerikiečiu Džozefu Goldsteinu, kuris jums ir paaškins šio žodžio prasmę. Jis yra garsiosios knygos „Vieninga Dharma“ autorius. Krikščioniams ir visiems pasaulio žmonėms jis sako: sekite proto ramybės keliu ir pasieksite Kristaus širdį. Šventoji Dvasia yra VIENA ir VIENINGA. Mane šis autoriaus nudžiugino žodžiais apie meditaciją, kurią palygino „...staigiam žaibo blyksniui, kuris apšviečia dangų“.

Kai skaitau spaudoje ir internete apie krikščionybės dvasinę krizę, dažnai pagalvoju: „Kaip būtų puiku, jei bažnyčioje atsirastų krikščioniška meditacija kaip, pavyzdžiui, tylaus susikaupimo dvasinis veiksmas po mišių“. Kai po kurio laiko man į rankas pateko budisto Dž. Goldsteino knygos, ta mintis dar labiau sustiprėjo. O juk iš tiesų, Rytus ir Vakarus jungia VIENA ir VIENINGA DVASIA. Tik protas skaldo pasaulį į įvairias dalis. Prie to prisideda visos religijos. Budizmas – ne religija, o dvasingumo mokykla. Vakaruose pabrėžiama, kad žmogus yra laisva asmenybė, kuri pati sprendžia savo santykį su pasauliu ir Dievu. Tačiau ar tikrai ji laisva? Greičiau palikta laisvam gyvenimui. Budisto požiūriu, vakarietis yra užangažuotas daugybės skirtingų požiūrių į pasaulį ir į save. Racionalistinis mąstymas žmogų ne išlaisvino, o įkalino prie atskirų šio pasaulio fragmenų. Psichologai sukūrė virš šimto koncepcijų apie žmogų! O kas jį „surinks“ į vieną Žmogų? Kas pririš Žmogų prie Gyvojo Dievo? Budisto kelias veda į tą Šaltinį, nes kito ir nėra. Vidinė Šviesa arba Nirvana turėtų būti visų mūsų tikslas.

Dž. Goldsteinas perėjo per visas svarbiausias budistinio kelio mokyklas, jas apibendrino ir atskleidė savo patirties įžvalgas. *Kelias į save* žmogų išlaisvina iš proto stigmų, padeda jam gyventi pasaulyje darniai ir dvasingai. Dalintis dvasingumu – budisto priedermė.

Kadangi savo knygoje Dž. Goldsteinas mini ir cituoja krikščionių mistikus, tai rodo, kad visų mūsų kelias veda į vienybę Dvasioje, Dharmos lauką. Manau, kad pravartu būtų pagalvoti apie galimybę mokytis meditacijos pas budistų vienuolius. Jie geriau tai išmano už katalikus. Būtų nuostabu kviesti bendrai maldai-meditacijai po bažnyčios stogu ir budistus. Tačiau tam reikia kitokios bažnyčios. Katalikai pas save budistų neįsileis. O gaila. Tai atgaivintų bažnyčią. Ramybės praktika išugdė ne vieną krikščionių mistiką. Apie tai jau buvo rašyta. Indų mistikas Ošo yra sukūręs apie šimtą meditacijų, iš kurių galima pasirinkti tinkamą sau. Ošo knygoje „*Meditacija. Vidinės ekstazės menas*“ yra meditacijų skirtų grupėms. Krikščioniams verta dažniau prisiminti Jėzaus žodžius :

Jn 14, 15. „Tai dienai atėjus, jūs suprasite, kad aš esu savo Tėve,

ir jūs manyje, ir aš jūmyse.

²¹ Kas pripažįsta mano įsakymus ir jų laikosi,

tas tikrai mane myli.

O kas mane myli, tą mylės mano Tėvas,

ir aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu.“

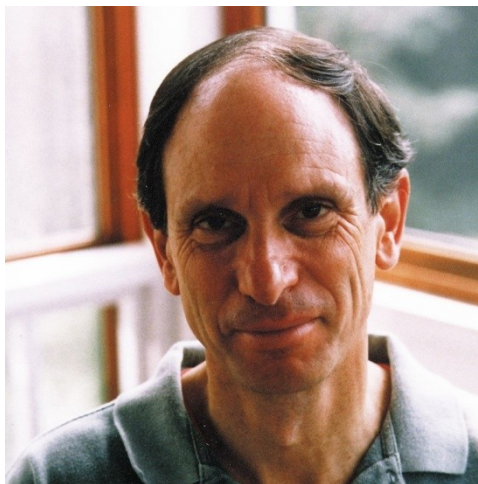
KAIP, kokių būdu aš galėčiau BŪTI JAMĖ, kas mane TO išmokys? Kunigai to mokytis negali. Nemoka. Bet ar žinote, kad Popiežius Pranciškus jau seniai ir atvirai ragina krikščionis užsiimti meditacija arba kontempliacija. Toliau knygoje rasite Jo Šventenybės žodžius. Nesantaika ir moralinis pakrikimas krikščioniškajame pasaulyje rodo, kad dvasinės vienybės nesiekia ir visos krikščioniškos bažnyčios, užsidariusios už storų durų. Neužilgo gali pablogėti bendra padėtis Žemėje dėl klimato kaitos ir kitų pasaulio iššūkių. Kaip tai išgyvensime? Reikia jaunus žmones mokytis dvasinės stiprybės. Tai būtų bažnyčios priedermė.

.....

VAKARŲ BUDIZMAS KRIKŠČIONIŠKAME PASAULYJE

Vakarų budizmo mokytojas ir tyrinėtojas Josephas Goldsteinas (1944) vienas pirmųjų Amerikoje ėmė praktikuoti ir skleisti po visą pasaulį vipasanos metodą. Kartu su **Jacku Kornfeldu ir Sharon Salzbergu** jis įsteigė **Insight Meditation Society** (IMS). Jis yra daugelio populiarių knygų apie budizmą autorius. Jis yra IMS vadovaujantis mokytojas, visame pasaulyje vykstančių vipasanos meditacijų vadovas. Savo knygoje „*One Dharma*“ („Vieninga Dharma“), išleistoje 2002 m., jis pristatė integruotą Theravada, Tibeto ir Zen tradicijų sistemą. „Vieninga Dharma“ – tai

„Vieninga Dvasia“. O juk Ji ir iš tiesų yra vieninga ir VIENA. Kas gali Ją pasisavinti? Budistai tokio tikslo tikrai neturi, – atvirksčiai, jie dalinasi savo dvasine patirtimi.

Josephas Goldsteinas

Kitoje knygoje, „*Dėmesingumas. Praktinis pabudimo vadovas*“, Dž. Goldsteinas pristatė šiandien besiformuojančios **Vieningos Dharmos** idėją, jungiančią įvairias budizmo tradicijas ir praktikas. Dž. Goldsteinas teigia, kad pagrindinis **Vakarų Dharmos** bruožas yra dėmesys išminčiai ir tikrajam patyrimui, o ne tam tikrų mokymų doktrinoms. Pasaulyje (ir Lietuvoje) veikia **Vipassanos asociacija**, kuri griežtai laikosi nustatytų elgesio bei Dharmos nuostatų ir niekada jų nekeičia. Autorius knygoje nagrinėja pagrindinius budizmo principus, bendrus visoms tradicijoms, analizuoja Vakarų budizmo praktikos pavojus ir pateikia supratimą apie Dharmos vienybę, ne kaip padriką bet kokių tradicijų ir praktikų mišinį, o kaip *vaisingą ir visapusiškai praturtinantį dialogą*.

Nuo 1967 m. Dž. Goldsteinas mokėsi ir praktikavo įvairias budistinės meditacijos formas, vadovaujamas žinomų Indijos, Mianmaro (Birmos) ir Tibeto mokytojų, o nuo 1974 m. visame pasaulyje veda meditacijos rekolekcijas, skirtas Vipassanos praktikai ir mylinčiam gerumui. Dž. Goldsteinas yra knygų „*Dėmesingumas. Praktinis pabudimo vadovas*“, „*Rami širdis*“, „*Nušvitimo meditacija*“ ir „*Nušvitimo patirtis*“ autorius. Neįmanoma kalbėti apie budizmą nepaminėjus Jo Šventenybės Dalai Lamos. Jis įvertino Dž. Goldsteino nuopelnus ir jo knygai parašė pratarbę. Ji atspindi budizmo santykį su pasauliu. Gavau leidimą cituoti žurnalo eroskosmos.org* tekstus. Džiaugiuos, kad galiau tą pratarbę paskelbti ir jums.

.....

H.H. DALAI LAMOS PRATARMĖ

Budizmas skirtingais laikais ir skirtinguose regionuose vystėsi skirtingai, tačiau Dharmos esmė išlieka ta pati. Pagrindinis Budos tikslas buvo, kad visos būtybės

rastų ramybę ir išsivaduoję iš kančių. Jo mokymas, kad, kai tik įmanoma, turime padėti vieni kitiems ar bent jau vengti kenkti kitoms būtybėms, galioja visur, nepaisant tautinių, kalbinių, religinių ir kultūrinių sienų.

Budos mokymo esmė yra mintis, kad kiekvienas žmogus turi galimybę pasiekti pabudimą ir tobulumą, o šios galimybės įgyvendinimas yra asmeninių pastangų reikalas. Buda teigė, kad kiekvienas individas valdo savo likimą, kartu pabrėždamas, kad kiekvienas žmogus gali pasiekti nušvitimą. Judėjimas link šio tikslo reikalauja, kad būtume gailestingi, rūpintumėmės kitais ir nebūtume egocentiški. Nesvarbu, ar esate budistas, - šias savybes bet kuriuo atveju verta ugdyti.

Pastaraisiais dešimtmečiais dėl transporto ir ryšių plėtros mūsų pasaulis tapo atviresnis. Kartu tai leido daugeliui žmonių, gyvenančių Vakaruose, geriau susipažinti su budizmu. Dėl to pamatėme budizmo tradicijos klestėjimą naujuose regionuose, o tai ne tik leido mokiniams atrasti kitokias praktikos rūšis, bet ir suteikė budizmo mokytojams galimybę pažinti vieni kitus, pasidalinti patirtimi. Būdamas jaunas žmogus, gyvenantis Tibete, aš pats turėjau tik miglotą supratimą apie tai, kaip Dharma buvo praktikuojama kitose pasaulio vietose. Per daugelį metų, kai tapau pabėgėlis, sutikau daug kitų budistų. Tai man labai padėjo geriau suprasti jų tradicijas, tuo pačiu labiau gerbti kitus religinius mokymus. Pamačiau, kad gilesnis kitų dvasinių praktikų ir tradicijų supratimas gali praturtinti patyrimą, nes labiau tikėtina, kad vienas su kitu elgsimės pagarbiai. Kitose tradicijoje mes dažnai pastebime dalykus, kurie padeda mums visapusiškai įvertinti savuosius.

Josephas Goldsteinas didžiąją dalį savo gyvenimo paskyrė Dharmai ir yra mokytojas Nušvitimo meditacijos draugijos įkūrėjas. Jis demonstruoja naują budizmo pavyzdį, kuris šiandien gimsta Vakaruose. Jis nėra griežtas vienos tradicijos šalininkas, o, priešingai, mokosi pas skirtingus mokytojus, savo praktikoje derindamas įvairių budizmo linijų aspektus. Toks požiūris mums žinomas iš istorijos. Budizmas dažnai gaudavo naują impulsą vystytis, kai iš esamų tradicijų susiformuodavo nauja sintetinė kryptis. Budizmo praktika, kad ir kur ji būtų kilusi, apima tam tikrus esminius elementus, tokius kaip dėmesingumas, meilingas gerumas, užuojauta, neprisirišimas ir išmintis. Būtent šias universalias temas Džozefas nagrinėja savo puikiai pavadintoje knygoje „Vieninga Dharma“.

.....

Taigi, kas yra NIRVANA?*

Dž. Goldsteinas pasakoja, kad vienas dalykas, įkvėpęs jį rašyti šią knygą, yra tai, kad skirtingų tradicijų mokytojai skirtingai kalba apie išsivadavimą ir jis suvokė, kad šias priešingas nuomones reikia ir galima išlaikyti viename kontekste. Iš tiesų, kas nėra girdėjęs žodžio „Nirvana“? Džozefas su šypsena pasakoja, kad „nirvana“ jau seniai tapo populiarios kultūros dalimi. Jis „giriasi“, kad teko lankytis restorane tokiu pavadinimu, klausytis grupės „Nirvana“ muzikos, o „United Airlines“ turi reklaminį šūkį „Kiekvieną dieną skrendu į Nirvaną, įsigykite bilietą šiandien!“.

Indijoje žodis *nibbana* taip pat vartojamas visur kaip ir žodis *nirvana* Vakaruose ar Tibete. Džozefas patikslina, kad „***nibbana* reiškia beaistrę proto būseną, laisvą nuo užtemimų ugnies, ir kuo protas šaltesnis, tuo arčiau *nibbanos***“. Džozefas pataria stebėti, kaip „**dienos bėgyje mūsų protas kartais krenta į santykinę beaistrę būseną**“, stebėti skirtumą tarp „**būsenos apimtos aistros ir būsenos, kai geismas liovėsi**“. Reikia pačiam įsitikinti, ar sugebate jausti beaistriškumą, t.y. laisvę nuo aistros pančių net tada, kai troškimas yra malonus? Ošo irgi mokė save stebėti. Tai universalus meditacinio gyvenimo metodas. Tada matysime, kad širdies atvirumo būseną lydi drąsa ir sąmoningumas, o *nibbanos* savybės yra lengvumas, laisvumas, ramybė.

Pritardamas kitam budistui Džozefas sako, kad *nibbanos* neaistringumas nuolat maitina ir palaiko mūsų gyvenimą, nes jis užgesina godumo, pykčio ir kliesių liepsnas galvoje. Gyvenimas būtų neįmanomas, jei ši liepsna siautėtų nuolat. Laikina *nibbana* – tai laikinas užtemimo išnykimas. Aukščiausia *nibbanos* būseną pasiekama, kai užgęsta visos užtemimo jėgos. Meistras pataria, kad naudinga pamatyti ir patirti

trumpalaikę nibbanos būseną, nes ji nukreipia mus į absoliučios tikrovės, besąlyginės „**absoliučios ramybės**“ patirtį“. Kas trukdo krikščioniui išbandyti tas būsenas? Argi ne tos pačios ramybės linkėjo savo apaštalams Jėzus?

Deja, žodžiai yra riboti ir neįmanoma jais aprašyti būseną, apibūdinamą kaip *nemirtinga, absoliuti ramybė, laisvė ir pan.* Pasak Budos, kurį cituoja Džozefas, „**galutinis dvasinio kelio tikslas yra šventas gyvenimas...neturintis tikslo siekti privilegijų, garbės ir šlovės**“...Nepajudinamas ir galutinis proto išlaisvinimas yra šio švento gyvenimo tikslas, jo šerdis, vainikas.

Knygoje Džozefas aptarinėja labai sudėtingas ir ne budistui sunkiai suvokiamas įvairių budizmo tradicijų aprašymus. Užfiksavau šią Džozefo mintį: „**kai protas yra susikaupęs ir tvirtai fiksuotas į meditacijos temą, kliūtys negali atsirasti. Susikaupimas yra tarsi tvora, apsauganti mus nuo netikėtų svečių; jie niekur nedingsta, bet į mūsų namus nebegali patekti. Kadangi susikaupimas laikinai išvalo protą nuo kliūčių ir trikdžių, galime aiškiau suvokti tikrovę, todėl šis etapas padeda pagrindą išminties ugdymui. Kai protas ilgą laiką sugeba išlikti pastovus ir beaistris, pastoviai dėmesingas ir susitelkęs, lengviau pereiti į kitą etapą...**“ Taip vyksta dvasinis kilimas...Iš karto prisiminiau Platono ir orfikų „kilimo“ įvaizdį. Pagaliau, visos tos meditacinės būsenos ir tikslai galutiniame rezultate veda į **kilimą pas Dievą, Vidinę Šviesą, nušvitimą**. Nieko kito ir nėra.

Mokytis meditacijos verta. Autorius įspėja, kad **palaimos būseną, kurią daugelis „budistų“ akcentuoja – dar ne nušvitimas**. Ekstaziškesnės proto būsenos nėra kelias, vedantis į išsivadavimą, – rašo Džozefas. Tibeto Dzogchen mokymai pabrėžia sąlygotumą palaimos, aiškumo ir minčių nebuvimo patirtį.

Džozefas įspėja medituotojus, kad mokymosi eigoje nutinka toks netikėtas „**baimės, kartėlio ir pasibjaurėjimo laikotarpis**“, kai medituojantis žmogus pamato *visišką sąlyginių reiškinių nepatikimumą*. Tai toks savotiškas pasibjaurėjimo šiuo pasauliu reiškinys. Bet ar jums taip irgi nenutinka, kai kasdienybėje, stebint tai, kas vyksta pasaulyje, iš tiesų darosi šlykštu, dingsta viltis? Niekas negali mums suteikti absoliučios laimės ir visiško saugumo. Toks patyrimas vadinamas „kilimėlio vyniojimo etapu“, kuomet medituojantys sustabdo praktiką, susivynioja kilimėlį ir išeina. Šis laikotarpis turi daug panašumų į būseną, kurią šv. Kryžiaus Jonas pavadino „tamsiąja sielos naktimi“. Tačiau nutraukti praktikos nederėtų. Reiktų ir toliau gilinti savo meditacijos patirtį per naujas įžvalgas, kol galiausiai pasiekiamas etapas, kai „protas įgauna tobulą pusiausvyrą ir išlieka ramus tarp besikeičiančių reiškinių“, kai nebėra nei geismų, nei siekių, net noro toliau kvėpuoti, toliau jausti.

Meistras aiškina, kad budizmas nebeteikia pirmenybės maloniems potyriams vietoje nemalonių. Svarbu pasiekti būseną, kai protas įgyja subtilią ir lengvą būseną. Tai yra laimė, pranokstanti viską, ką žinojome anksčiau. Kai keliautojas kerta sausą ir nederlingą dykumą – netikėtai aptinka gausią, derlingą oazę. Tada praktika nebereikalauja pastangų. Šitokią viršūnę pasiekti gali ne kiekvienas drąsuolis. Džozefas pasakoja ir apie nušvitimo etapus, kai protas pasiekia tokią tobulą pusiausvyrą, kurioje nebelieka potraukio ar pasipriešinimo, kai sąmonės srautas gali staiga nutrūkti. Tuo metu protas atsiveria, suvokia ir pasiekia „nibbaną, besąlyginį, negimusį“...Tai paskutinis kelionės etapas – kančia nutrūksta.

Buda ši besąlyginį patyrimą apibūdino taip:

„Yra sfera, kurioje nėra nei žemės, nei vandens, nei ugnies, nei vėjo... nei šio pasaulio, nei sekančio pasaulio, nei saulės, nei mėnulio. O ten, sakau jums, nėra jokio pavidalo, jokio judėjimo, jokio buvimo, nei išnykimo, nei atsiradimo: [tai] neįsitvirtinusi, neveikianti, neturinti atramos. Tai ir tik tai yra kančios pabaiga (Nibbana Sutta).“

.....

* Čia pateikiu tik trumpą Džozefo Goldsteino knygos „Vieninga Dharma“ anotaciją, o jums rekomenduoju perskaityti visą knygą: Джозеф Голдстейн „ЕДИНАЯ ДХАРМА. ЗАРОЖДЕНИЕ ЗАПАДНОГО БУДДИЗМА“. Mano paryškinimai. Citatos verstos iš žurnalo eroskosmos.org.

.....

IŠTIKIMYBĖ TIESAI*

Tęsiame pokalbį su Džozefu Goldsteinu, kuris teigia, kad tikėjimas arba pasitikėjimas – vienas iš dvasinių gebėjimų ir galinga parama mūsų pasirinktame kelyje. Tai, ką darome su tikėjimu, visos erzinančios abejonės, galinčios susilpninti mūsų pastangas, praranda savo galią. Dž.Goldsteinas knygoje „Nušvitimo patirtis“ moko remtis savo vidine šviesa, dvasine patirtimi, kuri yra kelias į laisvę. Rekomenduoju jums nedidelę ištrauką iš minėtos knygos, kuri man patiko dėl Budos mokymo: vos keli sakiniai atskleidžia budizmo esmę.

Dž.Goldsteinas rašo, kad yra įvairių tikėjimo tipų. Mažiausias tikėjimas tolygus pasitikėjimui arba ištikimybei kažkam ar dėl kažko, kuris atsiranda vien iš saugumo ir komforto jausmo. Pasitikėjimas kitu mus stiprina, ramina. Bet gilesnis tikėjimas ar atsidavimas gali apakinti. Aukštesnio tipo tikėjimas atsiranda tada, kai galime paliudyti ir įvertinti tam tikras mūsų tikėjimo nusipelnusio žmogaus savybes, tokias

kaip išmintis, meilė, atjauta. Toks pasitikėjimas labai padeda *tam*, kuriuo pasitikime, nes aukštas įvertinimas yra sveikų proto savybių pripažinimas, o tai skatina mus ugdyti tokias pačias savybes savyje. Bet kaip dažnai mes nusiviliame kitu žmogumi, kuruo pasitikėjome, ar valtybės vadovu, kurį rinkome, arba religija, kuria tikėjome, bet praradome tikėjimą, ne dėl jos pačios, o dėl jos „šventikų“ elgesio...Kodėl? Kaip atskirti, kuo dera sekti, o kuo – ne?

Džozefas sako, kad „egzistuoja toks tikėjimas ir atsidavimas, kuris kyla iš mūsų pačių tiesos patirties. Kai mūsų patirtis tampa vis gilesnė, ir kai ima veikti mūsų protas ir kūnas, pradedame jausti vis didesnę džiaugsmą ir nepajudinamą pasitikėjimą Dharmos tiesa. Šis tikėjimas grįstas ne akla emocija ar kieno nors kito savybių vertinimu, o kyla iš patikrintos nušvitimo patirties. Tai, savo ruožtu, veda į didžiausią pasitikėjimą Dharmos tiesa. Apie Dvasios Tiesą krikščionys žino iš evangelijų.

Dažnai mes kaip akli kačiukai sekame paskui šio pasaulio „didvyrius“ save užmiršę. Kai žmogus savęs nepažįsta, jis tiki kitais. O dabar apmąstykite tuos nušvitusio meistro žodžius ir paskaitykite spaudą...Ten rasite didžiules grupes besipykstančių žmonių, kurie seka savais dievukais ir mušasi tarpusavyje. Kai Buda buvo jau arti mirties, Jo mylimas mokinys Ananda paklausė, kas nuo šiol turėtų būti jo mokytoju. Buda atsakė savo mokiniui:

„Būk pats sau šviesa. Būk pats savo prieglobsčiu.

Neieškokite išorinių prieglobsčių. Tvirtai laikykitės tiesos kaip šviesulio naktį. Tvirtai laikykitės tiesos, nes ji yra jūsų prieglobstis. Ieškokite prieglobsčio tik savyje. Ir tie, o Ananda!, kurie dabar arba po mano mirties taps *patys sau šviesa* – tegul niekada nesirenka išorinių prieglobsčių, tegul tvirtai laikosi tiesos, matydami joje savo šviesulį, tegul tvirtai laikosi tiesos, matydami joje savo prieglobstį, ir tegul jie neieško prieglobsčio niekur kitur, išskyrus save, tada jie pasieks didžiausią aukštumą ir viršūnę, švytinčią kaip deimantas. Tačiau jie turi degti pažinimo troškimu ir laikytis vidinės ieškojimo laisvės.

Taigi, VIDINĖ ŠVIESA jungia visus pasaulio žmones, bet, deja, dar ne visi laisvi nuo savo „dievukų“ ir religinių dogmų.

.....

*Rekomenduoju nuostabią Dž. Goldsteino knygą rusų k. „Опыт Прозрения“. Lietuviško vertimo nėra.

.....

BŪTI DVASIOS KARIU

Kariauti ego mėgsta. Šiuo metu pasaulis tiesiog paniręs į karus. Kalbėti TOKIU laiku apie dvasinę kovą su savo ego – puiki tema pokalbiui. Argi ne nuo to ego ir prasideda visi karai? Jums jau pažįstamas budistas Džozefas Goldsteinas knygos „Vieninga Dharma“ skyriuje „Karys“ teigia, kad *meditacija yra natūralus žmogaus dvasinis poreikis*. Kai gyvenimo aplinkybės smarkiai pasunkėja, reikia mokėti iškęsti visus iššūkius ramiai, tyliai ir *nekarinaigai*. Tai nelengva. Tokiais atvejais reikia sukaupti *visą valią ramybei* ir...tapti „dvasios kariu“. Tik toks „karys“ gali įveikti ego pasipriešinimą griebtis ginklo. Kai esi užpultas, joks ginklas išsigelbėti nepadės. Jėzus pats ėjo ant kryžiaus be baimės, nors buvo nekaltas. Jis buvo tikras Dvasios Karys. Kaip to išmokti? Ieškome stiprybės, pasakytų katalikas, Šventojoje Dvasioje. O kaip tokiu atveju veikia budistas?

.....

Ar jums teko skaityti Carloso Castanedos knygas? Man teko. Tik senokai. Sovietmečiu. Tada vienas kolega suorganizavo rotoprintu spausdintą knygą „Kelionė į Ikstlaną“. Puslapiai buvo pajuodę, bet kokie jie buvo brangūs! Daug kam tada protas ėmė judėti priešinga sistemai kryptimi...Jos pagrindinis herojus Donas Chuanas kalbėjo apie būtinybę vyrams ir moterims* turintiems žinių ir mąstymo patirties tapti panašiais į karius. Dž. Goldsteinas patvirtina, kad „ši mintis – būti kariu – puikiai tinka meditacijos praktikai. Karys gyvenime viską priima kaip asmeninį iššūkį ir į viską, kas nutiks, reaguoja nesibodėdamas, nesiskųsdamas ir nesigailėdamas“. Daugumai žmonių svarbiausia, ar jiems pritars kiti, nes patys bijo prisiimti atsakomybę, o „kariui“ svarbiausia nepriekaištingumas *prieš save patį*. „**Nepriekaištingumas yra gyvenimas nušviestas reikalavimų sau pačiam iki smulkmenų ir visų jų aprėpties. Tai, ką mes darome čia, yra bandymas suprasti save, tai yra pats kilniausias darbas iš visų. Tai godumo, neapykantos, iliuzijų ir bukumo pašalinimas iš mūsų proto; tai išminties ir mylinčios užuojautos ugdymas. Tai sunku ir gyvenime pasitaiko retai, bet tai įmanoma tik stipriai susitelkus į tobulumą**“.

Džozefas kaip ir Ošo sako, kad nereikia vykti „kur nors į Meksikos dykumą ar įsikurti Himalajų oloje“. Visas darbas – susitelkti į save, savo proto savybių ugdymas, kad jis pasikeistų, kad gebėtų „pabusti“. Džozefas cituoja Hermano Hessės knygą „Sidharta“, kurioje aprašomas „kario tapsmas“ tik kitokiame kontekste nei Kastanedos karys.

„Sidharta sakė, kad praktika jam suteikė tris gebėjimus: mokėjimą mąstyti, mokėjimą laukti ir gebėjimą labai ilgai išbūti be maisto. Trys proto savybės – trys kario savybės. Gebėjimas mąstyti šiame kontekste reiškia aiškumą visame kame ir gebėjimą nesivelti į tai, kas vyksta, ir į tai neįklipti. Aiškumas kūno atžvilgiu – tai nuolatinis laikysenos, kvėpavimo, fizinių elementų sąveikos suvokimas ir saiko pojūtis miegui ir maistui. Galiausiai, tai yra gebėjimas subalansuoti visų rūšių kūno energijas. Proto aiškumas – tai emocijų, minčių ir visų psichinių būsenų sekimas – gebėjimas neišitraukti į tuščią sąmonės sukurį, išlaikant pusiausvyrą ir regėjimo aiškumą virš viso srauto“.

Taigi, raketomis iš pabūklo šaudyti – didelės dvasinės jėgos nereikia: pakanka nekęsti prieš. Tačiau turėti drąsos išlikti atviram ir jautriam bet kokių galimybių akivaizdoje, – nelengva. Sidharta nepriėmė nei savo draugų, nei tėvų, nei mokytojų tikėjimo. Jis norėjo *pats atrasti tiesą*, o šio siekio drąsa atskleidė jam plačiausią patirties spektrą. Na, aš nenoriu pasakoti tos knygos, nes siekiu tik jus sudominti. Sidharta mokė būti atvirais ir drąsiais, visų savo išgyvenimų pasekmes prisiimti sau su šypsena lūpose ir ramiai pasiruošus kančiai. Sidhartos neišgąsdino ir nepavertė vergu griežtas reikalavimas laikytis sistemos taisyklių. Dvasinės drąsos galia reiškia ryžtą eksperimentuoti, tyrinėti ir pačiam išbandyti tai, kas turi prasmę jam pačiam.

Katmandu. Budistai myli ir Budą, ir Jėzų. Foto Neringos Kuznecovaitės.

„Būtent tokia drąsa, kario drąsa, yra būtina nuoširdžios meditacijos praktikoje, kurios procese ji vystosi. Reikia dvasinės stiprybės, kad sėdėtum nepaisant skausmo ir su visu vidiniu sąžiningumu nebandytum jo užmaskuoti. Tiesiog sėdėtum ir priimtum visa tai neišleidžiant jo iš akių ir nugalėtum jį įveikdamas savo baimę. Šis proto buvimas būtinas pasineriant į savo būties bedugnės gelmę, kur atsiskleidžia giliausi mūsų proto ir kūno elementai“. Iš pradžių tai gali labai trikdyti ir kelti nerimą. Kas meditavo, – tai žino ir patyrė.

„Reikia drąsos ir mirti“, – rašo Džozefas. O juk kiekvienam be išimties reiks pažvelgti mirčiai į akis. Meditacijos metu teks patirti mums taip brangios sąvokos „aš“ mirtį, išgyventi savo mirtį liekant gyvam, – tam tikrai reikia „kario tvirtybės ir bebaimiškumo, apsiginklavirusio nepriekaištingumo dorybės“, – rašo patyręs budistas.

Budisto patirtis telpa į šią formulę: Sidharta mokėjo mąstyti, laukti ir pasninkauti. To reiktų mokytis ir mums. Linkiu jums susirasti tą knygą ir pamėginti „kario“, kuris nieko nežudo, dvasinės duonos kvapo. Medituojantis žmogus žino, koks tai būna nuostabus kvapas ir kokia tos duonos saldybė!

Tapti kariu yra puikus ir įkvepiantis pasiekimas. Tačiau niekas, net geriausias mokytojas, negali to padaryti už jus. Kiekvienas, kuris eina nušvitimo keliu, turi tai atlikti pats. Išlaikykite sąmoningumo būseną iš akimirkos į akimirką, aprėpdami viską, kas vyksta jūsų akiratyje. Tai pasiekama valios pastangomis. Visa meditacijos praktika galiausiai veda prie tos - Dvasinės Šviesos.

.....

*vyrams ir moterims – budizme žmonės pagal lytį neskirstomi, aukščiausio dvasingumo gali pasiekti tiek vyrai, tiek moterys. Tik sisteminės religijos žmonės skirsto pagal lytis ir vieną kitai priešpastato.

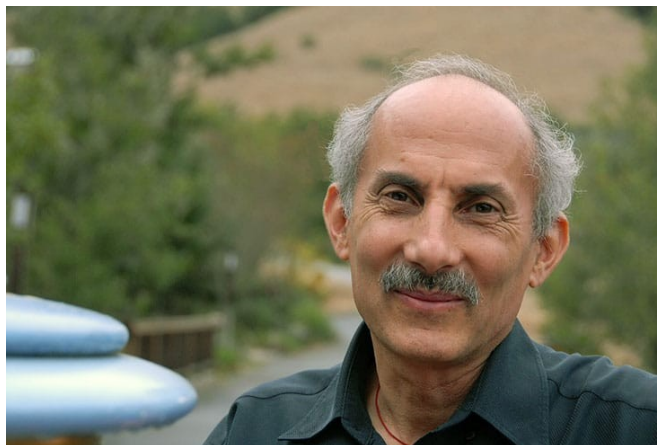
**Karlosos Kastanedos knygą „Kelionė į Ixtlaną“ (*Journey to Ixtlan: The Lessons of Don Juan*, 1972 m.) perskaičiau apie 80-sius metus atspausdintą rotaprintu gūdžiais sovietmečio metais ir ji mane, tiesą sakant, gerokai sukrėtė. Tokios knygos tada buvo draudžiamos, bet kažkas išvertė ir padaugino. Drąsių karių buvo ir tada. Castaneda gimė Peru. XX a. šeštajame dešimtmetyje persikėlė į JAV, studijavo antropologiją Los Andželo universitete. 1962 m. įgijo bakalauro laipsnį 1973 m. tapo filosofijos mokslų daktaru. Studijuodamas pradėjo rašyti autobiografinių knygų seriją apie patirtį, įgytą pas indėnų jakių šamaną don Chuaną. Pagal šią medžiagą jis apgynė savo daktaro disertaciją. Kastanedos knygos susilaukė didelio populiarumo. XX a. paskutiniame dešimtmetyje Kastaneda vėl iškilo į viešumą aiškindamas apie toltekų išmintį Tensegriti. Savo idėjoms populiarinti įkūrė kompaniją Cleargreen Incorporated.

.....

IŠMINTINGA ŠIRDIS

Būtų didelė skriauda mano skaitytojams, jei nepasidalinčiau dar viena įkvepiančia knyga. Kiekviena Knyga, kuri moko dvasingumo, yra neįkainojama. Panašių knygų skaičiau ir daugiau, tik, deja, mano knygos galimybės yra ribotos. Kitas labai garsus ir gerbiamas Vakarų meditacijos ir budizmo mokytojas DŽEKAS KORNFELDAS knygoje „IŠMINTINGA ŠIRDIS“ * pasakoja apie Theravada tradiciją. Jis buvo Ajahn Chah mokinys. Jis buvo budistų vienuolis Tailande, Mianmare (Birmoje) ir Indijoje. Nuo 1974 m. Džekas mokė medituoti įvairiose pasaulio vietose. Daugelį metų jo darbas buvo sutelktas į didžiųjų Rytų dvasinių mokymų integravimą ir Mokymo pristatymą Vakarų studentams ir visuomenei. Jis įgijo klinikinės psichologijos daktaro laipsnį. Džekas yra vyras, tėvas, mokytojas ir „Insight“ meditacijos draugijos

bei „Spirit Rock Center“ įkūrėjas. Jis parašė eilę knygų: „Kelias širdimi“, „Budos mokymai“, „Po ekstazės – skalbimas“ ir kt. Dabar pareferuosiu glaustai apie Dž. Kornfieldo gyvenimą ir knygą „Išmintinga širdis“.

Džekas Kornfieldas

Jau daugiau nei 2500 metų budizmo psichologija teikia neįkainojamas įžvalgas apie širdies ir proto prigimtį ir skatina vidinę transformaciją, kuri keičia mūsų atsaką į gyvenimo iššūkius. Džekas Kornfieldas, remdamasis savo, kaip budistų vienuolio, studijavusio Tailando, Birmos ir Indijos vienuolynuose, bei praktikuojančio psichologo patirtimi, siūlo šį budizmo psichologijos vadovą, skirtą budistams ir ne budistams. Šis svarbus darbas siūlo praktinius įrankius, padedančius suvaldyti šiuolaikinį gyvenimą ir įveikti tokias sunkias emocijas kaip baimė, pyktis ir gėda. Kornfieldas taip pat dalijasi parodomosiomis savo mokinių, kitų praktikų istorijomis ir savo paties kelione dvasiniu keliu. Tai retas lobis, atskleidžiantis skaitytojui slaptą grožį, esantį tiek žmogaus viduje, tiek už jo ribų.

Budizmo mokymas nėra religija, o proto mokslas. Dalai Lama XIV

Džekas Kornfieldas pasakoja savo istorijas atvirai, paprastai ir nuoširdžiai: „...kai kartu su Thich Nhat Hanh vedžiau konferenciją apie sąmoningumą ir psichoterapiją Kalifornijos universitete Los Andžele, kai stovėjau prie sakyklos ir žiūrėjau į beveik du tūkstančius susirinkusių žmonių, galvojau, kas juos visus patraukė į šį trijų dienų renginį. Galbūt tai buvo poreikis giliau kvėpuoti ir rasti išmintingesnį būdą, kaip spręsti konfliktus, stresą, baimes ir nuovargį, kurie kankina mus šiuolaikiniame gyvenime? Galbūt tai buvo noras rasti psichologiją, kuri savo gydymo vizijoje apimtų dvasinę dimensiją ir aukščiausią žmogaus potencialą? Galbūt tai buvo viltis rasti paprastą būdą proto nuraminimui ir širdies atsivėrimui?“

„Šios konferencijos dalyviai ieškojo to paties įkvėpimo ir paramos, kaip ir studentai, atvykę į „Spirit Rock“ meditacijos centrą netoli San Francisko. Tie, kurie įeina į mūsų šviesią meditacijos salę, nebėga nuo gyvenimo, o ieško išmintingo kelio per jį. Jie visi jie ateina su savo asmeninėmis problemomis nuoširdžiai ieškodami laimės. Jiems dažnai tenka nerimauti dėl pasaulio, kuriame nuolat siautėja karai, o aplinkos problemos tampa vis blogesnės, likimo. Šie žmonės domisi, kas liks jų vaikų kartai. Jie girdėjo apie meditaciją ir tikisi atrasti budizmo mokymų pažadėtą džiaugsmą ir vidinę laisvę, taip pat išmintingesnį būdą rūpintis pasauliu“.

„Spirit Rock“ meditation center. Bing.com foto

Džekas prisimena savo Kelionės pradžią...kai prieš keturiasdešimt metų atvyko į miške įsikūrusį vienuolyną Tailande ieškoti savo laimės. Jis buvo sutrikęs jaunuolis su skausminga šeimos istorija. Jis jau buvo baigęs Rytų studijas Dartmuto koledže ir paprašė Taikos korpuso išsiųsti jį į budistinę šalį. Džekas prisipažįsta, kad jis bandė pabėgti nuo savo šeimos skausmo, nuo Vietnamo karo metu išryškėjusio materializmo ir kančių visoje aplinkoje. Ten, dirbdamas kartu su kitais, jis rūpinosi kaimo gyventojų sveikata provincijose prie Mekongo upės ir išgirdo apie meditacijos meistrą Ajahn Chah, kuris priiminėjo Vakarų studentus. Jis jau buvo girdėjęs apie budizmo mokymus ir tikėjosi, kad jam jie padės eiti į nušvitimą. Po kelių mėnesių kelionių į Ajahn Chah vienuolyną jis buvo iššventintas į vienuolius. Per trejus metus

jis buvo „supažindintas su dėmesingumu, dosnumo, mylinčio gerumo ir sąžiningumo praktika, kuri yra budizmo mokymo pamatas. Tai virto visą mano gyvenimą trunkančia kelione su budizmo mokymais“.

Džekas prisimena tuos laikus: „Ajahn Chah kasdien sėdėdavo ant medinio suoliuko miško proskynos pakraštyje ir sveikindavo juos visus: vietinius ryžių augintojus, ištikimus piligrimus ieškančius dvasingumo, kareivius, jaunos vyrus, vyriausybės pareigūnus ir ministrus iš sostinės bei Vakarų mokinius. Visi jie nešė su savimi savo dvasinius klausimus ir konfliktus, sielvartą, baimes ir siekius. Ajahn Chah galėjo švelniai laikyti rankose vyro, kuris neseniai neteko sūnaus, galvą, o kitą minutę kartu su pasauliu nusivylusiu krautuviniu galėjo juoktis iš žmonių arogancijos. Ryte jis galėjo mokyti etikos korumpuotą valdžios pareigūną, o po pietų – kartu su atsidavusia sena vienuole medituoti apie nemirtingos sąmonės prigimtį“.

Vietnamo karas buvo pasibaigęs, bet Džekas pamena, kad tarp šių visiškai nepažįstamų žmonių išliko nuostabi saugumo ir pasitikėjimo atmosfera. „Mus visus apėmė šeimininko užuojauta ir mokymai, vedę mus per gimimo ir mirties, džiaugsmo ir liūdesio kelionę. Mes sėdėjome kartu kaip viena žmonių šeima“.

Ajahn Chah ir kiti budizmo meistrai, praktikuoja **gyvąją psichologiją – vieną galingiausių gydymo ir supratimo sistemų, egzistuojančių žemėje. Ši psichologija neatskiria pasaulinių ir dvasinių problemų.** Ajahn Chah nerimas, traumas, finansinės problemos, fiziniai sunkumai, medicininiai vargai ir konfliktai bendruomenėje buvo kančios formos, kurių vaistas buvo Budos mokymas. Jis buvo pasirengęs reaguoti į įvairiausias žmogaus bėdas ir dėka gilios meditacijos, daugybės kitų sumanių priemonių, kurias jis pasiėmė iš savo mokytojų, siekė pažadinti savo lankytojų vientisumo, pusiausvyros, dėkingumo ir atlaidumo savybes.

Ajahn Chah rėmėsi senoviniu Budos mokymu bei įvairiais tyrimais ir komentarais. Rašytinė Budos tradicija yra didelė išminties saugykla, talpinanti gilius žmogaus proto tyrimus, mažai žinomus Vakarų žmonėms.

Kai apie tai skaitau, visad suspaudžia širdį, kad iš Jėzaus Mokymo išliko tik „fragmentai“. Buda gyveno net 500 metų anksčiau už Jėzų, o kiek daug rašytinių tekstų jis paliko ir niekas nedingo! Neaišku, kiek Jėzaus pamokslų ir pamokymų buvo „subrokuota“ tais senais laikais, kai Romos imperatorius nutarė nebepersekioti krikščionių (!), o kurti *reikalingą religiją vardan stiprios imperijos*. Siaubinga, bet tai tiesa. Kristaus Mokymu buvo pasinaudota pasaulietiniams tikslams. Kodėl dalis evangelijų buvo pavadintos „apokrifais“? Kodėl jie iki šiol lieka nepasiekiami

tikintiesiems. Kodėl mes, krikščionys, taip atlaidžiai susitaikome su tuo, ką mums sako kunigai, ar viską jie patys žino? Kas turėjo, tebeturi teisę ir prisiima atsakomybę „savo galva“ spręsti, ką viešinti, o ką slėpti, kokius krikščionybės dokumentus skelbti kanoniniais, o kokius antrarūšiais? Kokia teise galima buvo taip elgtis su Kristaus sekėjų užrašytais teksta? O paskui mes stebimės, kad tokia skurdi ta mūsų bažnyčia, neugdanti dvasios karių, o tik bažnyčios „valdininkus“ arba fanatikus su gerai atredaguotu „Katekizmu“ rankoje? **Atsiprašau, jei mano žodžiai žeidžia nuoširdžiai tikinčiuosius, nes ir pati tikiu tik Jėzumi.** Rašau, nes supratau, kad kažkas negerai pasielgė su Jėzaus Kristaus palikimu. Kiek daug krikščioniškų bažnyčių, o kas leido joms kurti „savo mokymus“. Ar taip buvo leista?

Džekas pasakoja, kaip ilgai ir nuoširdžiai jis studijavo klasikinius tekstus iš daugelio svarbių istorinių budizmo mokyklų: „**Visaapimantis Hidhamma vadovas**“, **ilga Širdies sutros versija, susidedanti iš aštuonių tūkstančių eilučių ir aiškinanti Longčenpos sudarytą tibetietišką tekstą apie sąmonę. Pamažu išmokau vertinti šiuos tekstus kaip didelius lobius ir žinau, kad jie pilni išminties perlų. Ir vis tik Abhidhamma (arba sanskrito kalba Abhidharma), laikoma ankstyvosios Theravados šedevru ir pilnu budizmo psichologijos sąvadu, yra viena sunkiausiai suprantamų knygų pasaulyje./.../ Širdies sutra, savo ruožtu, Indijoje, gerbiama kaip šventas Mahajanos budizmo tekstas, yra fantastinės mitologijos ir beveik neišsprendžiamų džen stiliaus mįslių mišinys. Be to, daugumai skaitytojų Longčenpos mokymas apie savaimę esančią pirmąją tuščią sąmonę gali būti lyginamas pagal sudėtingumą su biochemine gyvybę gelbstinčio vaisto analize“.**

Kaip ir jo mokytojas Ajahn Chah, Džekas Kornfeldas bando perteikti šių tekstų esmę per gyvą, neapdorotą, tiesioginę logiką ir kartu su kitais budistais padeda supažindinti Vakarus su budistiniais mokymais, neskirstant jų į theravados, mahajanos ir vadžrajanos mokymus, o nešti *buddayaną* – gyvus šakninius pabudimo principus.

Grižęs namo Džekas susidomėjo Vakarų psichologija ir susidūrė su problemomis, kurių vienuolyne nebuvo. „Dar būdamas jaunas turėjau problemų su mergina, šeima, pinigais ir pinigų užsidirbimu bei savo kelio atradimu pasaulyje. Supratau, kad negaliu panaudoti vien tylios meditacijos savo problemoms pakeisti. Negalėjau apkarpyti kampų, negalėjau rasti dvasinių sprendimų, kaip išvengti integravimosi ir kasdieninių meditacijų metu išmoktų principų taikymo darbe“. Belieka tik stebėtis, kad grižęs namo Džekas įstojo į psichologijos aspirantūrą ir ėmė studijuoti bei praktikuoti įvairius terapinius metodus: Raicho, analitinį, geštalto, psichodramos ir Jungo terapijas, įsitraukė į besivystantį dialogą tarp Rytų ir Vakarų psichologijos.

Kartu su kolegomis dirbo Naropos budizmo universitete ir Esalen institute, rengė konferencijas visame pasaulyje. Džekas džiaugiasi, kad **moko „žmones kilnumo, užuojautos, nereliginiais būdais įveikti kančią ir išlaikyti mūsų šventą ryšį su gyvenimu“**. O šiuo metu, sako Džekas, remiantis tūkstančius metų trukusiais eksperimentais ir stebėjimais, budizmo principai ir mokymai puikiai papildo Vakarų psichologijos mokslą. „Jie jau prisidėjo prie mūsų supratimo apie suvokimą, stresą, gydymą, emocijas, psichoterapiją, žmogaus potencialą ir pačią sąmonę“.

Džeko patirtis pažįstama ir man. Iš tikrųjų **„tikra psichologinė praktika (tiek rytietiška, tiek vakarietiška) daro mane atviresnį, laisvesnį ir, kaip bebūtų keista, pažeidžiamą gyvenime“**. Vietoj žodžio „nušvitimas“, kuriame yra per daug idėjų ir klaidingų supratimų, Džekas vartoja tokius terminus kaip „vidinė laisvė“ ir „išsivadavimas“, kad paaiškintų visą pabudimo spektrą, kurį galima gauti per budizmo praktiką.

Džekas Kornfielddas pabrėžia vieną dalyką, kurį Dalai Lama daug kartų yra sakęs: **„Budizmo mokymai nėra religija, jie yra proto mokslas“**. Šis teiginys nepaneigia fakto, kad daugeliui žmonių visame pasaulyje budizmas taip pat tapo religija. Kaip ir dauguma religijų, jis savo pasekėjams siūlo turtingą atsidavimo praktiką, bendruomeninių ritualų ir šventų istorijų tradiciją. Tačiau ne čia atsirado budizmas ir nėra jo esmė. **Buda buvo žmogus, o ne dievas**, ir davė savo pasekėjams pagrindinius grįstus asmenine patirtimi mokymus ir praktiką, revoliucinį būdą suprasti kančią ir išsivaduoti iš jos. Per savo vidinius eksperimentus jis sudarė sistemingą ir nepaprastą praktikų rinkinį, vedantį į laimę ir aukščiausius žmogaus vystymosi etapus. Šiandien būtent toks praktikos ir išsivadavimo kelias traukia daugumą Vakarų studentų į budizmą“.

Džeko Kornfielddo mokymai drąsiai meta iššūkį didžiajai Vakarų psichologijos daliai ir materializmui, cinizmui ir nevilčiai, aptinkamus Vakarų kultūroje. Suprasti ir išugdyti aukščiausius žmogaus tapsmo potencialus yra neatidėliotinas šių laikų psichologijos uždavinys. **„Tiek individuali, tiek kolektyvinė kančia ir džiaugsmas mūsų pasaulyje priklauso nuo mūsų sąmonės. Turime rasti išmintingesnį būdą gyventi“**.** Džeko Kornfielddo mintys įkvepia siekti Dvasios šviesos. Tikiuosi, kad jūs patys susirasite jo knygas.

.....

*citasos verstos iš knygos:Джек Корнфилд. МУДРОЕ СЕРДЦЕ. ПУТЕВОДИТЕЛЬ ПО УНИВЕРСАЛЬНЫМ УЧЕНИЯМ БУДДИЙСКОЙ ПСИХОЛОГИИ. Galite skaityti ir anglų k.: Jack Kornfield. THE WISE HEART. A GUIDE TO THE UNIVERSAL TEACHING OF BUDDHIST PSYCHOLOGY.

.....

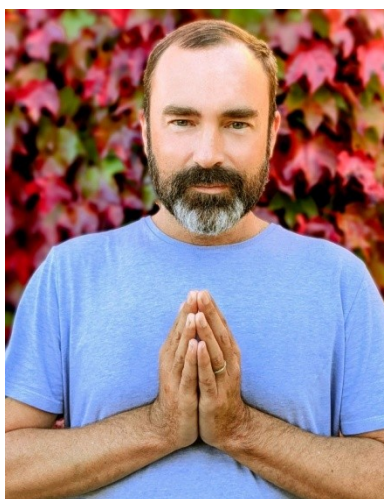
PABUDIMO ETAPAI

Christopheris Wallisas (Christopher Wallace), dar žinomas kaip Harishas, indiškomis dvasinėmis praktikomis susidomėjo būdamas vos septynerių, o šešiolikos metų jis pradėjo praktikuoti jogos meditaciją. Vėliau įgijo klasikinės religijos (nelabai aiški specializacija) bakaluro laipsnį Ročesterio universitete. Taip pat jis įgijo sanskrito magistro laipsnį, Kalifornijos universitete apgynė disertaciją „Šivos tantras tradicija“. Šiuo metu jis dėsto jogos filosofiją, tantrinę filosofiją, sanskritą, mantrų mokslą ir konsultuoja dvasiniais klausimais. Harishas yra Mattamayura instituto įkūrėjas ir skyriaus vadovas. Jo mokytojai, mentoriai ir guru (chronologine tvarka) yra šie: Gurumayi Chidvilasananda (deeksha guru ir mula guru); Paul Müller-Ortega (Šivos tantra ir klasikinė joga); Alexis Sanderson (Shiva and Shakta Tantra, sanskrit.); Maršalas Rosenbergas (nesmurtinis bendravimas); Somadeva Vasudeva (Šiva Tantra); Dharmabodhi Saraswati (Tantrinė joga); taip pat Adyashanti (meditacija). Harishas yra knygos „Tantra Illuminated: The Philosophy, History and Practice of a Timeless Tradition“ autorius.

Jogos psichologija yra vertingiausias mokslas pasaulyje. Labai linkėčiau, kad šio mokslo siektų mano anūkas, kad jis būtų dėstomas visuose universitetuose. Kodėl? Todėl, kad ši psichologija žmogutį transformuoja į Žmogų. Terminas „nušvitimas“ apipintas legendomis. Savo straipsnyje *"Pabudimo etapai"* Harishas kalba apie kelią į nušvitimą. Laimingi tie, kurie to mokosi. Specialybę galima pasirinkti ir vėliau, bet dvasiniai mokslai – patys svarbiausi. Negaliu pasakyti, kiek dvasingumo įgyja pasaulio religijų atstovai, bet iš to, ką mačiau savo ilgame gyvenimo kelyje, dvasingų kunigų mačiau vos kelis. Man atrodo, kad kunigams svarbiausia yra tarnystė bažnyčiai, o ne žmogui. Jokie pamokslai ir jokios mišios žmogaus netransformuoja. Mistikai ir visi šventieji savo patirtimi įrodė, kad tik asmeninė pastanga sukaupus visas dvasios ir valios jėgas į vieną tikslą – atsidavimą Dievui, gali žmogų paversti „šviesos vaiku“. Skaityti knygas reikia, – jos motyvuoja, bet giliau suprasti jogos psichologiją gali tik praktika su labai patyrusiu meistru. Taigi, žodžiai „pabudimas“ ar „nušvitimas“ yra raktas į dvasinį gyvenimą. Tai tikrai ne Saulės ratas sporto klube.

PABUDIMO ETAPAI

Christopheris Wallisas teigia, kad žengiantys dvasiniu keliu žodį „nušvitimas“ (enlightenment) ypač netinkamai vartoja ir labai prastai jį suvokia, o tai gali tapti kliūtimi dvasiniame kelyje. Žodis "pabudimas" (awakening) yra geresnis, – jis veda prie dvasinės praktikos *tikslo supratimo*.

Christopher Hareesh Wallis

Žodžio „nušvitimas“ (enlightenment) apibrėžimas dvasine prasme, skirtingai nuo racionalistinio požiūrio Oksfordo žodyne, reiškia „*veiksmą arba būseną, kai pasiekiamos arba įgyjamos dvasinės žinios ar staigus minčių nušvitimas*“. Pagal šį apibrėžimą šis žodis, anot Autoriaus, yra *artimiausias tiesos priešas*.

Christoferis aiškina, kad jei žinias būtų galima išreikšti žodžiais ar kokiais simboliais, tai juos būtų galima perduoti tiesiogiai ir jie vestų į nušvitimą... **„Jei tokios žinios egzistuotų, tai jau būtų atrastos, o didžioji žmonijos dalis jau būtų nušvitusi; o daiktavardis „nušvitimas“ yra suprantamas kaip būseną, kurioje žmogus pasiekė galutinį nušvitimą ir pažino egzistencijos paslaptį...Šioje klaidingai interpretuotoje paradigmoje yra tik dvi būsenos: arba tu esi nušvitęs, arba ne. Jei tikite, kad taip ir yra, greičiausiai stengsitės iš visų jėgų siekti Absoliuto, nors pats siekis ir siekio samprata pakerta dvasinio pabudimo galimybę. Be to, jūs greičiausiai imsite tikėti, kad tas įsivaizduojamas laimėjimas iškels jus virš kitų žmonių, o toks hierarchinis mąstymas yra dvasinio pabudimo priešingybė“.**

Šitokio išaiškinimo turėtų pakati, kad pradedantysis suvoktų esmę: nieko veltui ir greitai negausi, net jei labai norėsi ir ilgai lauksi. Tad jei jūs irgi laikotės minėto nušvitimo apibrėžimo, ir tiki, kad „šiame gyvenime tai pasiekama“, reikia tik stengtis...žiauriai klysta. Tokio „nušvitimo būseną taip išaukštinama ir mitologizuojama“, kad daugelis praktikuojančių jogą ar meditaciją, *tiki tokia*

galimybė sau. Deja, Autorius nuvilia, – tai tėra „smarkiai išpūsto ego“ būseną. Senovės asmenybės, kaip Buda ar Ramana Maharshi, taip aukštai iškeltos ant pjedestalo, kad kai kurie žmonės tiesiog nemato galimybės sau pasiekti tokio rezultato. Tai ką daryti ir kuo tikėti?

Christoferis pateikia unikalią formulę visiems, tikintiems nušvitimu: „žodis „nušvitimas“ yra tikras tiesos priešas, kurį aš (...) labiau mėgstu vadinti „nuolatinis būdravimas“. Terminas „Abiding awakening“ – reiškia stabilų, nuolatinį pabudimą. Tai yra tokia dvasinė būseną. Esmė ne žodžio teisingume. Svarbu suprasti, ką turime omenyje po šiais žodžiais ir kodėl vieno termino vartojimas yra naudingesnis už kitą. Aš ir pati stengiausi išversti tuos Autoriaus sakinius taip, kad jums būtų aišku, kame reikalas.

Anot Christoferio „dvasinis pabudimas yra spektras iš daugybinių taškų ant jo, ir todėl jis įmanomas kiekvienam žmogui, ir dar daugiau jis įmanomas tiems, kurie jau pabudę. Pirmas dalykas, kurį reikia padaryti, yra apibrėžti, ką norime pasakyti žodžiu „pabudęs“ (*awakening* – stabilus, nuolatinis pabudimas, t.y. tokia dvasinė būseną) ir jo giminingomis formomis, tokiomis kaip „prabudęs“ (*awakeness* – buvimas prabudusiu, buvimas pabudimo būsenoje). Žodis „pabudimas“ (ir giminingi žodžiai) tapo tokie įprasti, kad lengvai pamirštame, kad **iš tikrųjų tai yra metafora, reiškianti tai, kad mes neturime originalaus žodžio anglų kalba** (arba bet kuria Europos kalba). Ši metafora reiškia, kad viskas, apie ką kalbama, tolygu *pabudimui iš miego*.

Aš neketinu jūsų mokyti pabudimo meno, – bet pakaks to, kad dabar žinosite, jog žongliuoti tomis metaforomis, susijusiomis su nušvitimu ir pabudimu, nederą. Geriau jų ir neminėti. Ateis laikas, iš praktinės patirties, ir jūs suprasite, kas yra kas.

Kai jūs nebebalsuosite už žmogų, kuris padarė nusikaltimą ir „nusiplovė rankas“ kaip Pontijus Pilotas, – jūs jau galėsite save laikyti prabudusiu. Tada suvoksite, kokie žmonės už tokius „pilotus“ balsuoja...

Autorius dar patikslina: šis nesusipratimas dėl terminų kyla todėl, kad žmonės painioja *supratimą* ir *tikėjimą dvasine filosofija su pabudimu*, o tai vyksta labai dažnai. Pabudimas yra „pokytis paradigmos, kuri naujai sukonfigūruoja jūsų suvokimą apie viską“. Jis painiojamas su tam tikru pergyvenimu ar patirtimi, nes dažnai šį paradigmos pokytį lydi reikšmingi, net dramatiški patirties elementai. Šie patirties elementai yra nepastovūs, tuo tarpu pabudimas veda į stabilią būseną.“

Buda mokė, kad nirvana yra pastovi būseną, bet ne todėl, kad tai yra kažko atradimas, – greičiau, kad **tai yra kai ko praradimas**. Praradimas kliesių ir painiavos apie tikrovės ir/arba savo prigimtį. „Visa, kas atsiranda, žinoma, praeina, bet tai, kas nustojo būti, gali išnykti amžiams. Štai kodėl nirvana pažodžiui reiškia

„nutraukimą“. Klaidingi įsitikinimai nutrūko, o jų pasitraukimas reiškia kitokią egzistencijos paradigmą“.

Christoferis lyg ir paguodžia, kad ne viskas įvyksta staiga, o palaipsniui...Bet kai kada būna ir staigių nušvitimų...Gyvenimas nenuspėjams ir tikrai nuo ego nepriklauso. Klaidingi įsitikinimai nyksta palaipsniui, išsenka dėka (teisingos) dvasinės praktikos. Autorius aptaria įvairius pabudimo etapus. Tai gali būti įdomu tiems, kurie pasišvenčia eiti dvasiniu keliu į Šviesą.

Pats Autorius pripažįsta šio mokymo prieštarumą: **„pabudimas savo prigimtimi gali būti ir staigus, ir laipsniškas. Įžvalgos ir suvokimai yra maloni šio proceso dalis. Integracija daugeliui yra pati sunkiausia dalis. Tačiau būtent šių gilių įžvalgų apie tikrovės prigimtį integravimo procesas daro didžiausią įtaką gyvenime. Be integracijos net galingos įžvalgos gali tiesiog...išnykti. Be mokytojo ir (arba) terapeuto, palaikančio integraciją, jūsų supratimas gali būti asimiliuotas proto ir paverstas įsitikinimais, stiprinančiais išpūstą įvaizdį arba „dvasinį ego“. Svarbiausia žinoti (tiems, kuriems rūpi kitų gerovė), kad be integracijos vargu ar jūsų pabudimas kam nors duos reikšmingos naudos. Atrodo, lyg ir atradote savyje nuostabiausią palaimingos šviesos šaltinį, tačiau jis negali veiksmingai tekėti, kad jus pakylėtų ir būtų naudingas kitiems, kol pati psichika nebus suderinta su ta šviesa. Žinoma, tai tik metafora. Taigi, viską reikia persvarstyti atsižvelgiant į tai, ką supratote kiekviename svarbiame pabudimo etape. Šis vertybių pervertinimas kai kuriuose santykiuose gali būti labai subtilus, o kituose – akivaizdus, priklausomai nuo asmens“.**

.....

* Christopher Wallace straipsnį jums pristaciau remiantis publikacija rusų k. «Этапы прозрения» („Pabudimo etapai“) žurnale eroskosmos.org. Paryškinimai – mano. Foto hareesh.org.

** **Abiding awakening** – stabilus, nuolatinis pabudimas (t.y. tokia dvasinė būseną);
awakeness – buvimas pabudusiu, buvimas pabudimo būsenoje;
enlightenment – nušvitimas.

.....

DVASINĖ PATIRTIS IR PAKLYDIMAI

Sumanymas vargšą Indijos berniuką Džiddu Krišnamurtį paversti Jėzaus Kristaus antrininku buvo ne tik ydingas, bet ir nusikalstamas. To sumanymo

ėmėsi Tarptautinė teosofų draugija vadovaujama pagarsėjusios tuomet rusų emigrantės ponios J.Blavatskajos. Jos draugijos veikla padarė milžinišką žalą krikščionybei ir Indijos dvasinei tradicijai. Anglų mokslininko, istoriko Peterio Washingtono knyga „*Ponios Blavatskajos babuinas*“ * šiurpina: grupė avantiūristų sumanė „apmokyti“ ir paskelbti Mesijumi Indijos berniuką Džiddu Krišnamurtį. Tačiau, nepaisant dirbtinai sukurtos jam šlovės, Džiddu gyvenimo išvirkščioji pusė buvo pilna kančios ir veidmainystės. Neseniai iškilo į paviršių jo, dvasiškai sužaloto žmogaus, tikrasis gyvenimas tarp „globėjų“. Tai pamokanti istorija, kaip nedori „guru“ vardan šlovės ir pinigų žaloja žmones ir kelia sąmyšį visuomenėje. Labai keista, galvojau, kodėl iki šiol ta knyga nebuvo išversta į lietuvių kalbą. Kai ją perskaičiau, – supratau: ji neįdomi mūsų visuomenei, nes ją užgožia tos rusų aferistės ir apsišaukėlės kultas, kuris priimtinas net filosofams su moksliniu laipsniu.

NUŠVITIMAS PER PRIEVARTĄ NEĮMANOMAS!

Anglų mokslininko Peterio Washingtono knyga yra gilus tyrimas apie vieną dvasinio gyvenimo klodą, neabejotinai paveikusį šiuolaikinę Europos ir Amerikos kultūrą. Autorius nagrinėja vieną sociokultūrinį fenomeną, remdamasis įvairiausiai, kartais skandalingais „Vakarų guru“ (taip buvo vadinamas Dž.Krišnamurtis) gyvenimo faktais, dokumentais bei amžininkų liudijimais.

Džiddu Krišnamurtis

Knyga, pagrįsta istoriniais faktais, pasakoja apie teosofų draugiją**, kurią įkūrė rusų emigrantė Jelena Petrovna Blavatskaja (JPB). Knyga pasakoja apie Džiddu Krišnamurčio gyvenimą, analizuoja jo asmenybės raidą, teosofų draugijos aferas, siekiant sukurti Antrojo „Kristaus Atėjimo“ variantą. Laimei, žmogiška Džiddu išmintis gražino jam sveiką protą ir jis atsisakė Pasaulio Mesijaus rolės.

Istorija buvo tokia: 1909 metais teosofės Jelenos Petrovnos Blavatskajos (JPB) sekėjai Ch. Leadbeateris (1854–1934) ir A. Besant (1847–1933) paskelbė, kad Džiddu Krišnamurtis yra tas asmuo, į kurį įsikūnys ateisiantis Pasaulio Mokytojas. 1911 buvo įsteigta Tarptautinė Teosofų Draugija (TTD), o jos vadovu buvo paskirtas Dž. Krišnamurtis. 1922 jis ėmė tolti nuo teosofijos, 1929 paleido draugiją atsisakydamas jam priskirto mesianistinio vaidmens. Jis teigė, kad nei priklausymas kokiam nors organizacijai, nei kokio nors tikėjimo ar dogmos išpažinimas, nei filosofinis pažinimas ar psichologinė technika neveda į tiesą ir kad ji gali būti suvokta tik perpratus savo proto turinį. Džiddu istorija moko, kaip atsargiai dera rinktis savo „guru“, o jų gana daug.

Neseniai pasirodė dar viena knyga, kuri nuogai "nurengė" šį guru ir parodė slaptąją jo gyvenimo pusę, kurioje buvo daug moterų, daug sekso, veidmainystės, nežmoniško godumo turtui. Tą knygą parašė jo globėjos dukra, remdamasi pas motiną rastais laiškais ir savo prisiminimais. Nors šio "mistiko" vardas dar vis pasirodo, dažnai cituojamas, bet daugiau kažką komentuoti nėra prasmės. Rodos, teosofų veikla išnarstyta iki kauliukų ir nebekelia jokių emocijų, tačiau vis dar „pakabina“ kokį ezoteriką, nepaisant pasibaisėtino Blavatskajos polėkio aprėpti visą pasaulį...

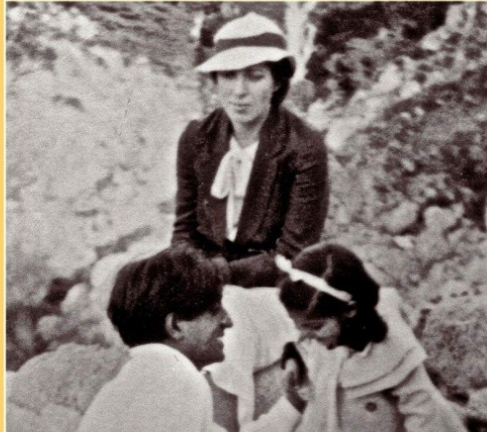
Jei esate smalsūs, surasite žemiau esančios knygos autorę ir perskaitysite ją patys.

An Authors Guild Backinprint.com Edition

“A moving and illuminating book.”
—London Literary Times

Lives in the Shadow

with J. Krishnamurti

RADHA RAJAGOPAL SLOSS

Jūs galvojate, kad tai buvo seniai ir visa ta teosofų veikla pamiršta? Ne, teosofai gyvuoja ir šiandien. Vydūno,** didelio teosofijos garbintojo, pasekėjai dar suburia grupę fantastų, ypač iš neopagonių būrio, ir nors visuomenei jie didelės įtakos neturi (neopagonybė nėra įteisinta), bet gi kai kurie prorytietiškos orientacijos politikai ir visuomenininkai turi vilčių neopagonizmą paversti Lietuvos religija. Liūdna, kad liaudiškų kultūros tradicijų garbintojai juos palaiko. Jei į jų tinklą patektų koks naivus jaunuolis, iš jo pasprukti būtų sunku...

Tegu skaitytojai patys įsitikina teosofinių fantazmų „kerais“ ir pamatytų, kaip į „padanges“ linkęs protas trokšta perdaryti Realybę pagal save. Naudotis krikščionybės istorija ir iš jos susikurti neprastą gerbūvį sau patiems naivuolių sąskaita daug kas mėgsta. Įvairiais pavidalais įvairiose pasaulio šalyse pasirodo „pranašų“ ir „gelbėtojų“. Ir pas mus jų yra. Piterio Wachingtono knygos „Ponios Blavatskajos babuinas“ skyrių šiek tiek patrumptą parengiau jums kaip anotaciją. Pačią knygą lengvai rasite internete rusų arba anglų kalba.

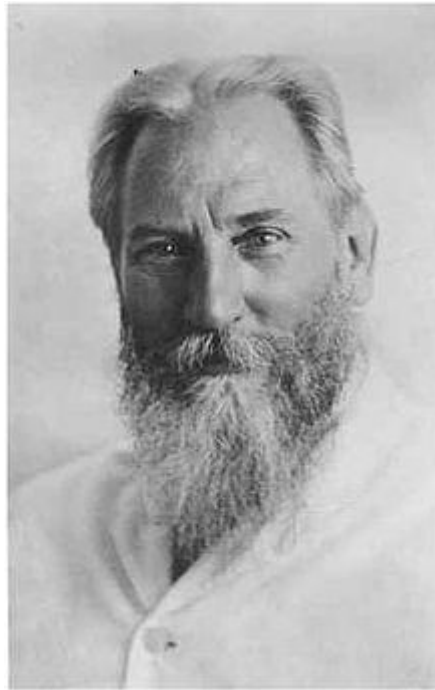
.....

Vienas minėtos knygos skyrius pavadintas „Berniukai ir dievai“. Peteris Washingtonas apibrėžia „teosofiją“ kaip dvasinį mokslą dviem šio žodžio prasmėmis. Labai svarbu atkreipti dėmesį, kad teosofijos religinės žinios arba dogmos gaunamos „okultiniais metodais“ ir jos skirtos TTD nariams praktikuoti atsidavimą ir paklusnumą, psichinių gebėjimų ugdymą.

To mokymo esmė buvo „kelio“, kuriuo eidamas žmogus gali tobulėti dvasiškai, idėja. JPB buvo linkusi pabrėžti, kaip sunku paprastam mirtingajam sekti „keliu“, o jos sekėjas Leadbeateris sumaniai apvertė šią formulę aukštyn kojomis ir pareiškė, kad „nei vienas glaudžiai su juo susijęs asmuo negali būti paprastu mirtinguoju ir todėl visi iš jo aplinkos iš tikrųjų eina tuo „keliu“. Tokiu būdu tarp teosofų atsirado savotiška dvasinių dorybių sistema, kurios link turėjo judėti Leadbeaterio draugai ir mokiniai“. Leadbeaterio bendražygė Annie Besant su tuo susitaikė, bet ir visais įmanomais būdais skatino savo mokytoją.

Pati Annie Besant atsidavė „savo aistrai kurti naujas organizacijas draugijoje“, rašo knygos autorius. Nuo jos išrinkimo prezidente 1907 m. iki Pirmojo pasaulinio karo pradžios 1914 m., Annie Besant įkūrė arba aktyviai rėmė šias draugijas: „Teosofinės tarnystės komitetą“, „Indijos Sūnūs“, „Indijos Dukros“, „Teosofinės veiklos komitetą“, „Kylančios Saulės ordiną“, „Rytų Žvaigždės ordiną“, „Pagalbos nepasiturintiems Indijos studentams komitetą“, „Rožės ir Kryžiaus Šventyklą“, „Teosofinį Sanjaso ordiną“, „Parengiamąją gyduolių lygą“, „Šv. Kristoforo lygą“, „Aklujų tarnus“, „Šiuolaikinės minties lygą“, „Pasaulinės taikos tvarką“, „Menų broliją“, „Maldos lygą“, „Atpirkimo lygą“, „Žmogaus studijų lygą“, taip pat bent keliolika budistinių mokyklų ir Teosofinį banką Suomijoje.

Ponios Besant organizacijų ir Leadbeaterio įsakymų ir ritualų dėka išplito milžiniškas teosofinės simbolikos srautas. Teosofų idėjimo pamatas buvo labai silpnas, nes patys skelbėjai mėgo žemiškąjį gyvenimą ne mažiau nei „dangiškąjį“ ir visi šaipydavosi iš Annie Besant, kuri aukštino „vidinį žmogaus vystymąsi“, o pati buvo labai atidi savo išvaizdai. Ji puošdavosi teosofiniais ordiniais, kuriuos jie patys su Leadbeateriu ir kūrė. Jie aistringai mėgo ceremonijas, paradinius drabužius ir ritualus savęs išaukštinimui.

Charles Webster Leadbeater

O ponas Leadbeateris lygiai taip pat elgėsi su „dangiškais stebuklais ir prognozėmis“. Pati JPB niekada nepavargdavo kurti okultinių reiškinių. Ji gudriai „išprognozavo“ savo apie pranašystes apie didelius dvasinius įvykius. Ji pareiškė: „Joks Rytų išminties meistras nepasirodys nei Europoje, nei Amerikoje ir nieko ten nesiųs...iki 1975 m.“ (Jos preliminarus Memorandumo datos), t.y. jau po jos mirties. Ir niekas negalės jos apkaltinti neišsipildžiusios prognozės.

Tačiau Leadbeateris buvo gerokai už savo mokytoją drąsesnis ir pareiškė, kad Viešpats Maitrėja*** (tapatinamas su Jėzumi) netrukus pasirodys žmonėms, paskelbs naujos eros pradžia, ir kad jis, Leadbeateris, ieško *tinkamo įrankio* Pasaulio Mokytojo apsiareiškimui. Tai suteikė jam galimybę išbandyti daugybę patrauklių berniukų. Homoseksualusis Leadbeateris išbandė ne vieną kandidatą tam vaidmeniui atlikti, kol pagaliau atrado perspektyviausį „indą“, į kurį turėjo tilpti Mesijas. Ir tai buvo Džiddu Krišnamurtis.

Leadbeateris su padėjėjais, Ernestu Woodu ir Johanu van Manenu, maudydamiesi jūroje pamatė stebuklą – ypatinga aura švytinti, vandenyje besitaškanti indų berniuką. Jis buvo purvinas, neprižiūrėtas ir nelabai gražiai elgėsi su kitais. Kaip bebūtų pasirinkimas buvo greitas ir Leadbeateris pranešė savo sekėjams, kad būtent šiam vaikui lemta tapti didžiuoju Mokytoju – net didesniu už pačią ponią Besant.

Džiddu buvo valstybės tarnautojo, skurdžiai gyvenusio pensininko, uolaus teosofa sūnus. Leadbeateris pavadino jį Krišnos vardu. Jis uždėdavo berniukui ranką ant

galvos ir tyrinėdavo jo „praeities įsikūnijimus“. Po kurio laiko jis pranešė sensaciją, kad atrastas naujas berniukas – Viešpaties Maitrėjos avataras. Džiddu buvo nupraustas, švariai aprengtas ir mokomas teosofinių gudrybių.

Kad suprastumėte visą teosofinių fantazijų absurda, pacituosiu: „Taigi, 40 000 m.pr.Kr. Leadbeateris buvo Annie Besant žmona, o Krishnamurtis – jų vaikas; o 12000 m.pr.Kr. Leadbeateris vedė Francesca Arundale Peru, o jų vaikai buvo Bertrandas Keightley ir A.P. Sinnett. Kitose epochose ponija Besant turėjo dvylika vyrų, kuriems vakarienei patiekdavo keptas žiurkes; o Julijus Cezaris buvo vedęs Jėzų Kristų. Trumpai tariant, Leadbeateris pagimdė didžiulę kosminio dydžio muilo operą, kurioje buvo daugiau nei du šimtai personažų. Nenuostabu, kad tokioje sudėtingoje sistemoje kartais pasitaikydavo prieštaravimų ir neatitikimų“. Tačiau labai dažnai teosofijos „mokslų“ kūriniai susilaukdavo pačių narių nepasitenkinimo, nes kai kurie teiginiai prieštaravo vieni kitiems ir galų gale paaiškėjo, kad jie buvo kuriami be jokio ryšio su aukštosiomis „dvasiomis“, o tiesiog buvo JPB ir Leadbeaterio fantazijos produktai.

Beje, visi teosofijos draugijos nariai buvo įtraukti į tą muilo operą su savo vaidmenimis. Įdėjos ppropagandai Leadbeateris leido ir specialų žurnalą, kuris iš pradžių buvo platinamas ir turėjo gausią skaitytojų auditoriją. Vėliau susidomėjimas juo nyko ir nyko. Skandalai draugijoje irgi darė juodą darbą. Neblėso tik Leadbeaterio entuziazmas Krišnamurčiui. Berniuko mokytojų buvo ne vienas, jie jį bausdavo mokytojai berniuką griežtai bausdavo už jo kvailumą ir nedėmesingumą, o vieną kartą Leadbeateris jam smogė. „Krišnamurtis prisiminė šį epizodą visą likusį gyvenimą. Jis aiškiai neturėjo ypatingų gebėjimų mokslui. Po dvidešimties metų jis prisipažino, kad niekada nesugebėjo perskaityti nė vienos teosofinės knygos nuo pradžios iki pabaigos, jau nekalbant apie jos turinį“.

Kaip bebūtų Krišnamurčio okultiniai sugebėjimai vystėsi „nepaprastai greitai“. Po mažiau nei penkių bandomųjų mėnesių jis tapo visateisiu teosofijos draugijos mokiniu. 1909 m. Annie Besant irgi ėmėsi Krišnos auklėjimo. Kadangi Džiddu neturėjo motinos, jis prisirišdavo prie švelnių moterų. Pagaliau Džiddu globėjai nusprendė berniuką pasisavinti. Annie ištraukė juos iš šeimos, iš tėvo glėbio, kuris dėl to labai ilgai pergyveno. Senasis tėvas ėmė apgailestauti dėl to, ką padarė ir pradėjo skųstis dėl per didelės savo vaikų priklausomybės nuo Leadbeaterio...

Maža to, siekdama „sėkmingiau atlikti misiją“ (išugdyti Memsiją) Annie nusprendė išvežti berniukus į Londoną. Tam reikėjo jų tėvo leidimo. Annie kreipėsi į jį su tokiu prašymu. Nenoriai, bet tėvas vis dėlto sutiko išleisti vaikus į tolimą šalį, linkėdamas

jiems gerovės, bet su sąlyga, kad „jie bus kuo toliau nuo abejotinos Leadbeaterio įtakos. Annie Besant sutiko su jo sąlygomis, tačiau beveik iš karto jas sulaužė“.

Nepasakosiu, kas vyko toliau, bet tie teosofijos draugijos lyderiai siekė tik vieno tikslo, kuo greičiau pristatyti būsimąjį Maitrėją. „1911-ųjų gruodį vykusiame „Rytų Žvaigždės ordino“ susirinkime buvo paskelbta, kad Krišnamurtis, kaip pirmasis Draugijos pirmininkas, turi įteikti susirinkusiems Draugijos nario pažymėjimus. Anot Leadbeaterio, susirinkusieji matė stebuklingą virsmą, panašų į Šventosios Dvasios nusileidimą ant apaštalų Sekminių dieną; ir eilinę žemiškoji bendruomenė įsitraukė į Dieviškąsias paslaptis“.

...Krišnamurčiui buvo „lemta tapti vienu iš milijonų, netekusių įprasto gyvenimo būdo, bet ir neprisirišusio prie kitokio. Vaikystėje neteko mamos, dabar jam teko skirtis su tėvu, šeima ir tėvyne. Vėliau jis taps laisvu žmogumi, be jokių ypatingų prisirišimų ar atsakomybės jausmo kitiems. Tokios sąlygos turėjo tapti jo milžiniško moralinio ir dvasinio autoriteto šaltiniu. Jie gi tapo jo klaidų ir begalinių emocijų išgyvenimų šaltiniu“.

Džiddu ėmė globoti garsaus „architekto Edwino Letyenso žmona ledi Emily. Ledi Emily gimė 1874 m. Ji buvo pirmojo Littono grafo, Indijos vicekaraliaus, dukra ir proanūkė Bulwer-Lyttono, kurio romanai kadaise įkvėpė pačią Madame Blavatską. Taigi ji buvo iš anksto pasiruošusi tapti okultizmo su indišku skoniu pasekėja“.

Ta antroji „mama“, buvusi pamaldi krikščionė tikėjo, kad Antrasis Atėjimas įvyks jos gyvenime. Vėliau ji įklimpo į Teosofų draugiją ir tapo „kūnu ir siela atsidavusi teosofijai“. Pamačiusi Krišnamurtį stotyje, ji jį karštai pamilo. „Nors ši meilė buvo daugiausia motiniška ir romantiška, joje buvo ir erotinių elementų, nors turėjo prabėgti keleri metai, kol Emily sau tai prisipažino. Ji nebuvo patenkinta savo vyru – žavingu, šmaikščiu, pasaulietišku ir tokiu paprastu vyru, šalia kurio teko atlikti tiesiog atsidavusios žmonos vaidmenį. Krišnamurtis buvo tamsiaodis, egzotiškas, pažeidžiamas, gražus, valdingas, reikalaujantis pagarbos ir kartu palaiminimo“.

Žodžiu berniukai siekė mokslų, nors Krišnamurčiui jie nesisekė, jis neišlaikydavo egzaminų...Tuo tarpu Leadbeateris ir Annie Besant toliau organizavo paramą, reikalingą Krišnamurčio misijai atlikti. „Ezoterinis filialas jau buvo sustiprinęs savo pozicijas, – jo nariai turėjo tiesiogiai atsiskaityti prezidentui ir tokiu būdu ruošti Pasaulio Mokytojo atėjimui. Anksčiau Filialo tikslai nebuvo konkrečiai paaiškinti, bet dabar, kai tapo žinoma, kas yra šis Mokytojas, Filialas turėjo aukoti jam savo darbą; tuo tikslu buvo sukurti atitinkami inicijavimo etapai su savo skiriamaisiais ženklais, juostelėmis ir medaliais. Rytų Žvaigždės ordinas gausėjo, o bendras

draugijos narių skaičius išaugo nuo trylikos tūkstančių 1907m. iki šešiolikos tūkstančių 1911m., kai į ją kas savaitę buvo priimami nauji kandidatai. Netrukus paaiškėjo, kad Pasaulio Mokytojo figūra turėjo stulbinantį poveikį teosofijos populiarumui. 1920 m. Krišnamurčio šlovė padėjo Teosofų Draugijos narių skaičių padidinti iki trisdešimt šešių tūkstančių, o 1928 m. jų buvo keturiasdešimt penki tūkstančiai“.

Annie Besant, paskatinta Leadbeaterio, pavertė Draugiją savotišku teatru su prabangiomis dekoracijomis, įmantriais ritualais, puošniais kostiumais ir blizgančiomis dekoracijomis. Tačiau 1914 m. Leadbeateriui, kurį aršiai kritikavo ir pulte pulė induistų spauda, teko palikti Indiją ir... jis apsigyveno Australijoje. Sidnėjyje Leadbeateris su vienu senu neprieteliu susitaikė ir „įkūrė „Rožės ir Kryžiaus Šventyklą“, paremtą Rozenkreicerių tradicijomis, su ritualais, įkvėptais mistiko grafo Sen Žermeno“. Tarp teosofų ir bažnyčios rėmėjų vyko nuolatiniai skandalai. Leadbeateris įsivėlė į masonų veiklą. Su tuo pačiu veikėju įkūrė Liberaliųjų Katalikų Bažnyčią. 1916 m. jis tapo jos kunigu, o po septynių dienų (!) buvo pašventintas vyskupu. „Nuo tada jis mieliau ėmė vadintis „vyskupu Leadbeateriu“ ir pradėjo dėvėti purpurinius drabužius, didžiulį kryžių ant krūtinės ir ametisto žiedą“. JPB tai nepatiko. Tačiau kai kuriems teosofijos lyderiams ta „bažnyčia“ patiko ir po Pirmojo pasaulinio karo jos filialai atsirado Europoje. Tačiau Leadbeaterio pati Europa nebedomino. Knygos autorius pasakoja, kad „vyskupo šlovė buvo trumpalaikė. Kai kurie teosofai, raginę „sugrįžti pas Blavatską“, padarė ją pagrindiniu savo išpuolių taikiniu. Jie taip pat prisiminė prastą jo reputaciją.

Teosofai ėmė kritikuoti Leadbeaterio „ketinimą interpretuoti JPB kaip savotišką Joną Krikštytoją, skelbiantį Kristaus atėjimą. Mūšis teosofų draugijoje kaito iki raudonumo. Tik viena naivioji „Annie nekrepė jokio dėmesio į kritiką. Ji ramiai gūžčiojo pečiais nuo išpuolių ir toliau tęsė savo reikalus Indijoje, kur 1913 m. lapkritį susitiko su Mokytoju Riši Agastju, Didžiosios Baltosios Brolijos nariu, atsakingu už Indiją. Jis nuvežė ją į Šambalą ir surengė susitikimą su Pasaulio Valdovu. Valdovas paprašė ponios Besant siekti Indijos savivaldos, ir ji sutiko“. Šis sprendimas tik padidino tų teosofų, kurie priešinosi Anni vadovybei, nepasitenkinimą...Bet, kol vyko kova ten, juos pasiekė gandai iš Australijos, kad „Leadbeateriui vėl pareikšti įtarimai dėl amoralaus elgesio, – ir šį kartą juo susidomėjo policija“.

.....

* Питер Вашингтон. Бабуин мадам Блаватской. История мистиков, медиумов и шарлатанов, которые открыли спиритуализм в Америке. Tą knygą rasite: azbyka.ru. Ją

skaityti verta, kad suvoktumėte, kokią žalą ne tik Krišnamučiu, bet krikščionybei padarė apsišaukėliai „dvasios mokytojai“, kuriuos aš vadinu „ezoterikais“.

**Vilhelmas Storosta (slapyvardis Vydūnas, vok. *Wilhelm Storost*; 1868 – 1953) – filosofas, rašytojas, publicistas, kultūros veikėjas.

*** Maitrėja (*Maitreya*, *pali* = *Metteyya*) – būsimasis Buda budizmo eschatologijoje. Budizmo religijos požiūriu, tai bodhisatva, kuris apsireišk žemėje, pasieks nušvitimą ir mokys dharmos. Budizmo rankraščiai byloja, jog Maitrėja bus Budos Šakjamunio įpėdinis. Tokios pranašystės užuominų randama visų budistinių srovių, (theravada, mahajana, vadžrajana) kanoninėje literatūroje. Ši pranašystė, kaip pareiškimas apie įvykį, įvyksiantį tuomet, kai dharmos mokymas bus užmirštas yra priimtina daugeliui budistų. Wikipedija.com.

.....

VI dalis

PRAEITIS, NEUŽGIJĘ SKAUDULIAI IR VILTIS

Grižkime prie savo religijos reikalų. Jau daugiau kaip 2000 metų mes laukiame Kristaus sugrįžimo. Ar krikščionys per tą laiką buvo Jam ištikimi, teisingai ir nuoširdžiai vykdė Jo Įstatymą, tą Vienintelį:

„MYLĖK VIEŠPATĮ, SAVO DIEVĄ, VISA ŠIRDIMI, VISA SIELA IR VISU PROTU. MYLĖK SAVO ARTIMĄ KAIP SAVE PATĮ!

.....

Krikščionybės istorija (jos visos čia neketinu skelbti – tai jau atlikta) pilna skausmo, žiaurumo, prievartos, melo, veidmainystės, apgaulės, tuščiažodžiavimo, nejautrumo. Pirmieji krikščionys, tarp kurių nebuvo dvasinės vienybės, savaip aiškino Kristaus Mokymą. Kristaus sekėjus, uoliai skleidusius Mokytojo Žodį iš lūpų į lūpas, persekiojo, kankino ir žudė. Po Bažnyčios įkūrimo – viskas pasikeitė radikalčiai. Pacituosiu istorikus: „Ankstyvaisiais krikščionybės amžiais, buvo keletas konkuruojančių sektų, kurios save vadino krikščionimis. Bet po imperatoriaus Konstantino I valdymo, krikščionybė ir vietinės valdymo hierarchijos struktūros buvo tarpusavyje susietos. Konstantinas Didysis 313 m. Milano ediktu įteisino krikščionybę ir 325 m. sušaukė Nikėjos Bažnyčios susirinkimą, kuris suformulavo ir susistemino pagrindines tikėjimo tiesas. Krikščionybei įsigalėti padėjo imperatorius Teodosijus, 392 m. paskelbęs krikščionybę valstybine religija. Teodosijus uždraudė arijonų sektas, ėmė persekioti pagonis.“ * Štai tada, bažnyčios hierarchai, gavę palaiminimą iš pasaulietinės valdžios ir jos kuruojami, ėmė elgtis „imperatoriskai“. Valdžios galia, šlovė, turtai ir...fanatizmas pamynė visa, kas šventa. Meilė artimui liko tik šventraštyje...Prisidengusi „dievo žodžiu“ bažnyčia pirmiausia

diegė neapykantą „eretikams“. Žodis „eretikas“ tapo prakeiksmu kiekvienam, kas buvo įskųstas, kas tikėjo dievu kažkaip kitaip. Tas bausis žodis tapo ginklu prieš moteris, žolininkes, kitatikius. Skundai, noras įsiteikti klebonui, turėti naudos iš „eretiko“ turto, pavydas kaimynui gražios žmonos, – skatino „erezijos“ plitimą. Piktnaudžiavimas galia bažnyčiai nešė pelną, ji augo kaip ant mielių. Tačiau, deja, ji netapo Gyvybės Duona. Netapo, nes bažnyčia nemokė MEILĖS. Tūkstantmečiais kunigai mokė nekęsti svetimo ir „tolimo“. Kristaus Įstatymas buvo pamintas.

Krikščionybės pirmieji amžiai mena baisų žiaurumą, kai buvo fiziškai naikinami „kitokie krikščionys“ – arijonai, katarai, albigiečiai, gnostikai. Liaudyje jie buvo vadinami „tobuliaisiais ir tikinčiais“, siekusiais sielos tyrumo, gyvenusiais pagal Jėzų. Jie pamokslaudavo, gydydavo žmones, nevalgydavo mėsos, laikėsi skaistybės. Katarų judėjimas buvo išplitęs Pietų Prancūzijoje (vadinami albigiečiai), Italijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje bei Rytų Europoje. Katarų pažiūroms įtakos turėjo gnostikai ir manichėjai (III–XIII a.). Pastarieji skelbė religinį dualizmą, jų pažiūrose buvo gnosticizmo, budizmo, zoroastrizmo ir kitų religijų elementų. Krikščionybė žiauriai valėsi nuo visokių įtakų, bet pati švaresnė netapo. Renesanso epochoje atėjo metas ją reformuoti.

Bažnyčia sustiprėjo (praturtėjo ir įsigalėjo) dėka kryžiaus žygių. Apsiginklavę kalavijais kryžiuočiai „nešė žodį“ pagonims. Ar tie feodalai iš Italijos, Vokietijos ar Prancūzijos buvo Dievo pasiuntiniai? Žinoma, ne. Jie buvo okupantai, kokių praeityje mūsų protėviai matė pulkus. Net ir okupavus pagonių kraštus reikalai nepagerėjo. Kryžiaus žygių istorija jau surašyta, surikiuota. Išvada tokia: „dievo žodis“ buvo panaudotas grobikiškiems tikslams. Tai tikrai nebuvo Dievo Žodis.

Kryžiaus žygių padariniai:*

- Pagyvėjo prekyba, amatai, sustiprėjo Šiaurės Italijos miestai
- Sumažėjo vidutinių vasalų, o jų žemė atiteko senjorams.
- Paspartėjo socialiniai procesai. Feodalai įvedė piniginę rentą. Pradėjo nykti baudžiava.
- Daugelis baudžiauninkų gavo laisvę.
- Kryžiaus žygiai buvo grobikiški, bet pagyvino kultūrą. Susipažinta su rytietiškais augalais, įvyko pasikeitimų buityje.
- Nublanko dorovinės vertybės ir idealai

Tokia istorija. O šiandien? Pastaruoju metu pastebiu, kad kai kuriems kunigams artimesni tapo Mozės įstatymai: nevok, nežudyk, nemeluok...ir t.t. Jie leidžia „pilstyti vandenėlį“, t.y. moralizuoti apie dorą gyvenimą. Ne dvasinį. Moralės normos be Meilės yra tuščias burbulas. Moralizavimu galima pridengti net pačius juodžiausius ketinimus ir veiksmus. Dvasingas (ne religingas) žmogus pats atsakingas prieš Dievą. Jam pasaulietinių moralės normų nebereikia. Klausimas, kokia galėjo būti bažnyčia,

jeigu ji būtų sekusi Kristumi, dabar atrodytų pavėluotas. Yra, kaip yra. Tačiau tas klausimas nėra tuščias, kai kalbame apie prasmę ir dvasingumą, apie šiuolaikinės bažnyčios dvasinę būklę. Krikščionybė galėjo tapti dvasingumo versme visam pasauliui. Dabar jos vietą pamažu užima budizmas ir kitos religinės srovės. Romos imperijos dvasia – kariauti ir užkariauti – užkrėtė bažnyčią galios sindromu ir ...

Kodėl šiandien bažnyčia ne tvirta kaip „uola“, o silpna ir pikta? Ji niekada nepripažino istorinių klaidų kaip ir visi užkariautojai! Neatgailavo nei dėl kryžiaus žygių padarinių, nei dėl Inkvizicijos žiaurumų, nei dėl „raganų“ deginimo, nei dėl pedofilijos. O kur dar psichologinis smurtas! Matyt, taip gyventi bažnyčios tarnams patogia. Jie iki šiol drįsta mus mokyti, auklėti, rūstauti, kaltinti... Tačiau kviešti Dievo vaikus į meilės dialogą, į bendrystę, į širdžių atvirumą, susitaikymą – ne. Dievo Žodis į mūsų kraštą buvo atneštas smurtu, o ne meile. Turėjo praeiti dar ne vienas šimtas metų po Lietuvos Krikšto, kad krikščionybė taptų „sava religija“. Pyktis gal ir išnyko, bet istorinės nuoskaudos liko iki šiol. Lietuviai vis negali pamiršti savo protėvių religijos. Pastaruoju metu neopagonybė ėmė plėsti savo ribas. Ją saviems tikslams suskubo pasinaudoti gudrūs politikai. Pagonišku apeigų gerbėjams dera pamąstyti apie tai rimčiau. Garbinti Dievo kūrinius, medžius, augalus ar gyvūnus juk niekas netrukdo ir taip, bet ignoruoti Dievą, kuris viską sukūrė, – naivu ir nežmogiška. Pastaruoju metu kunigai tapo net įtartinų politinių darinių bendrininkais. Nuotraukų iš jų bendrų sueigų nekelsiu. Kas turi akis, susiras.

Žvelgiant į pasaulio panoramą ir būklę, dvasinės pažangos nematyti. Racionalusis protas, sužalotas mokslo religijos, kaip visada piktas, godus, pilnas didybės ir žūtbūtinio siekio įrodyti savo teisumą. Dievo tokiam protui nereikia. Kas dėl tos puikybės kaltas? Kas rodė pavyzdį? Susipriešinimas tarp didelių ir mažų žmonių grupių toks didelis, kad kalbėti apie vienybę Dievuje tiesiog nederu. Egoizmas sunaikina visa, kas šventa, o savimi pasitikinčio proto paniekia Žodžiui, paverčia „šviesos vaikus“ tamsuoliais. Bažnyčia norėtų, kad mes būtume kaip medžio skulptūrėlės panašūs vieni į kitus. Tačiau Dievas mėgsta įvairovę ir su ta įvairove dera tinkamai sugyventi, o ne pyktis.

Atstumti žmogų lengva, o jį susigrąžinti beveik neįmanoma. Tarp žmonių dominuoja ne dvasinis ryšys, o išskaičiavimas, nauda. Taip ir norisi pasakyti kunigams: eikite į gatvę, į žmones, kaip ėjo Jėzus, kalbėkite su visais, kvieskite jaunuolius kartu pamedituoti, pabendrauti. Jėzus savo avelių nepalikdavo be priežiūros. Ne tokią Bažnyčią Jėzus kūrė. Kai kas pradeda visa tai suvokti ir ima siekti dvasingumo savais būdais.

Atidus žvilgsnis į tai, kas vyksta mūsų visuomenėje (ne tik Lietuvos), leidžia pastebėti, kad kai kuriems kunigams ir politikams, labiau patinka remtis Dekalogu, o ne „sunkiųjų“ Jėzaus Kristaus Įstatymu. Kas jaučiasi esantis aukščiau virš tavęs, – tas tave moko, tau draudžia, tave bara, bet niekas iš tų „viršuje“ esančių nekalba apie meilę ŽMOGUI. Tame įžvelgiu Dekalogo

fariziejiškumą. Būti fariziejumi – tapo madinga. Aš nepriminsiu, – visi žino, ką jie padarė Tam, kuris skelbė TIESĄ ir MEILĘ. Kiekvieno tokio „esančio aukščiau“ pamokslavimas, priverčia susigūžti: „Štai dar vienas fariziejus!“ Labai lengva kitą barti, mokyti, teisti. (Mea culpa. Visi suklumpa.) Kovoti su blogiu dera. Tačiau dera ir suvokti, su koku blogiu kovoji? Kristus irgi buvo kovotojas. Bet atlaidus. Tikintiesiems Juo atleisdavo. Vykdantis Pagrindinį Įstatymą, gyvenantys tik JUO, išsprendžia visas problemas, tyrančias mūsų galvose. Meilė – sakralus raktažodis. Kas prie jo prisiliečia, tam iš rankų iškrenta visi ginklai, nukreipti į kitą. Jei kas nors jus puola su visu pykčiu, – tas fariziejus. Atleiskite jam...Jis vargšas nusidėjėlis. Taigi, grįžkime prie To Įstatymo ir atsiverskime.

Ar ne metas Bažnyčiai atsinaujinti iš vidaus.

Kas iš kunigų imtų vesti žmones pas Gyvąjį Dievą. Bažnyčios sienų paveikslai ir skulptūros tapo stabmeldystės išraiška turistiniams srautams pritraukti. Keista, kad krikščionys to nepastebi. Pasimeldžia ir išeina. Kas išdrįs apie tai viešai kalbėti? Kas pirmas pakvies tikinčiuosius į Meilės pasimatymą? Kas išdrįs eiti prieš Bažnyčios valdžią be baimės būti išmestam iš luomo su prakeiksmiais. Aš linkusi tikėti stebuklais. Ir taško nededu. Aš gerai žinau, kad Bažnyčia sukurta mums, o ne kunigams. Bažnyčia priklauso MUMS, ne jiems. Mūsų mokesčiais kunigams mokamos algos. Tuo tarpu budistų vienuoliai, net ir vedę, ir šeimas turintys, užsidirba lėšų tik iš išmaldos. *Jie užsidirba iš artimojo meilės.* Tikras paradoksas, ar ne? Norėčiau pamatyti kunigą prašantį išmaldos, be storo pilvo ir didingai iškeltos galvos.

Dvasios Tiesa niekur nedingo. Ji ne padangėse. Ji tebėra ne tik tarp mūsų, bet ir mumyse. Pratrynus proto debesėlius – Jos Šviesa pasirodytų kiekvienam. Viltis gyva. Tiesiog mylėkime savo Viešpatį visa širdimi, visa siela ir visu protu! Jis mums sako:

**¹⁸ Vaikeliai, nemylėkite žodžiu ar liežuviu,
bet darbu ir tiesa.**

**¹⁹ Tuo mes pažinsime, jog esame iš tiesos,
ir jo akivaizdoje nuraminsime savo širdį,**

**²⁰ jei mūsų širdis imtų mus smerkti:
Dievas didesnis už mūsų širdį ir viską pažįsta.**

**²¹ Mylimieji, jei širdis mūsų nesmerkia,
mes ramiai pasitikime Dievu**

**²² ir gauname iš jo, ko prašome,
nes laikomės jo įsakymų
ir darome, kas jam patinka.**

**²³ O štai jo įsakymas:
kad tikėtume jo Sūnaus Jėzaus Kristaus vardą
ir mylėtume vieni kitus, kaip jo įsakyta.**

**²⁴ Kas laikosi jo įsakymų,
pasilieka Dieve ir Dievas jame.
O kad jis mumyse pasilieka,
mes žinome iš Dvasios, kurią jis mums davė.“****

.....

**Aš tai rašau, nes noriu visus paraginti drąsiai žengti į SAVO Bažnyčią, kuri
YRA mūsų Širdyse. Iš tų širdžių galima skurti Dievo Karalystę.**

.....

*Šaltinis: Wikipedija.com

**PIRMASIS JONO LAIŠKAS. 1Jn 3 DIEVO VAIKŲ GYVENIMAS

.....

BAŽNYČIA ir MES

Kaip tėvai, taip ir bažnyčia turėtų Dievo vaikus (!) mylėti, globoti, ugdyti, o ne stumdyti, niekinti ir nuolat ant jų pykti. Nuo tokios bažnyčios, kaip ir nuo blogų tėvų, vaikai bėga ir net žudosi. Bažnyčia turi daug priemonių skverbimuisi į tikinčiojo širdį. Apart mišių ir viešų apeigų, egzistuoja ir krikščioniška meditacija/kontempliacija. Šio dvasinio metodo bažnyčia viešai neapraktikuoja. Tam yra priežastis. Niekas to nemokė kunigų. Bažnyčia neišsiugdė tokių mokytojų. Tam reikia dvasinės patirties, – ne tik katekizmo. Tai aktuali tema. Viešų nuoširdžių pokalbių su tikinčiais apie tai nevyksta. Pasitenkinama tik gąsdinimu: sergėk Dieve, tik nesusidėkite su tais budistais, jų meditacijos sukelia psichozes, jos pavojingos, atskirs jus nuo Jėzaus Kristaus ir pan.

Kontempliacija

Kas gi yra meditacija/kontempliacija?

Apibrėžimas yra toks: tai procesas, kai sąmoningai susitelkiama į konkrečias mintis (pvz., Biblijos ištrauką) ir apmąstoma jos prasmė Dievo meilės kontekste.

Krikščioniška meditacija yra *maldos forma*, kurios metu sistemingai stengiamasi suvokti ir apmąstyti Dievo apreiškimus. Žodis meditacija kilęs iš lotyniško žodžio *meditārī*, reiškiantis apmąstymą, studijas ir praktiką. Žmogus meditacijos mokosi pats arba gauna *pamoką* per Apreiškimą.

Gyvojo Dievo tema apleista, ignoruojama. Pažvelkime, kokioje dvasioje gyveno garsieji mistikai senais laikais. Laikotarpyje nuo Kristaus Prisikėlimo iki 13a. vienuolių tyloje vyko daug nuostabių dalykų. Anuomet tikintieji evangelijų tekstuose išvelgė „slaptus“ Jėzaus žodžius apie *Gyvąjį Dievą*, su kuriuo įmanomas tiesioginis bendravimas. Evangelijoje pagal Joną randame Mokytojo patvirtinimą, jog „dievas yra dvasia“. Dvasia nėra atskirta nuo žmogaus, – ji jame, ne kažkur „danguje“. Vadinasi, Bažnyčia privalėjo mokyti Dievo vaikus tiesioginio bendravimo su Dievu per Šventąją Dvasią. Kadangi pats Dievas panoro apreikšti žmogui savo maloningąjį Planą, padaryti visus žmones dieviškojo gyvenimo dalininkais, Bažnyčia privalėjo tą Planą vykdyti. Būtent mistikai vienuolijose gyveno *gyvąja dvasia*. Jie ne tik medituodavo, meldavosi ir rašydavo, todėl turime jų dvasinės patirties liudijimus.

Apie mistikų gyvenimą mažai kas iš pasauliečių žinojo. Bažnyčiai nerūpėjo *gyvojo dievo paslapties* sklaidimas visiems. Peršasi išvada, kad tai buvo sąmoningai slepiama. Kunigai, matyt, galvojo (ir iki šiol galvoja), kad visuomenė naivi, kad ja vis dar galima galima manipuliuoti. Jie kalba apie meilę artimui, o patys selekcionuoja žmones į doruosius ir „pasileidėlius“. Jėzus, kaip žinote, nieko neatstumdavo. Kartais norisi Bažnyčiai priminti, kad ji nėra savarankiška struktūra valstybėje, o yra piliečių išlaikytinė. Ji neturi teisės užsiimti tikinčiųjų selekcija ir atstūmimu. Berods, Popiežius Pranciškus sakė, kad visus darbus reikia *pradėti nuo Meilės artimui*.

O, mano Jėzau, būk gailestingas! Metale iškaltas Jėzaus portretas, kuris kabojo vaikystėje tėvelio gimtinėje prie mano lovos. Pasiėmiau jį atminimui. Ir štai po daugelio metų su jumis dalinuosi ta brangia relikvija.

Dėkui Dievui, ne visi kunigai elgiasi pagal „kanonus“. Tarp kunigų yra be galo šviesių asmenybių. Tikiu, kad, paraginti Popiežiaus, jie imsis šio nelengvo dvasinio darbo – mokytis ir mokyti kitus meditacijos ir kontempliacijos.

Krikščioniška meditacija yra tokia Ramybės būseną, kai esate vieni su Dievu Tėvu be jokių tarpininkų, be jokių trukdžių. Forma dvasiniam bendravimui nesvarbi. Tikiu, kad krikščionių mistikų patirtis suteiks žinių, sustiprins tikėjimą „gyvuoju dievu“.

.....

PAVERSKIME DIEVĄ TIKROVE!

Evangelijoje pagal Matą, 24 skaitome, kaip Jėzus kalbėjo savo mokiniams: „**Je kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tepasiima savo kryžių ir teseka manimi.**“ Tai aiški nuoroda į meditaciją. Tai būdas sekti Jėzumi *savęs išsižadant*. Jei nors viena mintis iš „gamtinės“ sferos liks galvoje, neužmegsite su Juo dvasinio ryšio. Krikščioniškosios meditacijos požymis yra tas, kad ji skiriama Dievo meilei. Kaip liudijo apaštalas Šv. Jonas: „**Mes mylime, nes Jis pirmas mus pamilo.**“ Krikščioniškoje meditacijoje dominuoja stiprūs asmeniniai santykiai, paremti Dievo meile ir skirti Dievo garbinimui, šlovinimui. Tomas Mertonas krikščioniškos meditacijos tikslą apibūdino kaip *gilią malonę ir meilės vienybę su Įsikūnijusiu Žodžiu, kuris yra Vienintelis Tarpininkas tarp Dievo ir žmogaus*.

Nors kartais rašoma, kad krikščioniškos meditacijos siekis užpildyti mintis Biblijos ištraukomis ar krikščioniškomis maldomis, tačiau, kaip galėtų tokia meditacija vykti veikiant protui, – nėra aišku. Tai greičiau yra kontempliacija, o ne meditacija. Meditacija yra totalus atsidavimas Šventajai Dvasiai, kad Ji pati sielą surištų su Kristumi. Mokykitės medituoti. Internetė daug informacijos.*

Šv. Teresė Avilietė savo *legendinę meditacinę ekstazę* siejo su tikslu „ieškoti Šventosios Dvasios vadovavimo, anapus nedidelio ekstazės fenomeno“. Mistikai kuklūs, jie vengia demonstruoti savo jausmus ir girtis savo dvasiniais pasiekimais. Amerikiečių katalikų vienuolis Tomas Mertonas tikėjo, kad krikščionybė atsisakė savo mistinės tradicijos ir pasirinko dekartiškąjį racionalumo ir sąvokų svarbą. Mertono nuomone Rytų tradicijos nebuvo suteptos tokio mąstymo ir todėl turėjo daug daugiau ką pasiūlyti, kad žmogus suprastų save. Ištyręs krikščionių mistikus, Mertonas rado daug paralelių tarp krikščionių mistikų ir dzen filosofijos kalbos. Mertonas manė, kad nekrikščioniškos meditacijos niekuo negali pakenkti krikščioniškai doktrinai.

Meditacija ir malda reiškia skirtingus dalykus priklausomai nuo religijos, sektos, mokyklos ar asmens, nors kai kas mano, kad meditacija ir malda gali reikšti tą patį. Mokslininkė Rita Gross savo straipsnyje „*Meditacija ir malda: lyginamasis tyrimas*“ pažymi, kad egzistuoja neteisingas stereotipas, jog budistinė meditacija yra tik tyli ir vieniša praktika, nors iš tikrųjų daugelis Tibeto budistų vartoja žodį „malda“. Maldos ir meditacijos – intymi ir šventa tema. Abi jos reiškia veiksmus, kurių tikslas – įgyvendinti gėrį: budistui tai yra Dharma, o krikščioniams – Dievas.

Apmaudu, kai krikščionių dvasininkai kalba, kad tikintiesiems Kristumi nedera praktikuoti rytietišką meditaciją, kad reikia skatinti mintimis ieškoti tik Biblijos prasmės. **Jeį tik protu ieškosime prasmės, gausime fanatizmą.** Tačiau taip sako tie, kurie neišmano meditacijos esmės arba nori mus paversti vergais. Budistinės meditacijos tikslas yra dvasinės vienybės skatinimas su visais žmonėmis, neskirstant jų pagal religiją, pažiūras ar tautybes.

Ignotas Lojola (1491–1556), Jėzuitų ordino įkūrėjas savo dvasinėse pratybose naudojo meditacinius psichikos vaizdinius, kurių tikslas buvo artimiau pažinti Kristų ir karštai jį mylėti. Iki šių dienų jo „*Dvasinės pratybos*“ tebėra neatsiejama Jėzuitų ordino Noviciato mokymo dalis.

Šv. Teresė iš Avilos (1515–1582) mokė savo vienuoles apmąstyti konkrečias maldas. Jos meditacijos, aprašytos knygoje „*Tobulumo kelias*“, apimančios Jėzaus gyvenimo paslapties apmąstymą yra pagrįstos tikėjimu, kad „*Dievas yra viduje*“. Tą tiesą šv.

Teresė sakė išmokusi iš šv. Augustino. Šv. Teresė krikščionišką meditaciją laikė *pirmuoju iš keturių žingsnių* siekiant „vienybės su Dievu“. Savo autobiografijoje šv. Teresė rašė, kad meditacijos patirties viršūnėje „...siela nei girdi, nei mato, nei jaučia. Kol tai tęsiasi, nė vienas jutimas nesuvokia ir nežino, kas vyksta“. Taip apibūdintas ketvirtasis etapas, kurį ji pavadino „Ekstazės atsidavimu“, kuomet dingsta buvimo kūne sąmonė. Šventasis Kryžiaus Jonas (1542–1591), artimas šv. Teresės draugas, krikščionišką meditaciją vertino kaip būtiną žingsnį vienybės su Dievu link ir rašė, kad net ir dvasiškai pažengusiems žmonėms visada reikia reguliariai grįžti prie meditacijos.

Belieka priminti, kad Šventasis Tomas Akvinitis (1225–1274) sakė, kad meditacija yra būtina atsidavimui, o Vatikano II Susirinkimas paragino „ištikimai apmąstyti Dievo žodį“ kaip dvasinio seminaristų ugdymo dalį.

Popiežius Jonas Paulius II savo 2002 m. enciklikoje *Rosarium Virginis Mariae* į patį krikščioniškojo dvasingumo centrą įkėlė rožinį, pabrėždamas, kad galutinis krikščioniško gyvenimo tikslas yra būti „perkeistam“ į Kristų; jis teigė, kad rožinis padeda tikintiesiems priartėti prie Kristaus kontempliuojant į Jį. Popiežius Jonas Paulius II teigė, kad rožinis mus vienija su pačios Marijos malda, kuri Dievo akivaizdoje meldžiasi su mumis ir už mus: **„Deklamuoti rožinį yra ne kas kita, kaip su Marija kontempliuoti Kristaus veidą“.***

„18 ir 19a. pradžioje kai kuriose Vakarų krikščionybės atšakose meditacijos buvo nuvertintos. 20a. pradžioje prasidėjo meditacijos atgimimas krikščionybėje, o iki šio amžiaus vidurio pasirodė knygų ir straipsnių apie tokius metodus kaip *Lectio Divina*, skirtus plačiajai visuomenei. *Lectio Divina* yra **gilus dvasinio skaitymo ir maldos metodas**, kuris per Šventojo Rašto apmąstymą padeda tikintiesiems patirti Dievo artumą ir augti dvasiniame gyvenime. **Ši praktika ugdo dvasinį jautrumą Dievo žodžiui, skatina maldą ir kontempliaciją.** Pagal bažnyčios mokymą *Lectio Divina* siekiama ne tik suprasti Dievo Žodį, bet ir transformuoti tikinčiojo širdį bei gyvenimą, kad jis taptų labiau panašus į Kristų“.*

1965 m. viename iš pagrindinių Vatikano II Susirinkimo dokumentų, dogminėje konstitucijoje *Dei verbum* (lot. *Dievo žodis*), buvo pabrėžtas **Lectio Divina** vartojimas, o 2005 m. minint 40-ąsias *Dei verbum* metines popiežius Benediktas XVI dar kartą patvirtino jo svarbą.

Dievo Žodis tebelaukia naujų klausytojų...

1989 m. buvo paskelbtas Šventojo Sosto dokumentas liečiantis krikščioniškos meditacijos aspektus, Šventojo Sosto poziciją dėl krikščioniškos ir rytietiškos

meditacijos stilių skirtumų. Dokumente, išleistame kaip laiškas visiems katalikų vyskupams, **pabrėžiami skirtumai tarp krikščioniškojo ir Rytų meditacinio požiūrio. Jis įspėja apie pavojų, kylantį bandant maišyti krikščioniškąją meditaciją su rytietiškais požiūriais, nes tai gali būti paini ir klaidinanti praktika, gali būti prarasta esminė krikščioniškos meditacijos kristocentrinė prigimtis.** Laiške įspėjama, kad euforijos būsenos, gautos per Rytų meditaciją, neturėtų būti painiojamos su malda arba laikomos Dievo buvimo ženklais.

Katalikų bažnyčia kaip visada įvaro mums baimės, – tokia jos „politika“. Tai yra tuščias įspėjimas ir dvasinio pasaulio skaldymas. Dvasia yra VIENA IR VIENINGA. Štai į ką reiktų nuolat medituoti, kad pasaulyje būtų daugiau vienybės, gilesnio dialogo ir džiaugsmo.

Katalikų Bažnyčios Katekizmas irgi skatina meditaciją kaip maldos formą: "Meditacija visų pirma yra ieškojimas. Protas siekia suprasti, kodėl ir kaip yra krikščioniškas gyvenimas, kad laikytųsi ir atsilieptų į tai, ko Viešpats prašo" (Katekizmo skyrius Nr. 2705) ir kad *krikščionis yra skolingi sau*, kad išsiugdytų norą reguliariai medituoti. Iš tiesų krikščioniška malda turėtų vesti į Jėzaus meilės pažinimą. sąjungą su juo“.

Popiežius Pranciškus sako, kad meditacija reikalinga kiekvienam. Kadangi Šv. Tėvo Žodžio autoritetas katalikams yra labai svarbus, paskelbsiu vieną Vatikano dokumentą atspindintį **tikrą Popiežiaus Pranciškaus požiūrį į meditaciją. O šis požiūris visiškai kitoks, nei buvo skelbiama anksčiau.**

.....

Vardan to, kad geriau suvoktume dvasinio pasaulio vienybę ir nekurtume pasakų ir baisybių, jog, neva, katalikų dvasingumas yra aukštesnio lygio už kitų religijų dvasingumą, pabaigsiu šį savo tekstą garsaus sufijų mistiko Inajato Khano (1882 -1927), Indijos muzikos profesoriaus, dainininko, poeto, Sufijų ordino, kuris veikė Vakarų Europoje ir Šiaurės Amerikoje, steigėjo žodžiais:

Inajat Khan

Inajat Khan skelbė, kad mistikas turi tik vieną moralę – tai yra meilė. Jo religija turi tik vieną tikslą – paversti Dievą tikrove.

Dievas mistikui tampa didesnis už milijonų žmonių dievą, kurie tik įsivaizduoja Dievą kažkur *ten*. Mistikui Dievas yra tikras. Jo vidinio gyvenimo darbas – paversti Dievą tikrove, kad Jis nebebūtų įsivaizduojamas. Kodėl tarp paprastų ir neraštingų žmonių yra daugiau tikėjimo Dievu, nei tarp intelektualų? Atsakymas yra toks: intelektualai remiasi protu. Jie netiki tuo, ko nemato. O juk išmintingiau pirma idealizuoti Dievą, o paskui jį suvokti. Iš milijono tikinčiųjų vargu ar atsiras vienas pavertęs Dievą tikrove, nes daugeliui Jis yra tik įvaizdis. Daugeliui Jis yra mečetėje, bažnyčioje, šventykloje. Daugeliui kyla klausimas, ar Dievas yra tikras? Kiti galvoja, kad Dievas yra geras, bet Jis yra atskirtas nuo žmogaus. Nors Jis yra aukščiausias, tyriausias, gražiausias, bet yra toli nuo mūsų ir sunkiai pasiekiamas. Daugelis žmonių naiviai mąsto: kadangi tolimoms planetoms pasiekti reikia labai daug laiko, tai Dievas turi būti dar toliau.

Atminkite: žmogaus gyvenimo tikslas – paversti Dievą tikrove.

Mes laukiame Jo sugrįžtant ir nieko nedarome...Jis visada ČIA ir Dabar.

.....

*Apie meditaciją Amerikos bažnyčiose: wcm-usa.org/christian-meditation arba christianmeditationcenter.org

.....

BUVO ĮSAKYTA MYLĖTI! KODĖL NEMYLITE?

Nors budizmas nelaikomas religija, tačiau Vakarų žmones jis traukia. Kas gi vilioja jaunus žmones į ašramus, nors ten labai griežta tvarka, privalomas pasninkavimas, ilgalaikis sėdėjimas tyloje, izoliacija nuo pasaulio „pagundų“. Krikščionybė, priešingai, yra nereikli, sakyčiau net tolerantiška: kada nori eiti į bažnyčią, kada nori meldiesi. Niekas neįsakinėja, nieko nedraudžia. Draudimai liko praeityje. Tačiau bažnyčioje vis dar gali išgirsti visko, priklausomai nuo kunigo. Vieni kunigai kalba apie švelniai, kiti piktoki ir net labai pikti: grasina pragaru, Dievo teismu. Budistai niekada nekalba pikta. Jie kviečia į meditacijos seansus, atvirus pokalbius apie dvasingumą. Buda yra nušvitęs žmogus, mistikas, bet ne dievas. Ar krikščioniams reikia medituoti? Nušvitimas galėtų tapti ne tik budistų, bet ir krikščionių dvasiniu siekiu. Juk buvo pasakyta, kad esame šviesos vaikai.

Belieka apgailestauti, kad krikščionys Šventosios Dvasios savyje neieškojo, išskyrus šventuosius ir mistikus. Panašiai kaip budistai, jie pasninkaudavo, užsidarydavo nuo aplinkinių žmonių, visiškai atsiduodavo Dievui. Bažnyčia neskatino tikinčiųjų medituoti. Gal kažko bijojo, nes nušvitusieji tampa nepavaldūs jokiems vadovams iš šalies. Jie patys imasi veiklos su visa energija vedami tik Dievo. Nors krikščionybėje žmogus laikomas meilės šaltiniu, bet tuo pat metu jis lyginamas su dulke. Jei esu nieko nevertas, kam man tas tikėjimas, kam man ta Dievo meilė? Jei mirsiu, jei tik vieną kartą gyvensiu, kodėl turiu stengtis gyventi pagal kažkieno taisykles? Šis prieštaravimas sukelia vidinę prieštarą. Baisu, kai žmogus pragyvena visą gyvenimą ir neranda savyje nei lašelio meilės nei sau, nei kitam. Baisu, kai santykiai su Dievu ir kitu žmogumi kuriami formaliai, laikantis „moralės normų“, kažkieno kažkada sukurto „dekalogo“, surašyto ne Kristaus. Žmogus ilgisi meilės, vaikšto liūdnas ir piktas, kol pagaliau tampa skeptiku, nihilistu. **Krikščioniškoji tradicija laikyti Dievą Dangaus valdovu, nieko gero krikščionio sielai nedavė.** Tą matome iš visur plaukiančių blogų žinių: krikščionybės krizė, bažnyčios tuščios... Taip, ši krizė jau sena. Krikščionys pernelyg ilgai laukė žadėtos Dievo Karalystės. Užuoat ieškoję Jos savyje, jie visą gyvenimą praleido belaukiant Kristaus Sugrįžimo. O Jis vis negrįžta.

Kunigai pavargę nuo darbų krūvio, užsiėmę visokia veikla, sakramentų dalijimu, krikštijimu, vedybų apeigomis ir net automobilių šventinimu, žinoma, laiko nebeturi niekam ir pyksta ant visų. Kunigams meditacija turėtų tapti „dvasiniu vaistu“ jų sunkiame darbe. Tačiau ne viskas paprasta: meditacija irgi reikalauja laiko. Įveikti proto pasipriešinimą, jį „nukryžiuoti“ – nelengva, tenka išlieti nemažai prakaito. Kai mokiausi medituoti numėčiau daug svorio; po meditacijos visi rūbai būdavo šlapi.

Matau, kad daugelis kunigų turi viršsvorio, bet ne iš gero gyvenimo, o nuo streso. Tai rodo, kad dvasiniam darbui laiko nelieka. Medituojantis žmogus visada bus lengvas, liesas ir labai gyvybingas. Meditacija – ne proto žaidimai, tai visiškai *kita būseną*, bet dirbti verta. Kalbos apie meditaciją nieko neduos. **Patyręs gilią transformaciją žmogus mylės Dievą, save ir artimą neskirstant žmonių į dorus ir nedorus.**

Patarčiau paskaityti dar vieną knygą „*Nežinojimo debesis*“*, kurią 14 a. parašė nežinomas autorius, kontempliatyvus vienuolis. Knygoje rašoma: „...**kontempliacija, kuri prasideda šiame gyvenime ir tęsiasi amžinybėje, yra būdas pažinti Dievą per meilę atsisakius racionalių svarstymų.**“ Autorius aptaria daugybę realijų, su kuriomis susiduria kontempliuojantysis: nuodėmę, nuolankumą, tobulumą, perspėja apie kelyje tykančius pavojus, taikliai pašiepia įvairias klaidas. Manoma, kad tai pats naudingiausias ir praktiškiausias kada nors parašytas vadovas ieškantiems dvasinės vienybės su Dievu, stebėtinai aktualus ir šiandien...Labai norėčiau šią knygą pristatyti plačiau, bet geriau būtų, kad jūs patys ją perskaitytumėte. O aš dar pacituosiu ištraukėlę: „...**kiekviena protinga būtybė, angelas ar žmogus, pasižymi ir galia pažinti, ir galia mylėti. Nors šias abi galias sukūrė Dievas, bet pirmoji, pažinimo galia, Jo suvokti negali, o antroji, meilės galia, gali Jį pažinti iki galo. Todėl tik mylinti siela pajėgia pažinti tą, kuris ją pripildo ir, be abejonės, yra už ją didesnis, pripildantis visas žmogiškas sielas ir visus angelus. Tai begalinis ir nuostabus meilės stebuklas, nes Dievas visada mus mylės ir niekada nesiliaus mylėjęs**“.

Daugelis nežino apie galias meditacijos šaknis krikščioniškame pavelde. Nuo Jėzaus bendrystės su Dievu akimirku iki dykumos tėvų ir motinų praktikos 3a. – atsiskyrėlių, asketų ir vienuolių gyvenime buvo praktikuojama meditacija. Šie vyrai ir moterys padarė įtaką tokiems lyderiams kaip Šv. Augustinas ir Šv. Grigalius Didysis. Per visą istoriją yra daugybė liudininkų, kurie praktikavo ir rašė apie krikščionišką meditaciją. Per savo turtingą istoriją ši dvasinė praktika buvo žinoma įvairiais pavadinimais: Jėzaus malda, sutelkimo malda, tyli malda, poilsio malda, kontempliatyvi malda ir kt. Nepaisant nuomonių įvairovės, dvasinė patirtis veda į savo būties šerdį, kur susiduriama su Dievo buvimu.“

O žinote, kad JAV veikia virš 200 meditacijos centrų.** Lietuvoje atvirų meditacijos centrų didesniai ratui lankytojų apskritai nėra, išskyrus mažas grupėles, kurios vykdo privatų verslą. Kokie ten vyksta apmokymai, niekas neanalizavo ir niekam tai nerūpi. Jokių psichologinių apklausų nevyksta. Tai tiesiog „ezoterinės grupelės“ darbui „su energijomis“.

Amerikoje tie centrai siūlo platų informacijos spektrą. Vienas centras* savo atvirame portale rašo, kad jame galima rasti „įkvepiančių istorijų, eilėraščių ir įvairios informacijos, kuria galite dalintis, skaityti, klausytis ar žiūrėti, kad palaikytumėte

norą gyventi Kristuje, mūsų Viešpatyje. Šis centras vysto biblioteką, kurią kuria patys krikščionys, krikščioniškos meditacijos centro bendruomenės nariai.“ Man patiko mintis: „**Kai tik priimame ir pripažįstame Išganymą, ateinantį per Jėzų Kristų, esame kviečiami į transformacijos ir atsinaujinimo procesą, kuris apima perėjimą nuo gyvenimo savo karalystėje prie gyvenimo Dievo karalystėje. Šventoji Dvasia pati atliks tuos pokyčius. Tiesa yra mūsų vadovas, Ji atneša mums pilnatvę ir laisvę.**“

Krikščionių meditacijos centras Amerikoje* Tačiau, mano nuomone, tokioje nepatogioje kėdėje medituoti tikrai negalima. Žmogus negali apsipalaiduoti. Jo krūtinė suspausta, kvėpavimas negilus.

„Meditacija – ne laikas žodžiams, kad ir kokie gražūs ir nuoširdūs jie bebūtų. Visi mūsų žodžiai yra visiškai neveiksmingi, kai ateiname į šią gilią ir paslaptinę bendrystę su Dievu. Norėdami įeiti į šią šventą ir paslaptinę bendrystę su mumyse gyvenančiu Dievo žodžiu, pirmiausia turime turėti drąsos vis labiau tylėti. Gilioje, kūrybingoje tyloje mes sutinkame Dievą tokiu būdu, kuris pranoksta visas mūsų intelekto ir kalbos galias. Turime klausytis, susikaupti, dalyvauti, o ne galvoti“, – rašo kun. John Main OSB, „Žodis į tylą“.*

Kol žmogus neatranda savyje gyvojo Dievo, jis yra neapsaugotas su nuodėmių, tokių kaip pyktis, godumas, neapykanta, žiaurumas, prievarta, gašlumas, nes jo siela yra alkana ir pikta. Tik Gyvasis Dievas gali patenkinti žmogų ir nuraminti. Psichologiniai triukai žmogaus sielos neišgydys.

KAIP BŪTI KRISTUJE?

Jn 14

¹⁰ *Nejau tu netiki,
kad aš esu Tėve ir Tėvas yra manyje?!
Žodžius, kuriuos jums kalbu, ne iš savęs kalbu.
Manyje esantis Tėvas daro savuosius darbus.*

¹¹ *Tikėkite manimi,
kad aš esu Tėve ir Tėvas manyje.
Tikėkite bent dėl pačių darbų!*

¹⁹ *Dar valandėlė, ir pasaulis manęs nebematys.*

O jūs mane matysite,

nes aš gyvenu ir jūs gyvensite.

²⁰ *Tai dienai atėjus, jūs suprasite,*

kad aš esu savo Tėve,

ir jūs manyje, ir aš jumyse.

²¹ *Kas pripažįsta mano įsakymus ir jų laikosi,*

tas tikrai mane myli.

O kas mane myli, tą mylės mano Tėvas,

ir aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu. “

Paklauskite bet kurio tikinčiojo, ar jis atsakys į klausimą, **KAIP BŪTI KRISTUJE?** Krikščionis TO nežino, nesupranta. Tačiau nereikia už tai tikinčiųjų kaltinti nuodėme, – reikia jiems paaiškinti, **KAIP** mylėti. Nors Kristus daug kartų kartojo savo žodžius „būkite manyje“, bet **KAIP būti** – nepaaiškino. Niekas nesuprato, o gal sąmoningai ignoravo, tą Esminį Kristaus Žodį. BŪTI. Po Kristaus Prisikėlimo, šventieji tėvai įklimpo į filosofijas...ir visiškai užtemdė sakralių žodžių prasmę. Tik krikščionių mistikai per Dievo Malonę ar intuiciją atrado Dievą SAVYJE .

Kunigai per mišias skaito Šventraščio tekstus, o žodžiai širdies nepaliečia. Pabuvę bažnyčioje visi išsiskirstome savais takais...Bažnyčia reikalinga tik sąžinės nuraminimui: buvau. Bažnyčia psichologiniam komfortui? Gaila ir skaudu, kad Kristaus Dvasia netapo krikščionio savastimi, BŪTIMI.

BAŽNYČIA NEIŠMOKĖ, KAIP RASTI DIEVĄ SAVO ŠIRDYJE.

Jeigu ji mūsų to neišmokė, imkime mokytis patys. Galima prašyti budistų pagalbos, kad įveiktume didžiausią užsklandą kelyje į Dievą – protą. Kaip būtų pasikeitęs mūsų gyvenimas, jei mes tai būtume žinoję anksčiau, nuo mažų dienų...Nepaisant praradimų ir klaidų, budiste aš netapau. Meditacijų dėka suvokiau, kad negaliu siekti ramybės tik sau pačiai, lyg nebūtų To, kuris mane sukūrė. Meditacijos metu patirta Šviesa mane atvedė prie Kristaus, kurio nepažinojau. Budistui Dievo gal ir nereikia.

Man reikia. Lenkiu galvą prieš visus apaštalus ir krikščionių mistikus, kurie padėjo išsaugoti Gyvąjį Dievą ir perdavė gyvus žodžius mums.

Mano gyvenimas eina į pabaigą. Aš jums sakau: mokykitės Meilės dabar. Neatidėliokite to Darbo rytdienai. Telydi jus Dieviškoji Šviesa. Nešvaistykite savo dienų tuštybei. Nurimkite. Paskaitykite knygų apie meditaciją. Nepykite ant bažnyčios, juk ji tokia kaip ir mes. Keiskitės patys ir bažnyčia pasikeis. Nenuolaidžiaukite abejingumui – didžiausiam blogiui. Jei katalikų bažnyčia jums neatvers durų, belskitės į kitas bažnyčias, jų daug. Kas nors jus priims, gal išmokys meditacijos ar kontempliacijos meno. Tokių bažnyčių kituose kraštuose jau yra labai daug. Mes atsiliškame.

TIKINTIEJI PRIVALO MEDITUOTI

Norintiems išmokti meditacijos nebūtina keisti tikėjimą ar tapti krišnaitu. Siekiant pažinti Gyvąjį Dievą pirmiausia nurimkite. Neleiskite protui nuolat zyti dėl šio pasaulio problemų. Skaitykite, domėkitės. Literatūros šiuo klausimu yra daug. Meditacija nėra jokios religijos nuosavybė. Nei budizmo, nei krikščionybės, nei islamo. Tai jūsų turtas, duotas dovanai ryšiui su Vienatiniu Dievu. Skaitykite knygas. Neįdėsite asmeninių pastangų, nesistengsite – nepatirsite. Dievas yra jumyse, kaip ir jūs Jame. Jis pripildys jūsų širdis šviesos ir meilės.

Meditacija be Dievo – egoistiška, netikra. BŪTI vienybėje su Viskuo – tai BŪTI KRISTUJE. Nėra jokio prieštaravimo tarp džen ir krikščioniškos meditacijos. Prieš meditaciją reiktų pasimelsti. Evangelijoje pagal Joną yra daug nuostabių minčių, kurios gali tapti jūsų malda. Išmokite mintinai:

**Jn. 1 Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą,
ir Žodis buvo Dievas.**

2 Jis pradžioje buvo pas Dievą.

**3 Visa per jį atsirado,
ir be jo neatsirado nieko,
kas tik yra atsiradę.**

**4 Jame buvo gyvybė,
ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa.**

**5 Šviesa spindi tamsoje,
ir tamsa jos neužgožė.**

**6 Buvo Dievo siųstas žmogus,
vardu Jonas.**

**7 Jis atėjo kaip liudytojas,
kad paliudytų šviesą
ir kad visi per jį įtikėtų.**

8 Jis pats **nebuvo šviesa,**
bet turėjo **liudyti apie šviesą.**
9 Buvo **tikroji šviesa,**
kuri **apšviečia kiekvieną žmogų,**
ir **ji atėjo į šį pasaulį.**
10 Jis buvo pasaulyje,
ir pasaulis per jį atsiradęs,
bet **pasaulis jo nepažino.**
11 Pas savuosius atėjo,
o savieji jo nepriėmė.
12 Visiems, kurie jį priėmė,
jis davė **galią tapti Dievo vaikais** –
tiems, kurie tiki jo vardą,
13 kurie **ne iš kraujo**
ir **ne iš kūno norų**
ir **ne iš vyro norų,**
bet **iš Dievo užgimę.**
14 Tas **Žodis tapo kūnu**
ir gyveno tarp mūsų;
mes regėjome jo šlovę –
šlovę Tėvo viengimio Sūnaus,
pilno malonės ir tiesos.

12 **“Aš – pasaulio šviesa.**
Kas seka manimi,
nebevaikščios tamsybėse,
bet turės gyvenimo šviesą”.

.....

POPIEŽIUS PRANCIŠKUS APIE MEDITACIJĄ**

„MEDITACIJA SKIRTA VISIEMS.

BET KRIKŠČIONIS JI TURI VESTI PAS JĖZUŽ“.

Tai Popiežius Pranciškus pareiškė per bendrąją audienciją Apaštališkųjų rūmų bibliotekoje Vatikane 2021 m. balandžio 28 d. Popiežius apmąstė meditacijos temą, tęsdamas savo kalbą apie maldą ciklą.

Brangūs broliai ir seserys, labas rytas!

Popiežius Pranciškus

Šiandien kalbėsime apie maldos formą, vadinamą meditacija. Krikščioniui „medituoti“ reiškia ieškoti prasmės: tai reiškia atsidurti prieš didžiulį Apreiškimo stebuklą, kad pabandytume jį padaryti savu ir pilnutinai priimti. Ir krikščionis, priėmęs Dievo Žodį, nelaiko jo uždaryto savyje, nes tą Žodį reikia sutikti su „kita knyga“, kurią katekizmas vadina „gyvenimo knyga“ (plg. Katalikų Bažnyčios katekizmas, 2706). Štai ką mes stengiamės daryti kiekvieną kartą, kai apmąstome (medituojame) Žodį. Meditacijos praktika pastaraisiais metais sulaukė daug dėmesio. Apie tai kalba ne tik krikščionis: meditacijos praktika egzistuoja beveik visose pasaulio religijose. Tačiau ši praktika taip pat plačiai paplitusi ir tarp žmonių, neturinčių religinio požiūrio į gyvenimą. Mums visiems reikia medituoti, reflektuoti, atrasti save – tai yra žmogaus dinamika. Ypač nepasotinamame Vakarų pasaulyje žmonės ieško meditacijos, nes tai yra didelė apsauga nuo kasdienio streso ir tuštumos, tvyrančių visur kur. Štai čia yra jaunuolių ir suaugusiųjų, sėdinčių meditacijos padėtyje, tyloje, pusiau užmerktomis akimis, vaizdas...Bet ką šie žmonės daro, galime paklausti? Jie medituoja. Tai reiškiny, į kurį reikia žiūrėti palankiai: iš tiesų mes nesame sukurti tam, kad nuolat kažkur lėktume. Mes turime vidinį gyvenimą, kurio ne visada galima nepaisyti. Todėl medituoti reikia visiems. Medituoti reiškia stabtelėti ir įkvėpti gyvybės. Sustoti ir pabūti ramiai. Meditacijos metodai yra keliai, kuriais reikia keliauti, kad pasiektumėte susitikimą su Jėzumi, bet jei sustosite kelyje, tai kelią paversite „dievu“. Tačiau mes suprantame, kad krikščioniškame kontekste priimtas šis terminas įgauna išskirtinumo, kurio negalima panaikinti. Meditavimas yra būtinas žmogiškasis matmuo, tačiau krikščioniškame kontekste – tarp mūsų, krikščionių – meditavimas eina toliau: tai dimensija, kurios negalima panaikinti.

Didžiosios durys, pro kurias praeina pakrikštyto žmogaus malda – dar kartą prisiminkime save – yra Jėzus Kristus. Krikščioniui meditacija įeina pro Jėzaus Kristaus duris. Šiuo keliu eina ir meditacijos praktika.

„Medituoti, – sako Šv. Tėvas, reiškia eiti, vadovaujantis fraze iš Šventojo Rašto, iš Žodžio, į susitikimą su Jėzumi mumyse. Per visą istoriją terminas „meditacija“ buvo vartojamas įvairiomis reikšmėmis“.

Krikščioniui meditacija įeina pro Jėzaus Kristaus duris. Šiuo keliu eina ir meditacijos praktika. Ir čia nurodomas kelionės bendražygis, vedlys – Šventoji Dvasia. Be Šventosios Dvasios krikščioniškoji meditacija negalima. Būtent ji veda mus į susitikimą su Jėzumi. Jėzus mums tarė: „Aš atsiųsiu jums Šventąją Dvasią. Ji jus pamokys ir jums paaiškins. Jis jus pamokys ir jums paaiškins.“ Meditacijoje ji taip pat yra vedlys, lydintis mus kelyje į susitikimą su Jėzumi Kristumi.

Popiežius įspėja, kodėl visada dera atminti, kad metodas yra kelias, o ne tikslas; bet koks maldos metodas, jei tai yra krikščioniškas metodas, yra *Sequela Christi* dalis ir tai yra mūsų tikėjimo esmė. Meditacijos metodai yra keliai, kuriais reikia keliauti, kad pasiektumėte susitikimą su Jėzumi, bet jei sustosite kelyje ir tiesiog pažvelgsite į kelią, niekada nerosite Jėzaus. Jūs pavėrsite kelią „dievu“. „Dievas“ ten tavęs nelaukia, tavęs laukia Jėzus. Ir kelias yra tam, kad nuvestų tave pas Jėzų“.

„Mums, krikščioniams, meditavimas yra būdas susisiekti su Jėzumi. Ir šitaip, tik šitaip mes atrandame save. Taigi krikščioniškosios maldos malonė šiuo atžvilgiu yra tokia: Kristus nėra toli, bet visada yra santykiyje su mumis“.

Dvasios vadovaujama krikščioniškoji meditacija veda mus į šį dialogą su Jėzumi. Nėra Evangelijos puslapio, kuriame mums nebūtų vietos. Mums, krikščionims, meditavimas yra būdas susisiekti su Jėzumi.

Ir šitaip, tik šitaip mes atrandame save. Tačiau tai ne pasitraukimas į save, ne, ne: tai yraėjimas pas Jėzų ir iš Jėzaus, atrandant save išgydytus, prisikėlusius ir sustiprėjusius Jėzaus malonės dėka. Tai yra susitikimas, taip pat ir mano susitikimas, su Jėzumi, visų Gelbėtoju. Ir visa tai pasiekama Šventosios Dvasios vadovavimo dėka.

Ačiū.

.....

Kai knyga buvo jau parengta spaudai, netikėtai internete pamačiau džiugią informaciją: kunigas jėzuitas Mindaugas Malinauskas šv. Kazimiero bažnyčioje veda krikščioniškos meditacijos vakarus. Daugiau informacijos rasite kunigo

Mindaugo Malinausko SJ puslapyje. Jėzuitai visada vedė krikščionis į šviesą. Sektinas pavyzdys katalikams.

.....

*Tekstas patrumpintas. CNS photo/Vatican Media

.....

POST SCRIPTUM

Parašiau tuos seniai visiems žinomus žodžius ir kažkodėl nutariau pasitikslinti, - ką gi jie reiškia? Pasirodo, kad šis lotyniškas posakis vartojamas po tekstu siekiant paminėti *svarbią mintį, kuri buvo užmiršta*...Hm. Ar aš pamiršau, ką nors pasakyti po to, ką parašiau? Ilgai galvojau, žiūrėdama pro langą į temstančią dieną...Gal ir nepamiršau, bet dar labai daug ką norėjau pridėti, papildyti, bet nebėra laiko. Daug kas dar liko mano „kietajame diske“. Jei Dievas duos, galėsiu papildyti savo pirmą leidinį. Šiandien dar gyvenu, kažin ko jau daryti nebegaliu, jėgos senka. Parašiusi, pajutau palengvėjimą: padariau tai, ką žadėjau **Tai Šviesai**. Aš Ją taip smarkiai pamilau, kad štai jau 23 metai tik apie Ją kasdien galvoju. Aš Jos nesisavinu. Aš Ja dalinuosi.

Mes be reikalo savinamės viską, net Meilę, galvodami, kad Ji mums priklauso. **O ne! Tai mes nuo Jos priklausome! Ji priklauso Pasaulio Šviesai, kuri buvo atėjusi, kad paskelbtų Savo Žodį apie Meilę.**

Šviesa ir Meilė – tapatūs žodžiai, galima juos pakeisti Šventąja Dvasia arba Dievu. Jis ne mūsų nuosavybė! Mes Jam Vienam priklausome. Viską iš Jo gauname su pirmu oro gurkšniu. Mes mokame Juo naudotis ir netgi Juo netikėti... Dievas mus lepina savo Šviesa dovanodamas naujas dieneles. Šviesa neturi kainos.

Sutikite, kad pačios maloniausios gyvenimo akimirkos yra tos, kai mūsų širdys svaigsta iš meilės. Kiek tokių akimirkų jūs patyrėte? Viena, dvi ar kelias? **Mažokai! Mes turėtume nuolat gyventi Meilėje, skendėti Joje. Šis Šaltinis neišsenkamas.**

Kodėl mes ištuštėjame, jaučiamės palikti ir nemylimi?

Pasikartosiu dar kartą: **todėl, kad nešiojame savyje vieną Meilės konkurentą, baisų pavyduolį, egoistą, narcizą, garbėtrošką, savimylą ir veidmainį: mūsų ego, kuris kliaujasi tik savo protu ir emocijomis.** Jis privalo būti apmokytas elgtis

kitaip! Ar bažnyčios pareiga mus to mokyti? Jūs patys nuspręskite. Kokie mes – tokia ir bažnyčia, ir kunigai. Rūpinkimės SAVO siela patys.

Justinas Teofilis

Kai matau kieme ar parke žaidžiančius vaikus, savo anūką, kartais suspaudžia širdį: negi ir jiems bus lemta taip sunkiai keliauti per gyvenimą ieškant Kažko, kas išgelbėtų jų sielas? Turiu Viltį, kad Jėzaus sukurta Meilės Bažnyčia atgims ir ves mus ŠVIESOS KELIU pas GYVĄJĮ DIEVĄ. Kito kelio tiesiog nėra.

Šitiek metų po Jėzaus Prisikėlimo, o Jo šviesos vaikai vis dar gyvena tamsybėse, nes tie, kurie privalėjo mus mokyti ir šviesti, mus apgavo. Mes pernelyg ilgai

buvome jų pasakų įkaitais. Ir šiandien tebesame. Štai tą ir norėjau pasakyti pabaigai: nebūkime naivūs ir pasyvūs kaip vergai. Atgimkime iš naujo ir pareikalaukime iš tų, kurie mus laikė savo „kerų“ vergijoje, nebetrukdyti mums gyventi Šviesoje. Jūs ir aš žinome, kad jie tam priešinsis, kad mus kaltins: sakys, kad esame nesveiki, pikti, nedori...Bet mes nebeklausykime tų kaltinimų. Turime daug puikių istorinių knygų, turime internetą, turime rankas ir kojas, meilės trokštančias širdis, turime Laisvę, tad pasiimkime tai, kas mums priklauso ir...gyvenkime *kitaip*. Atsiras ir mokytojai, kurie savyje rado Šviesą ir mums padės. Tik atsargiai rinkitės dvasios vadovus, kad nepatektume vėl kaip avelės vilkui į nasrus.

Bažnyčia priklauso mums, o ne grupei kunigų. Mes turime teisę į ją. Bažnyčia pavarskime sakralia vieta, kurioje galėtume švęsti savo Jungtuves su Dievu. Nebėkime nuo bažnyčios. Grįškime ir reikalaukime Tiesos. Prisiminkime, ką Jėzus sakė: „Kas ne su manim, tas prieš mane“. Tas ir prieš mus! Jėzaus bažnyčia sukurta mums, o ne jiems. Atgaivinkime Ją! Pripildykime Bažnyčia Dvasios Tiesa ir Ramybe! ŠVIESA–MEILĖ –DIEVAS–DVASIA ateina savaime, kai atiduodi save visą be jokių ketinimų, ką nors gauti mainais.

SIEKITE SĄMONINGUMO. Sąmonės jus išvaduos iš ego (kūno) priklausomybės, kurią įveikti pats sunkiausias gyvenimo darbas. SĄMONĖ YRA ŠVIESA. Ir tegu nei kvantiniai filosofai, nei visokie apsiskelbę „guru“ nebeklaidina jūsų sielos. ŠVIESA, iš kurios sukurtas pasaulis ir jūs, yra SĄMONĖ. Ji nemirtinga. Kaip ir jūs. Čia galima tarti: AMEN.

Dėl vieno dalyko gailiuosi, kad nebespėjau sudaryti skaitytų knygų sąrašo, kurį norėčiau ir jums rekomenduoti. Bet gal tai pavyks padaryti kitu būdu. Jei bus leista...Niekada nieko neplanuoju. Na štai...pasakiau viską.

Sudie.

.....

Celestina. ŠVIESOS KELIU.

Autorinės leidybos teisės © Danguolės Droblytės. 2024.

Maketavo Neringa Kononova

Spausdino UAB Druka, Mainų g. 5, Klaipėda LT-94101, Lietuva

Knygą įsigyti galite: svetainėje ir FB puslapyje ŠVIESOS KELIU.

El.paštu: transferfactor777@gmail.com

.....